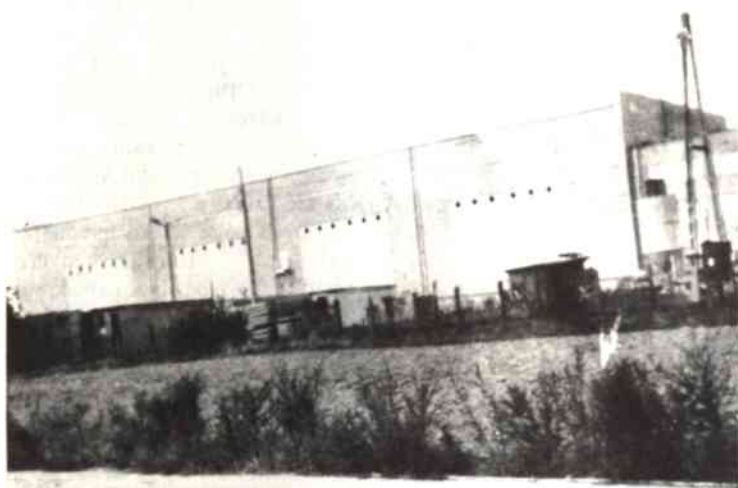

- * Koniec strajku s.3
- * J. Kullga oświadcza... s.5
- * Czy pod Odrą jest korytarz? s.15
- * Jak najłatwiej rozliczyć festyn s.17
- * Złoto dla Unii s.19
- * Programy TV s.11-14

Radlin

WYSOKIE NAPIĘCIE SPADŁO

Rok 1993 - rozdzielnia prądu wysokiego napięcia w pełnej krasie

Panowie na prawo, czyli kontredans samorządowy

Napięta atmosfera na sesjach raciborskiej Rady Miejskiej nie jest sprawą tylko ostatnich tygodni. Właściwie zaczęło się od publikacji prasowych, stawiających w niekorzystnym świetle prezydentów. Wtedy jeszcze do części radnych przemawiały argumenty, że są to tylko niewybredne ataki sfrustrowanej opozycji, która z własnej woli znalazła się poza samorządowymi organami pracy.

Coraz większe jednak wątpliwości budził brak reakcji atakowanych; ani raz nie wniesiono do sądu o ochronę dóbr osobistych. Zabrakło też rzeczowych i wyczerpujących odpowiedzi w prasie i na forum rady. Wprawdzie były propozycje by wytoczyć procesy autorom publikacji (m.in. na ostatniej sesji) ale miała to zrobić Rada Miejska (oczywiście za miejskie pieniądze) na co się nie zgodziła. Uznano, że jeśli ktoś uważa, że jego

dobra zostały naruszone, sam powinien to uczynić. Odpowiedź na pytania radnych, dlaczego do procesów tych nie dochodzi, skoro jednocześnie mówi się o szkalowaniu i pomówieniach była z reguły podobna: "nasze prawo jest ulomne, trudno w ten sposób dochodzić swych racji". Wprawdzie wiceprezydenci występują na sesji, co ostatnio podkreślano, jedynie jako radni, to ich

c.d. na str. 4

Wiosną 1990r. u zbiegu ulic Rybnickiej i Mariackiej w Radlinie nieopodal budynków mieszkalnych zaczęto wznosić rozdzielnię prądu wysokiego napięcia. Okoliczni mieszkańcy obawiając się zagrożenia dla zdrowia i życia zaprotestowali przeciwko takiej lokalizacji obiektu i rozpoczęli walkę o wstrzymanie budowy. Trwający prawie trzy lata konflikt w tej sprawie zmierza do szczęśliwego zakończenia. Wszystko wskazuje na to, że długotrwała walka mieszkańców zakończy się ich zwycięstwem.

WYSOKIE NAPIĘCIE ZAMIAST DZIAŁEK

Przez długi czas Zakład Energetyczny w Gliwicach prowadzący tę inwestycję działał metodą faktów dokonanych nie uznając racji mieszkańców. Energetycy mieli zgodę na lokalizację rozdzielni. Uważali, że "papiury" mają w porządku i nie muszą przejmować się protestami mieszkańców. Już w 1979r. ówczesna Miejska Rada Narodowa podejmuje decyzję o przeznaczeniu terenów, na których powstaje rozdzielnia pod zabudowę przemysłową. Problem w

tym, że obok stoją wybudowane wcześniej budynki mieszkalne. Co ciekawsze już po podjęciu tej nienajszczęśliwszej decyzji wydawano pozwolenia na budowę w tym rejonie następnych domków jednorodzinnych. Ludzie stawiali więc domy nawet nie podejrzewając, że są z góry skazani na niezbyt pożądanego i uciążliwego sąsiada. Gdy Zakład Energetyczny w Gliwicach przystąpił do realizacji inwestycji nikt nie poinformował mieszkańców co za

c.d. na str. 2

Racibórz ul. Polna 2 tel. 3928
Opole ul. 1 Maja 38 tel. 39169
Sosnowiec ul. Kilińskiego 3 tel. 663125
Piekary Śląskie ul. Bytomska 359 tel. 872603

**PAWILONY
HANDLOWE**

**ZAPRASZAMY
CODZIENNIE 10⁰⁰ - 18⁰⁰
SOBOTY 10⁰⁰ - 14⁰⁰**

Wykładziny dywanowe i PCV atestowane, nieszkodliwe dla zdrowia, antyelektrostatyczne, superwytrzymałe z pięcioletnią gwarancją.

- Wykładziny dywanowe - ponad 150 gatunków o różnych kolorach i wzorach, na jucie i na pianie w szerokościach 2, 3, 4 i 5 m importowane z USA, Belgii, Niemiec i Holandii. - Wykładziny PCV - ponad 100 gatunków w szerokościach 2, 3, i 4 m importowane z Niemiec, Francji, Belgii, Holandii i Bułgarii. - **Ponad 150 rodzajów tapet** - najnowsze wzory katalogowe w gatunkach od papierowych do winylowych - produkcji krajowej, niemieckiej, austriackiej, angielskiej i węgierskiej. - Okleiny samoprzylepne - około 70 wzorów w szerokościach 45 cm, 67,5 cm i 90 cm. - Najlepsze kleje do tapet - 6 gatunków, kleje do styropianu, korka oraz PCV. - Duży wybór dywanów - ponad 60 rozmiarów w kształtach: ośmioboków, owali, prostokątów oraz okrągłych w wzorach tradycyjnych i nowoczesnych, a także chodniki dywanowe i dywaniki łazienkowe. - Farby emulsyjne w wiaderkach 2,5 l, 5 l i 10 l wewnętrzne i zewnętrzne w kilku gatunkach. - Szeroki asortyment materiałów i narzędzi niezbędnych przy remontach mieszkań.

WYSOKIE NAPIĘCIE SPADŁO

Obiekt powstaje w pobliżu ich domów. Wręcz, jak twierdzą, byli oklamywani. Zaniepokojonym ludziom tłumaczono, że będzie to zwykły transformator a tak duży teren jest potrzebny na ogródki działkowe dla pracowników energetyki.

Dopiero gdy wiosną 1990r. zaczęła się wylaniać konstrukcja wielkiej hali mieszkańcy zrozumieli, że wyprowadzono ich w pole. Gdy zaś

jest chyba znany do końca” - napisali w skardze wysłanej do Rzecznika Praw Obywatelskich. - “Najistotniejsze znaczenie(...) ma dla nas możliwość powstania kolejnego źródła zagrożenia dla naszego zdrowia. W opracowaniach dotyczących szkodliwości pól elektromagnetycznych, podkreśla się ich rolę jako katalizatora potęgującego działanie innych czynników, a przecież

dowiedzieli się prawdy o powstającym obiekcie z prerażenia włosy zjeżyły się im na głowie. Okazało się, że ma to być rozdzielnia prądu wysokiego napięcia z której będzie wychodziło 12 napowietrznych linii przesyłowych. Zakład Energetyczny zafundował im więc perspektywę spędzenia reszty życia pod pajęczyną drutów znajdujących się pod napięciem 110kV. Trudno się więc dziwić, że postanowili do tego nie dopuścić. Linie wysokiego napięcia przebiegające niedaleko ich domów stanowiłyby bezpośrednie zagrożenie w przypadku zerwania. Wytwarzane pole elektromagnetyczne mogłoby mieć trudne do przewidzenia konsekwencje dla zdrowia mieszkających w pobliżu ludzi. W prasie ukazały się wówczas publikacje na temat szkodliwości pól elektromagnetycznych.

Mieszkańcy zawiązali Komitet Protestacyjny i zainteresowali tą sprawą Komitet Obywatelski “Solidarność” i władze miejskie. Odbłyło się kilka spotkań z przedstawicielami Zakładu Energetycznego podczas których zaproszeni eksperci zapewniali, że inwestycja jest zgodna z polskimi normami i nie stanowi zagrożenia dla ludzi. Jednak mieszkańców to nie przekonało.

“Normy ... pochodzą z początku lat osiemdziesiątych kiedy właściwie dopiero zaczęto interesować się szkodliwością pól elektromagnetycznych i do tej pory temat nie

my mieszkamy w sąsiedztwie przestarzałej koksowni, praktycznie w strefie ochronnej”.

Mieszkańcy proponowali przeznaczenie powstającej konstrukcji na inne cele. Jednak Zakład Energetyczny nie chciał słyszeć o zatrzymaniu budowy. Jego przedstawiciele twierdzili uparcie, że to oni mają rację. Nie doszło więc do żadnego porozumienia a mimo protestów budowa rozdzielni była kontynuowana. Jedyne ustępstwo jakie energetycy byli gotowi zrobić to zmniejszenie ilości linii przesyłowych.

Mieszkańcy zdesperowani postawą Zakładu Energetycznego przeprowadzili nawet akcję blokady dróg dojazdowych na budowę by uniemożliwić kontynuowanie robót.

Nawet to nie przekonało drugiej strony do polubownego załatwienia sprawy.

NIEOCZEKIWANA ZMIANA MIEJSC

Energetycy za swoją postawę zostali jednak ukarani. Okazało się bowiem, że owszem, mają zgodę na budowę rozdzielni, ale brakuje im zezwolenia na napowietrzne linie przesyłowe. I co ważniejsze zgody tej nie mogli uzyskać, gdyż każdy projekt lokalizacji był odrzucany w wyniku protestu mieszkańców. Nawet to nie spowodowało zmiany sposobu działania Zakładu Energetycznego. Prace przy budowie rozdzielni kontynuowano usiłując wymóc na mieszkańcach zgodę na poprowadzenie linii przesyłowych.

Chodzili po domach jak Jehowi - mówi Anna Pyszny, przedstawicielka protestujących. Obiecywali ludziom odszkodowania, jeśli wyrażą zgodę na budowę linii przesyłowych. Tłumaczyli, że linie wysokiego napięcia nie są szkodliwe.

na zdj: Rok 1990 - Akcja protestacyjna mieszkańców przeciwko budowie rozdzielni

Uciekali się też do podstępów - każdemu mówili, że wszyscy się już zgodzili i on jest ostatni. Zbieranie podpisów zaczęli zresztą od ludzi mieszkających najdalej od powstającej rozdzielni. Kilka osób udało się na to nabrać. Słyszac, że wszyscy już wyrazili zgodę składali swoje podpisy pod przedstawionymi im pismami.

Podstęp ten jednak się nie udał. Protestujący wyjaśnili wprowadzonym w błąd mieszkańcom, że ich oszukano. Ci zaś odwołali swoją zgodę na budowę linii przesyłowych. Mieszkańcy zdecydowanie sprzeciwiali się budowie nad swoimi głowami linii wysokiego napięcia. Początkowo zgadzali się jedynie na wyprowadzenie z rozdzielni

podziemnych kabli. Na to z kolei nie chcieli zgodzić się energetycy. Podrażało to znacznie koszty budowy i późniejszej eksploatacji. Zdenerwowani mieszkańcy odmówili więc swojej zgody nawet na budowę linii kablowych.

Poprzez Komitet Obywatelski sprawę zgłoszono w Prokuraturze Wojewódzkiej w Katowicach. Zdecydowano, że każde postępowanie w tej dziedzinie ma być nadzorowane przez wodziślawską Prokuraturę Rejonową.

Na długi okres czasu zapanowała cisza. Mieszkańcy górą, kable do ziemi. Nic się nie działo poza kontynuowaniem budowy rozdzielni. Mieszkańcy żyli w ciągłej niepewności, czy aby po raz kolejny nie zostaną oszukani.

W końcu jednak Zakład Energetyczny zmienił. Jego nowy dyrektor przedstawił mieszkańcom dwie propozycje. Pierwsza z nich przewidywała wyprowadzenie prądu z rozdzielni w dwóch miejscach kablami i w jednym linią napowietrzną. Druga propozycja to wyprowadzenie trzech linii kablowych. Na spotkaniu zorganizowanym przez radnego Andrzeja Kowalewskiego mieszkańcy postanowili pójść na kompromis z Zakładem Energetycznym. Oczywiście nie zgodzili się na budowę linii napowietrznej, jednak przyjęli drugą propozycję energetyków.

Postawa mieszkańców jest godna podkreślenia. Po tak długim konflikcie, gdy byli oszukiwani i traktowani lekceważąco zdecydowali się na rozwiązanie polubowne, biorąc pod uwagę, że rozdzielnia jest już zbudowana i energetycy ponieśli wysokie koszty tej inwestycji.

Postawa Zakładu Energetycznego się zmieniła, teraz traktują nas grzeczniej i spokojnie. Wszystko wyglądałoby inaczej, gdyby od początku tak z nami rozmawiano - mówi Anna Pyszny. Jednak ludzie są nadal podejrzliwi. Zgadzą się na poprowadzenie kabli podziemnych, stawiając jednak kilka warunków. Chcą gwarancji, że obiekt ten nie będzie rozbudowywany. Domagają się także, takiego poprowadzenia linii kablowych by nie niszczyć najlepszych działek. Proponują ich budowę skrajem jaru, gotowi są nawet cofnąć się z płotem, by ułatwić energetykom położenie i eksploatację kabli. Chcą gwarancji usunięcia istniejących uciążliwości - hałasu powodowanego przez blachy rozdzielni podczas silnego wiatru, oraz zakłóceń odbioru telewizji. Warunki zostały przekazane Zakładowi Energetycznemu i mieszkańcy czekają na jego odpowiedź. Są gotowi do dalszych negocjacji i zawarcia rozsądnego kompromisu.

Marek Jakubiak

**NOWINY
RACIBORSKIE**

47-400 Racibórz ul. Solna 7/3

tel 47 27

TYGODNIK REDAGUJE ZESPÓŁ. Redaktor Naczelny - Iwona Kaczorowska. Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Ogłoszenia przyjmuje sekretariat redakcji w godz. od 8 do 16. Informację można uzyskać pod nr tel. 47 04 (wieczorem) Za treść ogłoszeń, reklam i tekstów płatnych, redakcja nie ponosi odpowiedzialności. Skład i łamanie: Nowiny Raciborskie. Druk: PPP "Prodryn" Racibórz ul. Staszica 22.

WYDAWCA:
NOWINY RACIBORSKIE

Sp. z o.o.

47 400 Racibórz ul. Solna 7/3

Prezes Zarządu: Andrzej Derwisz

Strajk ODWOŁANY - Dyrektor RÓWNIEŻ

Jeszcze tego samego dnia, gdy się rozpoczął, zawieszony został strajk w raciborskim Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej.

5 kwietnia wieczorem Rada Pracownicza uchwaliła przerwanie strajku wobec spełnienia najważniejszego postulatu protestujących, czyli odwołania z funkcji Tymczasowego Kierownika PKM **Zbigniewa Śmierczalskiego**. Pozostałe postulaty zostały włączone do negocjacji prowadzonych przez Region NSZZ "Solidarność" z Wojewodą Katowickim. Rada pracownicza podjęła także uchwałę, by o tym, kto w przyszłości będzie dyrektorem PKM zdecydował konkurs. Zaproponowano także na stanowisko dotychczasowego kierownika przedsiębiorstwa pana **J. Bienia** - kiedyś pracownika Transbudu pełniącego tam funkcję kierownika d.s. eksploatacji.

Wojewoda po wysłuchaniu delegacji strajkujących pracowników przychylił się do wniosków załogi, mimo poparcia jakie miał **Z. Śmierczalski** u władz miejskich. Pomocy w negocjacjach udzielili załódze, obok związków zawodowych Kierownik Urzędu Rejonowego oraz

posłowie KPN.

Jednocześnie w tym samym dniu Rada Miejska Raciborza uzyskała oczekiwaną od dawna decyzję o komunalizacji PKM. Decyzja nie jest jeszcze prawomocna.

Czerwone autobusy, ku radości raciborzan wyjechały do miasta. W zakładzie, pomijając drobne utarczki, jest spokój, a praca przebiega sprawnie.

(I)

Rydułtowy

Dar młodzieży dla szpitala

Podczas święta powitania wiosny rydułtowska młodzież zbierała datki na rzecz oddziału dziecięcego szpitala. Zebrano 531 500 zł za które postanowiono kupić zabawki dla dzieci przebywające w szpitalu. Podczas rozmów z personelem oddziału okazało się, że najbardziej potrzebne byłyby kasety video z nagranyimi bajkami. Na oddziale jest telewizor i odtwarzacz, dzięki którym dzieci mogą oglądać bajki. Młodzież

postanowiła przychylić się do tej prośby.

Grupa młodzieży, która włączyła się w prace przy organizowaniu Młodzieżowej Rady Rydułtów spotkała się po raz kolejny, dyskutując już o przygotowaniach do Dnia Dziecka. Pytano władze miasta o możliwość udostępnienia na tę imprezę boiska sportowego, uzyskując zapewnienie, że nie powinno być z tym żadnych trudności. (jak)

21 kwietnia o godz. 10⁰⁰ w Szkole Podstawowej w Krzanowicach odbędzie się sesja popularyzacyjna z okazji Święta Matki - Ziemi. W programie uroczystości przewiduje się: referat o planecie Ziemia, sprawozdanie z 3-letniego planu edukacji ekologicznej, wręczenie nagród za udział w konkursach oraz część artystyczną w wykonaniu uczniów szkoły. Organizatorami sesji z okazji Światowego Święta Ziemi, które przypada 22 kwietnia są: dyrekcja S.P. w Krzanowicach, doradca metodyczny biologii

Krystyna Bugla oraz grono pedagogiczne i członkowie szkolnego

Święto Matki Ziemi

klubu Ligi Ochrony Przyrody. Podobna impreza zostanie też przygotowana niebawem w Raciborzu. (I)

SESJA PRZEŁOŻONA

Nadzwyczajna sesja wodzisławskiej Rady Miejskiej poświęcona pracy Komisji Rewizyjnej i zgłoszonemu przez nią wnioskowi o odwołanie prezydenta miasta została przełożona na okres poświąteczny. 31 marca w trakcie sesji radni Klubu Unii Wodzisławian złożyli wniosek o zwołanie nadzwyczajnej sesji. Zgodnie z ustawą powinna ona odbyć się w ciągu 7 dni od złożenia wniosku. 5 kwietnia obradował Konwent Seniorów Rady Miejskiej. Podczas posiedzenia ustalono, że nadzwyczajna sesja odbędzie się po świętach. Wniosek o jej zwołanie z 31 marca został wycofany. Natomiast 7 kwietnia złożono następny wniosek. Sesja powinna się odbyć 14 kwietnia. (jak)

KONKURS RECYTATORSKI

Eliminacje II stopnia Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego odbyły się 22 marca w Młodzieżowym Domu Kultury w Raciborzu. Wzięło w nim udział 32 uczniów z 19 szkół miasta i okolic. Młodzi recytatorzy startowali w trzech kategoriach: grupa młodsza, grupa starsza oraz w poezji śpiewanej.

Do trzeciego etapu - wojewódzkiego, zakwalifikowali się: **Kinga Kubiczek** z SP 1 w Kuźni Raciborskiej i **Natalia Legan** z SP w Pietrowicach Wielkich z grupy młodszej; **Justyna Kolega** z SP w Krowiarkach, **Adam Poplawski** z SP 11 w Raciborzu i **Ewa Kobyłka** z SP 15 w Raciborzu w grupie starszej oraz w poezji śpiewanej **Klaudia Bochenek** z SP 15 w Raciborzu.

Wyróżnienia II stopnia jury przyznało czterem uczestnikom: **E. Salomon**, **D. Saul**, **A. Nowak**, **J. Kozubek**, **M. Krupie**, **S. Bryks**, **Z. Iskała**, **J. Oman**, **A. Bezymskiej**, **A. Jasińskiej**, **K. Merwa**, **K. Sikora**, **W. Kramarz** i **K. Bochenek**.

Natomiast wyróżnienia III stopnia otrzymali: **M. Matysik**, **B. Szymiczek**, **I. Kostka**, **D. Jaworek**, **Z. Kurzeja**, **M. Ryborz**, **A. Zygmunt**, **K. Tessmer**, **A. Kretek**, **M. Bąk**, **M. Adamiec**, i **J. Kownacka**. Jury przewodniczyła **Teresa Adamska**. W.P.

Rejonowy Przegląd Zespołów Artystycznych Szkół Specjalnych odbył się 31 marca w Rybniku. Wzięło w nim udział 10 zespołów z terenu Delegatur Kuratorium Oświaty i Wychowania w Rybniku i Raciborzu.

Dzieci ze Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 10 w Raciborzu zaprezentowały w ciekawym wykonaniu aktorsko - tanecznym i muzycznym bajkę "Kopciuszek" w/g Jana Brzechwy, otrzymując za nią wyróżnienie II stopnia.

Przedstawienie to zostało przygotowane od strony literacko - muzycznej przez **Iwonę Pardon** - **Chojecą** i **Ewę Orlowską**. One też wykonały część strojów i rekwizytów. Trzeba podkreślić, że większość, ładnie prezentujących się strojów została uszyta i przekazana w darze przez pracowników Spółdzielni Inwalidów "Raciborzanka". Dekorację do przedstawienia wykonał **Andrzej Walica**. Autobus na przejazd do Rybnika udostępnił bezpłatnie prezes "Raciborzanki" **Andrzej Gajdziński**. Już następnego dnia, 1 kwietnia, zespół pokazał się swoim szkolnym kolegom i gronu pedagogicznemu w macierzystej szkole. Występ wszystkim się podobał. Za włożoną pracę wykonawcom i opiekunom podziękowała dyr. szkoły **Henryka Białuska**. Dzieci otrzymały czekolady, które wręczyła **Wiesława**

Matuszek w imieniu Komitetu Rodzicielskiego.

W najbliższych planach, bo już 16 kwietnia, zespół ma zaprezentować się na Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Artystycznych Szkół Specjalnych, a także oglądać go będą pracownicy S.I. "Raciborzanka".

...

W Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Tychach odbyła się w dniach 2 - 3 kwietnia konferencja nauczycieli placówek specjalnych. Obrady były niejako kontynuacją I Ogólnopolskiego Sejmiku Szkolnictwa w Krakowie. Uczestnicy konferencji, widząc brak zainteresowania ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej, wypracowali w trakcie obrad swoje postulaty dotyczące opracowań formalnych związanych z

funkcjonowaniem przedszkoli, szkół podstawowych i zawodowych, klas i szkół życia, ośrodków szkolno - wychowawczych oraz przedłożyli propozycje usprawniające ich działania tak, aby dziecku specjalnej troski stworzone zostały optymalne warunki do rewalidacji i nauki. Wszystkie te postulaty powinny być przekazane za pośrednictwem Kuratorium do MEN, aby przy planowaniu nowoczesnej szkoły uwzględnić sugestie praktyków. Racibórz reprezentowany był przez pracownika Delegatury - **Halinę Misiak**, przedstawicieli Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 10 - **Henrykę Białuską**, **Grażynę Plonkę** i **Marię Żurek** oraz Ośrodka Szkolno - Wychowawczego dla Głuchych - **Martę Krzyżanowską** i **Irenę Białuską**. wp

c.d. ze str. 1

wypowiedzi odbierane są także jako wypowiedzi pracowników. Złazszcza, że przepisami, tak jak i prezydent Kuliga, często się posilkują. Gdy się jednak lepiej przyjrzeć - w dość specyficzny sposób

Przykładem niech będzie zarzut skierowany przeciwko Zb. Grygierowi - dyrektorowi OPS: Przewodniczący Zarządu zarzuca mu "zbyt małą elastyczność w sytuacjach prawnie niejednoznacznych". Taką elastyczność w stopniu doskonałym posiadli widocznie etatowi członkowie Zarządu Miasta. Tak się składa, że przepisy regulujące przyznawanie zasiłków mieszkaniowych z budżetu państwa są jednoznaczne i nie pozwalają na płacenie, choćby ogromnych, długów wobec Spółdzielni Mieszkaniowej i ZGKiM, najchętniej bezpośrednio na ich konta. Pomoc ta pochodzi także z podatków, jakie placą emeryci i ma być adresowana do autentycznie ubogich obywateli, a często wcale nie oni są tymi dłużnikami. Były głosy na sesji, i to od osób dobrze zorientowanych, że czynszów czasem nie placą członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej.

Rozdysponowanie tak ogromnej kwoty w tak krótkim czasie musiałoby łączyć się ze złamaniem prawa. Konsekwencje wobec Zb. Grygiera wyciągałby wtedy Wojewódzki Zespół Opieki Społecznej - dysponent pieniędzy. I to, być może rozwiązałyby kłopot z opozycyjnym radnym, który otwarcie ośmiela się krytykować politykę Zarządu. Przecież w ubiegłym roku też zwrócono pieniądze, o czym Zarząd wiedział, i nie miał do dyrektora pretensji!

Na poprzedniej sesji prezydenci przekonywali, że nikt nie występował o zwolnienie Zb. Grygiera. Jako radny jest pod szczególną ochroną i na takie posunięcie musi być zgoda rady. Prawda, ale jak gdyby nie do końca. Po pierwsze jak inaczej można odczytać fragment pisma J. Kuligi "Czy obecny dyrektor OPS jest w stanie podjąć działania naprawcze, skoro przez dwa lata i osiem miesięcy sprawowania swej funkcji doprowadził do takiej inercji ośrodek. Moje prognozy są w tym względzie negatywne". Po drugie, po co od razu zwalniać, wystarczy tylko odwołać ze stanowiska - a o tym już decyduje Zarząd. Następnym argumentem wytaczanym przeciwko Zb. Grygierowi jest to, że odmówił wykonania polecenia prezydenta, uznając je za niezgodne z prawem, a wg. "Ustawy o pracownikach samorządowych" nie wolno mu było tego robić. Przepis się zgadza, tylko nie ustawa. Dyrektorem miejskiej jednostki organizacyjnej (jaką jest OPS) nie jest pracownikiem samorządowym i ustawa ta go nie dotyczy! Taka przynajmniej jest opinia biura prawnego Urzędu Rady Ministrów.

Największym popisem w "elastycznym" traktowaniu prawa jest żenujący kontredans wokół wniosku o odwołanie prezydenta.

Został on zgłoszony na sesji ustnie. Przewodniczący go przyjął,

przekazał do zbadania komisji rewizyjnej, zapowiadając jednocześnie głosowanie zgodnie ze Statutem, na następnej sesji, najdalej za miesiąc.

Nikt wtedy (prezydenci prawnicy również) nie poddawał w wątpliwość jego formalności. Do czasu. Na następnym posiedzeniu Zarząd stwierdził, że wniosek nie istnieje i przekazał swoje stanowisko przewodniczącemu Rady oraz Komisji Rewizyjnej. Na potwierdzenie tej opinii zbudowano arcyciekawą konstrukcję myślową, popartą oczywiście prawnymi argumentami.

Otóż głosowanie nad odwołaniem prezydenta winno być głosowaniem nad uchwałą, a nie wnioskiem. Zgodnie zaś z Regulaminem Pracy Rady projekt uchwały może zgłosić jedynie Zarząd, Komisja, lub co najmniej trzech radnych. Projektu uchwały nie było, wnioskodawcą jest jeden, więc wniosek jako nieformalny nie istnieje... i sprawę można skreślić z porządku obrad, (co postulował przewodniczący). Nieco szyki pomieszało przekazanie do biura Rady pisma, gdzie obok podpisu Zb. Grygiera, upoważnionego do zgłoszenia wniosku, widniały jeszcze dwa: Adama Dzyndry i Leszka Pawnika. List był datowany tak jak zgłoszony ustnie wniosek o odwołanie, czyli na dzień sesji - 25 lutego. Wprawdzie nie dołączono projektu uchwały, ale w tej sytuacji mało pewne stało się niedopuszczenie do głosowania w ogóle. Można je było jeszcze odwołać. Do czego potrzebny był czas, można domniemywać.

Pismo trzech radnych komisja rewizyjna uznała za zupełnie nowy wniosek, którym się zajmie, gdy zostanie oficjalnie ogłoszony na sesji.

W ten sposób głosowanie może odbyć się dopiero w kwietniu, do miesiąca od planowanej na 25 marca sesji. Gdyby jednak przesunąć marcową sesję na, przypuśćmy 8 kwietnia, to sprawa mogłaby przeciągnąć się do maja. Komisji Rewizyjnej nagle zaczęło brakować czasu na dogłębne analizy. Co chciała jeszcze w tym czasie badać, skoro tylko w jednej, wycinkowej sprawie (zwrot pieniędzy i konflikt personalny w OPS) miała już wyrobione zdanie? Kwestią odwołania, jako formalnie nie istniejącą przecież nie zajmowała się.

Wielki Czwartek, ósmy kwietnia wydawał się datą ze wszechmiar korzystną. Po pierwsze, nie godzi się w takim dniu nikogo atakować, po drugie frekwencja, ze względu na ferie i okres świąteczny może być słaba. Misterny plan zburzyła nieoczekiwana determinacja 10 radnych, którzy korzystając z ustawy samorządowej wymusili sesję we wcześniej planowanym terminie. Ten sam manewr zastosowali,

gdy zastanawiano się nad odwołaniem 25 marca. Sesja w takim przypadku musiała odbyć się

do siedmiu dni, czyli pierwszego kwietnia.

Wróćmy jednak do faktycznych

wymogów formalnych wniosku o odwołanie prezydenta. Prawnicy, autorzy opublikowanego przez Wydawnictwo Prawnicze komentarza do Ustawy o Samorządzie są zdania, że wniosek tak może zgłosić nawet jeden radny. I to nad wnioskiem się głosuje, nie nad projektem uchwały. Jest ona dopiero konsekwencją tego głosowania. Gdy wniosek przechodzi, za uchwałą opowiadają się wszyscy ci, którzy są przekonani, że zarówno procedura, jak i wynik głosowania nad wnioskiem nie budzą wątpliwości. Projekt takiej uchwały może zgłosić np. komisja skrutacyjna.

Jeżeli jednak wykładnia przyjęta przez Zarząd jest poprawna to (o czym wspomniano na sesji) wiele decyzji Rady Miejskiej jest nieważnych.

Nie sięgając daleko; rezygnacja St. Plonki z przewodniczenia komisji zdrowia została zgłoszona jednoosobowo. Także wniosek ohydwy wiceprezydentów firmowały tylko dwie osoby.

Zaprzeczania sobie samym ciąg dalszy, to samo głosowanie nad odwołaniem Jana Kuligi. Chyba nikt z obecnych na sali nie słyszał, by przewodniczący odczytał przed głosowaniem projekt uchwały w tej sprawie? Pytania na kartach do głosowania też powinny w tej sytuacji brzmieć: "czy jesteście za uchwałą o odwołaniu Jana Kuligi ze stanowiska Prezydenta Miasta?" Jak przynajmniej nakazywałaby logika.

Prawdziwy zaś primaprilisowy kawał zrobili radnym Jacek Wojciechowicz i Krzysztof Bugla

wycofując swoją rezygnację w czasie, gdy rozdane były karty do głosowania i niekiedy zdążyli już skreślić "co trzeba". Argumenty za tym, że takie wycofanie jest skuteczne były różne, ale wszystkie mało przekonujące. Począwszy od tego, że inne były intencje przy składaniu wniosku po stwierdzenie, że wniosek można wycofać w każdej chwili. Mimo, że poseł Fabian przeczytał przykłady z Sejmu, nie było wśród nich takiego, gdy przerywane jest samo głosowanie (czy marszałek wyłącza wtedy maszynę, czy w inny sposób przerywa?). Najciekawsze były dywagacje nad tym, czy głosowanie w ogóle już się odbywało i kiedy takowe się rozpoczyna, od rozdania kartek, czy w momencie wrzucania ich do urny? Niestety, nieodparcie kojarzyło się to z dyskusją typu "od jakiego momentu człowiek jest łysy". Wydaje się, że dla każdego powinno być oczywiste, że głosowanie już trwało i na

wycofanie wniosku jest już za późno, ale przywołany do tablicy radca Tadeusz Zieliński z rozbrajającą szczerością wyznał, że nie czuje się autorytetem, gdy chodzi o przepisy samorządowe, a kolega, który miał służyć pomocą poszedł już do domu. Ciekawe, w jakiej dziedzinie prawa czuje się dobrze radca prawny Urzędu Miejskiego? Czyżby w prawie celnym lub handlowym?

Kolejnym smaczkiem, ale to już na marginesie, niech będzie powoływanie się w kuluarach pana mgr prawa Krzysztofa Bugli na ... nieaktualny fragment Statutu Miasta, dotyczący odwołania członków Zarządu.

I jeszcze jedno, w tymże Statucie w par. 15 mowa jest o tym, że "w obradach mogą brać udział przedstawiciele instytucji, urzędów i organizacji". Dla uściślenia, "uczestnictwo w obradach" to po prostu zabieranie głosu, a nie obecność na sesji, bo do tej każdy ma prawo, o ile sesja jest jawna (par. 13 tamże). Czy zatem mógł Przewodniczący Rady odmówić zabrania głosu tym przedstawicielom organizacji i instytucji, którzy o to zabiegali? Fragment Regulaminu, na który się powołano, dotyczy jedynie spraw porządkowych, a nie prawa do zabrania głosu.

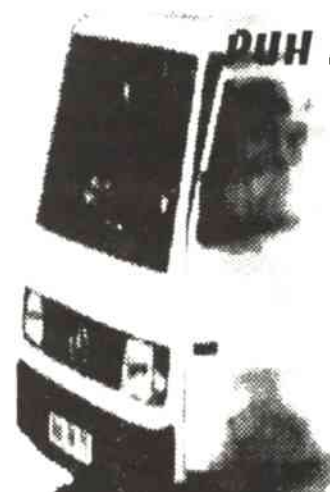
Na zakończenie zgodnie z wcześniej przywołanym komentarzem do Ustawy o Samorządzie "do odwołania członka Zarządu wymagana jest bezwzględna większość głosów

ustawowego składu Rady. Jeśli takiej (podkr. redakcji) się nie uzyska, głosowanie można powtarzać lub odstąpić od wniosku". Nikt od wniosku nie odstępował,

może by więc kontynuować?

P.S. Szczerze odradzamy mieszkańcom Raciborza pisanie jakichkolwiek skarg czy listów do komisji Rady Miejskiej. Może się okazać, że ich treść zostanie podana do publicznej wiadomości i ośmieszona, tak jak to się stało w przypadku pisma starszej kobiety adresowanego do komisji rewizyjnej. Wprawdzie nazwiska nie ujawniono, ale imię (z rzadziej spotykanych) tak. Nawet jeśli nie jest to naruszenie tajemnicy korespondencji, to i tak jest wystarczająco niesmaczne. Ot, przyczynek do tematu "kontakt radnych z wyborcami". Dodatkowe gratulacje dla rzecznika prasowego Urzędu za wielce satyryczny komentarz do tego faktu.

Redakcja.

DUH ASTRA PROPONUJE

najszybsze i najtańsze przewozy do NIEMIEC (7 miejsc)

Luksusowym mikrobusem zapewniamy zimne napoje (latem) miłą obsługę ekspresowy przejazd ceny konkurencyjne postoje na żądanie

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU I Z NASZYCH USŁUG

informacja i rezerwacja

Racibórz ul. Drzymały 32 tel. 32-58

w godz. 9³⁰ - 15⁰⁰

automatyczna sekretarka czynna całą dobę

OGŁOSZENIA DROBNE

- Opony bieżnikowane do samochodów ciężarowych - gwarancja, sprzedaż REGUM Żytna gm. Lyski ul. Rybnicka 10a
- Vipsogal tanio sprzedam Racibórz. tel. 22-93
- Sprzedam nową maszynę do szycia "Łucznik 827" wieloczynnościową wiadomość tel. 53-04
- Sprzedam dom w zabudowie szeregowej. Stan surowy, niezamknięty dzielnica Ostróg. Wiadomość tel. (0335) 29 94 od 7⁰⁰ - 17⁰⁰

Wiadomości Samorządowe

NR 8. ROK II.

DWUTYGODNIK WŁADZ SAMORZĄDOWYCH

SESJA

Sesja Rady Miejskiej, podczas której głosowano wniosek o odwołanie Jana Kuligi ze stanowiska Prezydenta Miasta Raciborza, wypadła na 1 kwietnia. Powodów do śmiechu jednak nie było, a jeśli nawet, to nie był to śmiech wesoty.

Na pierwszy ogień poszła Komisja Rewizyjna, której stanowisko przedstawił przewodniczący **Z. Trzęsimiech**. Po rozpatrzeniu zarzutów postawionych prezydentowi przez dyr. OPS Z. Grygiera, Komisja uznała, że większość z nich jest bepodstawna, pozostałe nie mogą być podstawą do odwołania prezydenta. Tak więc komisja zaproponowała odrzucenie wniosku. Takie stanowisko nie spodobało się części radnych. W trakcie dyskusji padły stwierdzenia, że Komisja umyła ręce, że jest stronnica. Ci, którzy niedawno gorliwie walczyli o powołanie Komisji Rewizyjnej, po rozpatrzeniu raptem dwóch spraw (działalność OPS i wniosek o odwołanie prezydenta) odsądają jej członków od czci i wiary, podważają jej opinię i rzetelność.

Dyskusję na właściwy (bo prowadzący prosto do sedna sprawy) tor sprowadził radny **A. Dzyndra**, stwierdzając, że głównym motywem wniosku była nie działalność, a osoba prezydenta. Niejako powtórzyła się sytuacja z poprzedniej sesji, gdy sprawy merytoryczne zostały zepchnięte na dalszy plan przez kwestie personalne. Wniosek o odwołanie prezydenta mógł stać się okazją do rzetelnej, konstruktywnej analizy pracy prezydenta, zarządu, czy wreszcie samej rady. Mimo apeli o to, by dyskutować o faktach, o konkretnych działaniach, tak się jednak nie stało. To co się działo w Sali Kolumnowej, najlepiej chyba określały słowa radnego **Bukowskiego** "nie ważne są sprawy ekonomiczne, finansowe, gospodarcze i społeczne, ważne jest jedno - odwołać prezydenta".

Kulminacyjnym punktem sesji stało się kolejne wystąpienie A. Dzyndry, który przedstawił, jak sam to określił, parę wątpliwości związanych z życiem prezydenta. (Nie będę ich omawiał ponieważ zostały dokładnie przedstawione w dodatku nadzwyczajnym "Nowin Raciborskich"). W wypowiedzi radnego nie było żadnych konkretnych zarzutów, znalazły się w niej natomiast dość jednoznaczne sugestie.

Zaskoczenie i konsternację zebranych wywołał fakt, iż prezydent Kuliga nie zareagował na wypowiedź radnego Dzyndry. Bez odpowiedzi pozostało również pytanie dlaczego właśnie teraz, a nie trzy lata temu, zaczyna się badać przeszłość prezydenta. Gdy zdecydowaną większością głosów postanowiono zamknąć dyskusję, wydawało się, że sesja szybko dobiegnie końca. Tak się jednak nie stało. Sprawy procedury głosowania zajęły niemal tyle czasu, co wcześniejsza dyskusja. Wzajemny brak zaufania spowodował kłopoty z ustaleniem

rzeczy wydawałoby się banalnych i mało istotnych - jakie pytanie i jakie odpowiedzi umieścić na kartkach do głosowania.

Kiedy policzono głosy, okazało się, że na pytanie "czy jesteś za odwołaniem mgra Jana Kuligi ze stanowiska Prezydenta Miasta Raciborza?" 17 osób odpowiedziało tak, 16 - "nie". Zarówno przeciwnicy jak i zwolennicy prezydenta mogliby ten wynik przedstawić jako swój sukces. Pierwsi uzyskali przewagę, choć do odwołania zabrakło im dwóch głosów. Drudzy obronili prezydenta i tylko jednego głosu zabrakło im do uzyskania większości.

Wcześniej Rada odrzuciła wniosek o łączne głosowanie odwołania prezydenta i jego zastępców.

GRA O WŁADZĘ

O krótki komentarz do tego, co ostatnio działo się na sesjach Rady Miejskiej poprosiłem prezydenta **Jana Kuligę**. Oto jego wypowiedź:

Moim zdaniem na forum Rady trwa walka o władzę. Jest to gra inspirowana przez ludzi z zewnątrz, którzy nie ponoszą żadnej odpowiedzialności. Dobro miasta jest dla nich jedynie pretekstem do personalnych rozgrywek.

Kilka razy już powtarzałem, że nie przyrosłem do fotela prezydenckiego. Mnie nie interesuje walka o władzę. Objąłem to stanowisko, żeby wykonać konkretną robotę. Rzetelna, obiektywna analiza dorobku ostatnich trzech lat pokazuje chyba wyraźnie, że ten Zarząd się sprawdził. Dzięki intensywnej pracy Zarządu, pracowników Urzędu Miasta udało nam się wiele zrobić, mamy już za sobą to, co najtrudniejsze. Myślę, że większość raciborzan dostrzega pozytywne zmiany, które zaszły w mieście.

Od swych przeciwników oczekuję rzetelności, uczciwości i kultury politycznej. Jestem gotów do merytorycznej oceny pracy mojej i całego Zarządu. Natomiast nie mam zamiaru grzebać w czyichś sprawach osobistych. Ubolewam nad tym, że znaczna część Rady dała się wciągnąć w taką grę.

Nie wyobrażam sobie dalszej współpracy z Radą. Prezydent musi podejmować odpowiedzialne decyzje, powinien więc czuć komfort psychiczny i wewnętrzny spokój, którego źródłem jest poparcie Rady Miejskiej, a nie tracić energię i nerwy na opędzanie się od niewybrednych ataków.

Kolejnym punktem porządku obrad miało być głosowanie wniosku o dymisję wiceprezydentów. W trakcie rozdawania kartek wiceprezydent **J. Wojciechowicz** wycofał wniosek. Doprowadziło to do kolejnej dyskusji i do... kolejnego głosowania. Tym razem radni decydowali czy kontynuować głosowanie nad wnioskiem. Sprawę postanowiono odłożyć do następnej sesji, na której głosowany będzie wniosek całego Zarządu Miasta o dymisję.

Gdy okazało się, że prezydent Kuliga nie został odwołany, radni zareagowali w sposób zróżnicowany.

M. Rapnicki zaczął od słów "Panie przewodniczący, żałosna biedna Rado" i dał jednoznacznie do zrozumienia, że sprawę uważa w dalszym ciągu za otwartą. Radna **Wieczorek** próbowała osiągnąć cel w inny sposób. Kiedy nie zdołano odwołać prezydenta w demokratycznym głosowaniu, okazało się, że ze względu na dobro miasta i własny honor powinien sam zrezygnować i o to zaapelowała radna **J. Niemiec** zaistniałą sytuację określił jako test demokracji. Problem polega na tym, czy uda się przezwyciężyć wzajemne urazy i uprzedzenie i wrócić do pracy.

Po zakończeniu ostatniej sesji Rady Miasta poniższe pytanie zadawali sobie chyba wszyscy - radni i osoby obserwujące obrady.

CO DALEJ ?

Nie chodzi oczywiście wyłącznie o sprawy personalne, o to czy Zarząd Miasta zostanie odwołany.

Podczas obrad ci, którzy próbowali postawić to pytanie, nie znaleźli posłuchu. Spora część radnych zdaje się uważać, że rozstrzygnięcie personalne będą panaceum na wszystkie problemy miasta. Odmienne opinie pozostawały bez echa. Przypomina to taktykę strusia - chowanie głowy w piasek. Niestety, wzrost popularności tej metody jak na razie nie wpłynął na jej skuteczność. Najwyższy czas nazwać pewne sprawy po imieniu i stawić im czoła.

Zamieszczony w dodatku nadzwyczajnym "Nowin Raciborskich" komentarz redakcji nie pozostawia na Radzie Miasta Raciborza suchej nitki. Strach, tajemnicze powiązania, indolencja, niekompetencja, zenujące przedstawienie, bezwładne gremium - te słowa tworzą obraz sytuacji panującej w Radzie i na sesji. Dziennikarze lubią sensację i mocne wrażenia. Czy jednak na tej

c.d. na str. 6

CO DALEJ ?

podstawie można całkowicie zignorować ich opinie ?

Jak doszło do postawienia RM takich zarzutów ?

Podział, czy wręcz konflikt w Radzie jest tajemnicą poliszynela. Problem nie zaistniał z dnia na dzień, ale narastał stopniowo już od dłuższego czasu. Co gorsza w tej chwili osiągnął takie stadium, że niemal sparaliżował pracę RM i dalej się zaostrza. Dwie ostatnie sesje są tego chyba wystarczającym dowodem.

Gdy podczas ostatniej sesji padło takie mniej więcej stwierdzenie "Jeżeli Zarząd pozostanie w tym składzie, to przeciwnicy prezydenta będą torpedować pracę Rady", nikt nie zaprotestował. Wszyscy wydawali się traktować to jako rzecz naturalną i niemal oczywistą. Można przypuszczać, że ewentualne powołanie nowego Zarządu Miasta nie zmieni sytuacji, a tylko odwróci rolę.

Wzajemna nieufność, oskarżenia o manipulację i fałszerstwa, często nie poparte żadnymi dowodami i głosowane, nie zwiększają prestiżu Rady i zachęcają osoby postronne do tropienia "ciemnych sił".

Niemal od półtora roku przysłuchuję się sesjom. W tym czasie dwukrotnie miały miejsca demagogiczne i nie mające nic wspólnego z merytoryczną dyskusją wystąpienia osób spoza rady i dlatego uważam opór przed dopuszczeniem do głosu osób postronnych za zrozumiały. Tym bardziej że art. 32. "Ustawy o samorządzie terytorialnym" mówi: "Radny reprezentuje wyborców, utrzymuje stałą więź z mieszkańcami i ich organizacjami, przyjmuje zgłaszane postulaty i przedstawia je organom gminy do rozpatrzenia". W tym celu podczas ostatniej sesji zarządzonej specjalną przerwą. To jednak niczego nie rozwiązało - zarzuty manipulacji i tak padły. Jak ocenić to, co się dzieje z Komisją Rewizyjną ? To najmłodsze niecierpliwie oczekiwane dziecko rady błyskawicznie wyrosło na chłopca do bicia. Opinie Komisji nie są przecież dla nikogo wiążące. Jeżeli ktoś się z nimi nie zgadza, może temu dać wyraz w głosowaniu. Natomiast podważanie kompetencji czy wręcz uczciwości ludzi, których nie tak dawno obdarzono zaufaniem i w demokratyczny sposób wybrano w skład tego gremium, godzi w powagę nie tylko Komisji, ale i całej Rady

Miejskiej.

Na ostatniej sesji padło słowo "lustracja". Parę lat temu byłem przekonany, że taka operacja jest konieczna. Doświadczenia enerdowskie nadawały poważnie tą opinię. Lustracja w wykonaniu Macierewicza udowodniła, jak łatwo w tej sprawie o nadużycia i błędy. Przy okazji wiele mówiło się o fabrykowaniu jednych i niszczeniu innych dokumentów. Warto chyba wziąć pod uwagę jeszcze jeden fakt. O ile się nie mylę, to żaden z opracowanych dotychczas projektów ustaw lustracyjnych czy dekomunizacyjnych nie zakłada, aby organem powołanym do przeprowadzenia tych operacji miały być rady miejskie i aby sprawy te rozstrzygać publicznie.

To oczywiście nie wszystkie sprawy, które kształtują taki a nie inny obraz Rady Miejskiej w oczach

opinii publicznej. Świadomie pominąłem to, co dobre w pracy RM.

Znów należałoby wrócić do pytania - co dalej ?

Trwający konflikt przypomina trochę wojnę na wyniszczenie przeciwnika. Niewielki krok dzieli wszystkich od przekroczenia cywilizowanej, demokratycznej walki politycznej. O ile już nie zostały one przekroczone.

Do końca kadencji, o ile nie wydarzy się nic nie przewidzianego, pozostał rok. Można zmienić Zarząd, choć podobno nie zmienia się koni w połowie brodu. Trzeba to jednak zrobić w odpowiedni sposób, aby można było wybrać następców i aby na samym początku nie mieli oni przeciwko sobie połowy rady.

Myślę, że nawet w oczach przeciwników obecny Zarząd jest lepszy od ewentualnego zarządu komisarycznego.

Przełamanie obecnego impasu wymaga od każdej ze stron wiele dobrej woli. Bez wzięcia pod uwagę to, co nastąpi, rada powinna działać

możliwie sprawnie do następnych wyborów.

Spory personalne nie powinny przesłonić tego faktu. Jeżeli któraś ze stron zacznie dążyć do zwycięstwa za wszelką cenę, to konflikt skończy się totalną klęską i najbardziej uciurpi miasto.

Być może należałoby poszukać kogoś, kto mógłby spełnić funkcję mediatora pomiędzy zwaśnionymi ugrupowaniami. Na pewno natomiast należy zrezygnować z niektórych stosowanych metod - choć na pierwszy rzut oka skuteczne i prowadzące szybko do celu są jednak bronią obosieczną.

O wiele łatwiej zniszczyć autorytet władz miasta niż go odbudować.

Jeżeli trwający konflikt skończy się paraliżem rady czy wręcz zarządem komisarycznym, to raciborzanie będą obwiniać zarówno tych, którzy (wg opinii powszechnej) trzymali się stółków, jak i tych, którzy się na nie pchali.

Komisja przeciwdziała alkoholizmowi

1 kwietnia odbyło się plenarne posiedzenie Komisji d/s Przeciwdziałania Alkoholizmowi. W posiedzeniu udział wzięli przedstawiciele Referatu Działalności Gospodarczej oraz Straży Miejskiej.

Omawiano między innymi kwestie związane z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Obecnie w Raciborzu mogą działać 222 punkty sprzedające napoje o zawartości alkoholu do 4,5 % i 58 placówek handlujących napojami "mocniejszymi". W tej chwili można uzyskać zezwolenie na sprzedaż piwa, gdyż limit nie został jeszcze wyczerpany. Wszystkie zezwolenia na sprzedaż napojów wysokoprocentowych już rozdysponowano.

Zwrócono uwagę na konieczność kontrolowania zasad sprzedaży alkoholu zwłaszcza w lokalach, do których uczęszcza młodzież. Straż Miejska zobowiązała się do nasilenia kontroli zarówno

sklepów jak i lokali gastronomicznych. Osobom i firmom łamiącym przepisy ustawy antyalkoholowej można odmówić przedłużenia zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Poruszono również sprawę powołania do życia Ośrodka Leczenia Uzależnień. Ośrodek miałby się zajmować alkoholizmem, narkomanią, lekomanią, nikotynizmem. Podczas spotkania z wojewodą i dyrektorami wydziałów UW, które odbyło się w Urzędzie Rejonowym wiceprezydent K. Bugla uzyskał wstępną obietnicę poparcia tej inicjatywy. Komisja zamierza zwrócić się w tej sprawie do Pełnomocnika Wojewody d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ponieważ Komisja, jak większość jednostek finansowanych z budżetu, cierpi na brak środków, planuje zwrócić się do gmin ościennych z prośbą o wsparcie finansowe. Prośba jest o tyle uzasadniona, że część osób

korzystających z pomocy komisji pochodzi spoza Raciborza.

Korzystając z okazji chciałbym przypomnieć nowy numer telefonu Poradni Odwykowej 28-59. Terenowa Komisja d/s Przeciwdziałania alkoholizmowi przy Prezydencie Miasta Raciborza pełni dyżur w każdy piątek w godz. od 13³⁰ do 1530 przy ul. Batorego 7 III p.

Dotacja na wapnowanie

Zarząd Miasta ustalił zasady rozdziału dotacji przyznanej przez Radę na wapnowanie gleb.

Zgodnie z tymi zasadami w roku bieżącym każdy użytkownik gruntów rolnych ma prawo ubiegania się o pokrycie kosztów zakupu wapna w ilości 3 tony na 1 ha raz na cztery lata.

Warunkiem uzyskania refundacji jest przedstawienie rachunku zakupu wapna i jego rozsiania, co będzie stwierdzone protokołem. Refundacja nastąpi również w razie zlecenia usługi firmie specjalistycznej (Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Spółdzielnia Usług Rolniczych i Środowiskowych), która będzie się rozliczać bezpośrednio z Urzędem.

Osoby zainteresowane uzyskaniem dotacji proszone są o kontakt z Wydziałem Geodezji i Gospodarki Gruntami UM pok. 218, II piętro.

Remont kapitalny ulicy Przejazdowej

Realizację zadania rozpoczęto w drugiej połowie stycznia. Zadanie obejmujące wykonanie 1311 m² nawierzchni asfaltbetonowej, 367 m² chodników oraz 40,5 m² wjazdów. Obecnie wykonano korytowanie, warstwę odsączającą, dolną warstwę podbudowy oraz ustawiono krawężniki w ilości ok. 80 %. Roboty wykonuje Zakład

Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Raciborzu Zakład Dróg własnymi siłami. Przewidywany koszt zadania nie przekroczy 700 mln. zł. Wartość robót wykonanych na dzień 31 marca wynosi ok. 300 mln. zł. Przewiduje się zakończenie zadania do dnia 31 maja bieżącego roku.

W każdy WTOREK i CZWARTEK w godz 12-13 pod numerem tel. 35-86 redaktor "Wiadomości Samorządowych" oczekuje na Państwa pytania dotyczące pracy władz naszego miasta

WYDAWCA: Urząd Miejski Racibórz ul. Batorego 6 tel. 45-25
Redaktor naczelny Wojciech Janiczko.

Redakcja "Nowin Raciborskich" nie ponosi odpowiedzialności za treści publikowane w dodatku płatnym.

Dzieci oczekują pomocy

Na Wydziale Dziecięcym Kliniki Praskiej dziesięcioro dzieci oczekuje transplantacji szpiku kostnego. Od listopada 1989 r. w klinice tej dokonano 35 przeszczepów szpiku kostnego małym pacjentom. W Republice Czeskiej istnieją dwa szpitale - biura dawców szpiku kostnego - jedno w Pradze, działające od 1991 r., a drugie w Pilźnie. W pierwszym zarejestrowanych jest około 2 tys. dawców, w drugim - w Pilźnie - zanotowanych jest około tysiąca dawców.

Policja na rumakach

12 rasowych koni, które wykorzystane będą przez nowootwarty oddział policji konnej w Ostrawie, zakończyło trzymiesięczną tresurę w ujeżdżalni, w Starej Bialej. 9 kwietnia oddział policji konnej zaprezentuje się społeczeństwu Ostrawy na specjalnym spotkaniu. Przed wojną

ostrawska policja dysponowała 30 końmi. Obecnie policjanci na rumakach czuwać będą nad bezpieczeństwem podczas masowych imprez sportowych, festynów i wielkich pochodów, a także podczas zlotów gwiazdzistych i innych masowych imprez organizowanych na wolnym powietrzu.

Czy nastąpi decentralizacja?

W Czechach mówi się głośno o decentralizacji administracji terenowej i państwowej. Jak poinformował dziennikarzy inż. arch. Jirzi Smejkal, prezydent Ostrawy, w niedługim czasie ma nastąpić nowy podział kraju na 25-30 okręgów. W północnych Morawach przewiduje się połączenie powiatów Ostrava, Karwina i Frydek Místek i utworzenie Regionu Orawskiego. Planuje się także połączenie powiatów ołomunieckiego z bruntalskim i nowojiczyńskiego z vsetińskim. Powiat opawski zostanie połączony z powiatem szumperskim. Podział

kraju na okręgi - regiony ma nastąpić jeszcze przed komunalnymi wyborami, które odbędą się latem 1994 roku.

Wystawa Stanisława Suberlaka w Ostrawie.

17 marca otwarta została w Polskim Domu w Ostrawie wystawa graficzna wybitnego polskiego artysty - Stefana Suberlaka, 65-letniego katowiczana, absolwenta Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Patronat nad wystawą objęli: Jerzy Kronhold, konsul generalny RP w Ostrawie, Jirzi Smejkal, prezydent miasta i Eugeniusz Wycisło, Starosta Mikołowa. Wystawa potrwa kilka tygodni.

Sprzedane czeskie dziewczyny

Florencka policja wykryła rozległą siatkę сутenerów i prostytutek, działającą od dłuższego czasu w północnych Włoszech. Wśród zatrzymanych osób znalazło się także kilka dziewcząt czeskich, sprzedanych w byłej Czechosłowacji

za trzy miliony lirów każda. Do Włoch przyjechały z podrobionymi dokumentami. Szefem gangu był pewien obywatel z b. Jugosławii. We Francji z kolei, na Lazurowym Wybrzeżu, w pobliżu Nicei, dwie niepełnoletnie Czeszki zostały zatrzymane przez policję francuską za uprawianie nierządu.

Podrabiane znaczki i banknoty

Na Słowacji pojawiły się banknoty z naklejonymi fałszywymi znaczkami. Przylapano również osobnika, który płacił podrobionym banknotem, na którym przyklejony był prawdziwy znaczek - poinformowała dziennikarzy Zelmira Veverkova, ekspert Banku Narodowego Republiki Słowackiej. Pracownicy bratysławskiego Konservatorium muzycznego z kolei otrzymali w czasie ostatniej wypłaty poborów 500-koronowe banknoty bez znaczków, chociaż pieniądze na pobory dostarczył Słowacki Powszechny Bank Pożyczkowy. W Ostrawie z kolei pojawiły się banknoty z odklejającymi się znaczkami.

(graż.)

Pszów

STRAŻACY NA MEDAL

Ochotnicza Straż Pożarna z Pszowa zakwalifikowała się do udziału w Międzynarodowych Zawodach Straży Pożarnych CTIF, które odbędą się w lipcu w Berlinie. Strażaków nie stać jednak na pokrycie kosztów wyjazdu. Starają się więc o uzyskanie finansowej pomocy z miasta, kopalni i wodzisławskich firm. Myślą także o przeprowadzeniu na ten cel zbiórki pieniędzy wśród mieszkańców Pszowa.

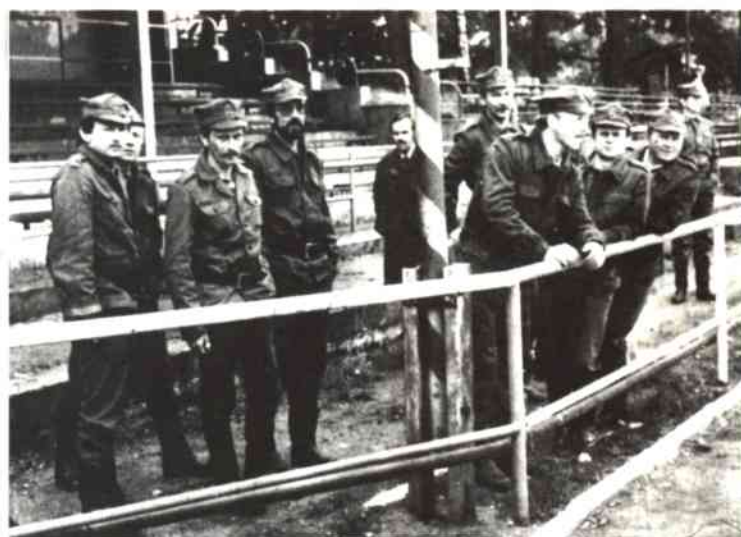
Ochotnicza Straż Pożarna w Pszowie powstała już w 1907r. Jest jedną z prężniejszych jednostek na naszym terenie. Należy do niej 280 członków czynnych i wspierających. W jej pracę włączają się kolejne już pokolenia "pszowików". O sukcesach odnoszonych przez pszowskich strażaków można się przekonać odwiedzając remizę. Na półce widać długi rząd pucharów zdobytych w różnorodnych zawodach pożarniczych. OSP Pszów ma na swoim koncie także sukcesy zagraniczne. Startowała w międzynarodowych zawodach w Jugosławii w 1966r. i w Austrii w 1967r. zdobywając tam medale: srebrny i brązowy. O sprawności pszowskich strażaków świadczą także posiadane przez nich wozy bojowe. Oba zostały zdobyte w zawodach sportowo-pożarniczych.

Straż Pożarna w Pszowie w ubiegłym roku 17 razy wyjechała do pożaru przepracowując 1400 godzin podczas akcji ratowniczych. Wzięła udział w gaszeniu pożarów w Kuźni Raciborskiej i Olkuszu. Pszowscy strażacy bronili przed ogniem

mieszkańców wsi Tworóg Mały. Za swoją postawę otrzymali od sołtysa pamiątkowy dyplom a pobyt w Tworogu zaowocował nawiązaniem bliskich kontaktów z tamtejszą OSP. Pszowscy strażacy wraz z rodzinami byli w Tworogu odwiedzając miejsca swojej akcji ratowniczej. W trakcie tej wizyty zaprosili swoich tamtejszych kolegów po fachu do Pszowa na tradycyjne spotkanie strażackie organizowane z okazji Barbórki.

Pszowska OSP z dużym zaangażowaniem prowadzi prewencyjną działalność, starając się na tę problematykę uczulić szczególnie młodzież. Na zorganizowany turniej wiedzy pożarniczej i ekologicznej przyszło tylu młodych ludzi, że nie mieścili się w świetlicy. Jeden z uczestników tego konkursu ze szkoły podstawowej nr 11 weźmie udział w eliminacjach wojewódzkich w Katowicach.

Widać więc, że zakwalifikowanie się pszowskich strażaków do międzynarodowego turnieju w Berlinie nie jest dziełem przypadku. Zapracowali na ten sukces solidnie.

Pszowscy strażacy podczas zawodów w Zdzeszowicach

Odbywają treningi dwa razy w tygodniu doskonaląc swoje pożarnicze umiejętności. Po zdobyciu w 1988r. mistrzostwa województwa katowickiego wzięli udział w zawodach ogólnopolskich, które odbyły się w październiku zeszłego roku w Zdzeszowicach. Drużyna w składzie: Henryk Majchar, Jacek Wojaczek, Alojzy Gomolka, Mirosław Latocha, Witold Praszelik, Eugeniusz Kozłowski, Andrzej Fojcik, Ryszard Glenc, Eugeniusz Danielczyk, Henryk Kaluża i Marek Kucza zdobyła w swojej grupie trzecie miejsce kwalifikując się do wyjazdu do Berlina. Co ciekawe w Zdzeszowicach strażakom z Pszowa kibicowali ich koledzy z Tworogu Małego. Drużyna pszowskiej OSP intensywnie przygotowuje się do berlińskiego turnieju. Niedawno byli na zawodach w Strzelcach Opolskich, gdzie ocenili ich polscy sędziowie, którzy będą sędziować w Berlinie. 17

kwietnia wyjadą do Otmuchowa. Transport zapewni im kopalnia "Anna". Koszty udziału w turnieju w Berlinie są spore jak na strażacką kieszeń. Po zakwalifikowaniu się trzeba było wysłać zapewnienie opłacenia 180 franków na każdego uczestnika. A ma ich jechać jedenastu. Możliwość wpłacenia tej sumy przez pszowskich strażaków potwierdził prezydent miasta. Zarząd Miasta zadeklarował swoją pomoc finansową dla strażaków. Wsparcie obiecała także kopalnia "Anna". Strażaków wspomagają firmy Twarbet pana Wiesława Nalepy i A-Z Andrzej Grzeni. Strażacy planują zorganizowanie pokazów na św. Floriana podczas których będą zbierać datki na wyjazd do Berlina. Chcą także prowadzić zbiórkę pieniędzy w przerwie meczów Górnika Pszów. Liczą na pomoc mieszkańców Pszowa, która umożliwi im udział w berlińskich zawodach. (jak)

Cztery pory roku W PSZOWIE

Z dużym zainteresowaniem spotkał się wernisaż poetycko-malarski pod nazwą "Cztery pory roku", który odbył się 2 kwietnia w Domu Kultury kopalni "Anna" w Pszowie. Swoje obrazy i grafiki wystawiła **Stanisława Wojtyna** z Wodzisławia a wiersze prezentowała **Honorata Sordyl** z Rydułtów. Wernisaż był więc ciekawym połączeniem malarstwa i poezji wzbogaconym o żywe obrazy przedstawione przez dziewczęta ze

Szkoły Podstawowej nr 11 w Pszowie.

Po tradycyjnej lampce wina Honorata Sordyl odczytała kilka swoich wierszy. Towarzyszyło jej kilkadziesiąt z Rydułtów, które grały na gitarach i śpiewały wraz z nią. Dzięki temu wytworzyła się romantyczna atmosfera poetycko-muzyczna.

Następnie uczestnicy wernisażu oglądali malarstwo Stanisławy Wojtyny, dyskutując i

wymieniając doświadczenia.

Do pszowskiego Domu Kultury przybyło liczne grono malarzy-amatorów z Raciborza - członków prowadzonej przez Stanisławę Wojtynę grupy działającej przy DK "Strzecha". Pszowskie dziewczęta pokazały bardzo ciekawe przedstawienie nawiązujące do tematu wystawy. Były poprzebierane za cztery pory roku. Te żywe obrazy wywarły na uczestnikach wernisażu duże wrażenie. Uczennice Szkoły Podstawowej nr 11 zostały przygotowane do tego występu przez **Wiesławę Świstek**.

(M.J.)

W DOMU KULTURY W BIERTOWACH

19 kwietnia odbędzie się III Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej.

21 kwietnia o godz. 10⁰⁰ i 12⁰⁰ Teatr "Baniałuka" z Bielska-Białej przedstawi spektakl "Przygody Pingwina Pik-Poka" (M.J.)

W najbliższym czasie w RDK-u

"Walka Postu z Karnawalem" - Przemysław Gintrowski, Jacek Kaczmarski i Zbigniew Łapiński. Rozpoczęcie godz. 18⁰⁰. 16 kwietnia. Cena biletu - 70 tysięcy złotych.

21 kwietnia, godz. 18⁰⁰, w ramach DKF Puls projekcja filmu "Niebieski Żołnierz".

21 kwietnia "Zręczność i przekora" spektakl dla dzieci i młodzieży, godz. 9⁰⁰.

23, 24, 25, 26 (godz. 18⁰⁰) i 27 (godz. 15³⁰) kwietnia projekcja filmu produkcji polskiej pt. "Psy" z Bogusławem Lindą w roli głównej.

23 kwietnia - sala widowiskowa "Nowe przygody Gargamela i Smurfów". Spektakl dla dzieci. Godzina 9⁰⁰ i 11⁰⁰.

26, 27, 28, 29, 30 kwietnia w ramach kina szkolnego projekcja filmu "Kolumb Odkrywca". Godziny przedpołudniowe.

28 kwietnia, godz. 18⁰⁰ w ramach DKF projekcja filmu "Obsesja namiętności". Film będzie również prezentowany 29 i 30 kwietnia.

27 kwietnia, godz. 19⁰⁰ występ zespołu artystycznego z Niemiec. Organizator DKF.

g.

WODZISŁAWSKI MOK Zaprasza

16 kwietnia o godz. 10⁰⁰ Scena Polska Teatru "Divadlo" z Czeskiego Cieszyna wystawi "Niespodziankę" Karala Huberta Rostworowskiego.

20 kwietnia o godz. 8⁰⁰ odbędą się audycje umuzykalniające dla młodzieży szkolnej. Również

20 kwietnia o godz. 8⁰⁰ przewidywany jest wyjazd na wycieczkę autokarową dla młodzieży szkolnej do Pszczyny i Oświęcimia.

21 kwietnia w godz. 9⁰⁰ - 14⁰⁰ wodzisławski Zarząd Rejonowy PCK organizuje "Eskulapiadę" - konkurs wiedzy zdrowotnej.

21 kwietnia o godz. 9⁰⁰ przewiduje się wyjazd do Opery Śląskiej w Bytomiu na "Śpiącą Królową", "Bolero" i "Tańce polanieckie" - obrazy baletowe.

22 kwietnia o godz. 9³⁰ i 11¹⁵ odbędzie się spektakl teatralny "Smurfy i Gargamel" w wykonaniu teatru z Krakowa. W biurze MOK-u można nabyć bilety na koncert "Elektrycznych gitar", który odbędzie

się 23 kwietnia o godz. 1800 w hali widowiskowej w Jastrzębiu. Cena biletu - 50 tys. zł. (M.J.)

W DOMU KULTURY W PSZOWIE

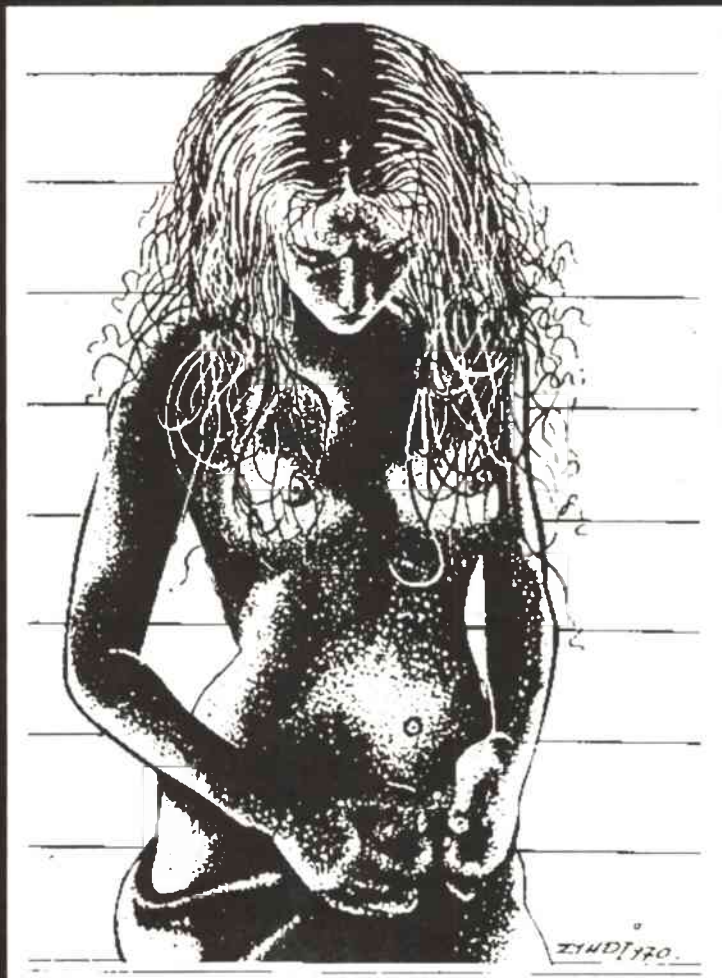
18 kwietnia w godzinach od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ przewidziana jest wiosenna giełda ogrodnicza. Będzie można nabyć sadzonki, nasiona, kwiaty, krzewy odzież ogrodniczą oraz literaturę fachową.

Tego samego dnia o godz. 18⁰⁰ odbędzie się festiwal muzyki religijnej. Wystąpią: pszowski "The Angels", Eugeniusz Ćwik z Joanną Zygałdą, zespół instrumentalno-wokalny z Seminarium Duchownego w Katowicach. Młodzieżowa grupa rockowa z LO w Rydułtówach zaprezentuje ballady o miłości i człowieku. Natomiast Lilianna Zozworek będzie recytować poezję religijną. (M.J.)

Prywatna GALERIA

We wtorek 6 kwietnia otwarta została "Studio i Galeria Art Zyhdzi" **Zyhdiego Cakoliego** mieszcząca się przy ul. Chelmońskiego 6 w Raciborzu. Prezentowane są w niej prace z zakresu malarstwa, rysunku, grafiki i rzeźby tego znanego i uznanego artysty. Jego prace znajdują się w zbiorach prywatnych, jak i instytucjach kulturalnych i państwowych oraz prezentowane były na 195 wystawach indywidualnych i 423 zbiorowych w różnych krajach. Otrzymał 32 nagrody tak w Polsce jak i poza nią. Ostatnią prezentacją, w której uczestniczył była wystawa w Japonii w marcu 1993 r.

Dla przypomnienia warto powiedzieć, że ten 54 letni artysta urodził się w miejscowości Pec (Kosowo) na terenie byłej Jugosławii. Studia kończył w Akademii Sztuk Pięknych w Pistynie i kontynuował w Belgradzie, a specjalizację w zakresie grafiki zrobił w Moskwie. Z Raciborzem związany jest przez żonę Jadwigę od 1982 r. i tutaj też mieszka. W galerii zobaczyć można obrazy i rzeźby pochodzące z lat 1963 - 1992 będące wypadkową jego twórczości i zarazem jego możliwości. Wśród wystawionych prac szczególnie wrażenie wywołuje się wywierać pełen ciepła, a zarazem zadumy i niepewności akt kobiecy z cyklu "Erotyki", dynamiczne olejne abstrakcje oraz wręcz fotograficzne

rysunki, m.in. raciborskiej baszty. Wszystkie wystawiane prace są do kupienia a ceny wahają się, w przeliczeniu, od 30 do 1000 dolarów.

Galeria czynna jest co dzień oprócz niedziel, od godz. 9⁰⁰ do 17⁰⁰. Warto przyjść, aby zapoznać się z twórczością tego interesującego artysty

wp

Kościółek stał się z biegiem czasu zbyt szczupłym i nie mógł wszystkich wiernych pomieścić. Toteż za staraniem ówczesnego ks. prob. Umlaufa, zbudowano 1793 r. kościół masywny, 48 łokci długi, 21 łokci szeroki i poświęcono go czci św. Anny. Stara, dotychczasowa drewniana wieża została nienaruszona.

Dnia 22 października 1793 r. został nowy kościół przez ks. dziekana Jana Szczyrkę uroczystie poświęcony. W roku 1799 zostały w kościele ustawione ławki dla wiernych, rok później chór, na którym ustawiono organy. Masywne probostwo wystawiono 1826 roku. Ówczesnym proboszczem był ks. Moritz, który ze wszystkich sił starał się o upiększenie kościoła. Ks. Moritz zmarł 1844 r., a następcą jego został ks. Schedon. Wówczas było w użytku

jego 70 mórg roli i 10 mórg łąki. Kościół parafialny został 1860 roku odnowiony, wieża podwyższona. Ks. prob. Schedon zmarł na zapalenie płuc 1875 roku. W tym czasie szeryl się znany każdemu "kulturkampf" i kościół krzyżanowski został bez proboszcza. Opiekę duszpasterską nad parafią sprawowało duchowieństwo sąsiednich kościołów. Dopiero w roku 1882 przybył nowy proboszcz w osobie zmarłego ks. Porschkiego. W czasie jego urzędowania powzięto myśl budowy nowego kościoła, który dzięki staraniom obecnego duszpasterza ks. Kandrale został wystawiony.

ROŻKÓW

Do parafii krzyżanowickiej należy wioska Rożków, licząca dziś przeszło 600 mieszkańców. I ta wioska sięga dalekiej przeszłości;

pierwsze wiarygodne zapiski, wspominające o Rożkowie, pochodzą z roku 1507, kiedy to księstwo raciborskie było w posiadaniu księcia Walentego. W tym bowiem czasie udzielił ksiądz właścicielowi dobra pozwolenia na palenie wódki i piwa. Jednakowoż gospoda miejscowa nie opłacała się; wioska położona była na uboczu i brak było podróźnych którzy byliby w niej przystawali. Roczny wyszynk ograniczał się na 24 ósmek piwa i 2 wiader wódki. Niezbyt wielka sadzawka przynosiła także pewne dochody. Przy folwarku wznosił się młyn wodny będący tylko pod wiosną, przy większym stanie wody w ruchu. W kierunku północnym nad drogą do Krzyżanowic położony jest folwark "Nowy dwór", będący własnością księcia Lichnowskiego.

Mieszkańcy wioski od

dłuższych lat wyczekiwali własnej kaplicy, w której i nabożeństwa kościelne mogą się odprawiać, szczególnie dla wygody starszych i dzieci. To też dwóch gospodarzy zwróciło się do landrata z podaniem o pozwolenie na budowę, którą też uzyskano. Kosztem 3800 marek wystawiono kaplicę, którą mieszkańcy i gmina własnym kosztem wewnątrz upiększyli. W niedzielę, dnia 1 lipca 1883 została nowa kaplica przez ks. dziekana Strzybnego z Starejwsi uroczystie poświęcona. Takowa jest oddana opiece Najśw. Serca Jezusowego, mieści piękny ołtarz i drogę krzyżową. Nabożeństwa odprawia od czasu do czasu ks. proboszcz z Krzyżanowic.

Według tekstu i pisowni oryginalnej opracował i do druku podał

Władysław Płonka

Z dziejów harcerstwa na ziemi Wodzisławskiej (3)

Już latem 1938 r. harcerki i harcerze Ziemi Wodzisławskiej zorganizowali wyjazd nad granicę niemiecką do Piekara, gdzie razem z innymi harcerzami śląskimi złożyli uroczyste ślubowanie dochowania wierności Polsce i obietnicę obrony Ojczyzny. W maju 1939 r. drużynowy zuchów z Obszar Franciszek Wawrzyniak zorganizował specyficzny obrzęd powitania wiosny, w ramach którego zamiast tradycyjnej Marzanny utopiono kukłę - podobiznę Hitlera. W uroczystości tej oprócz zuchów wzięli udział również liczni mieszkańcy Radlina.

Harcerki szkolili się na zorganizowanym w szpitalu wodzisławskim kursie sanitariuszek - szyły maski przeciwgazowe, uczestniczyły w szkoleniu przeciwgazowym. Pod koniec sierpnia harcerze pomagali przy kopaniu i urządzaniu schronów przeciwlotniczych.

Harcerze starsi włączeni zostali do Ochotniczych Oddziałów Powstańczych. W ramach tych oddziałów w ostatnim tygodniu sierpnia 1939 r. na polecenie Komendy Obrony Narodowej zaczęli pełnić dyżury nocne i patrole, których zadaniem było nie dopuścić do dywersji i sabotażu ze strony miejscowych Niemców - przecinania przewodów telefonicznych, wywieszania flag niemieckich, napaadów na powracających samotnie z pracy powstańców.

Harcerz Józef Rzażonka z Rogowa kierując grupami harcerzy razem z powstańcami pełnił regularną służbę na granicy polsko - niemieckiej odpierając napady hitlerowskich grup dywersyjnych, wzmacniając słabe posterunki polskiej straży granicznej.

W sierpniu 1939 r. drużynowy Kręgu Starszoharcerskiego w Pszowie - Adolf Szendler wraz z grupą starszych harcerzy wstąpił do kompanii pszowskiej Rybnickiego Batalionu Obrony Narodowej. Dowódca kompanii Józef Chrószcz zlecił harcerzom obsługę punktu obserwacyjnego

obrony przeciwlotniczej na wieży kościelnej w Pszowie oraz zorganizowanie trójkowych patroli w celu demaskowania niemieckich grup dywersyjnych działających w Pszowie i okolicy.

Od 20 sierpnia 1939 r. część starszych, pszowskich harcerzy w ramach wyżej wspomnianej pszowskiej Kompanii Obrony Narodowej uczestniczyła z bronią w ręku w pilnowaniu granicy polsko - niemieckiej na odcinku Łyski - Sumina, aby przeciwdziałać dywersjom i prowokacjom grup niemieckich ochotników tzw. "Freikorpsu" utworzonego głównie z Niemców - uciekinierów z Polski. Po rozpoczęciu wojny, z wycofującymi się oddziałami Wojska Polskiego, harcerze ci dotarli aż pod Sandomierz.

W przeddzień wybuchu wojny, harcerze z Mszany i Jastrzębia - Zdroju zaciągnęli warty wzdłuż linii telefonicznej na odcinku Jastrzębie - Wodzisław, która łączyła z dowództwem ważny strategicznie punkt oporu na Bożej Górze (nazwa obecna Góra Wyzwolenia) położonej przy szosie wodzisławskiej na granicy z Mszą. Były liczne próby przecięcia tej linii przez miejscowych dywersantów niemieckich Druh Stanisław Smolka - ówczesny szepcowy z Biertutów, tak relacjonując swój ostatni przed rozpoczęciem wojny harcerski dyżur. "Ja miałem dyżur na 1 września 1939 r. z harcerzami Konradem Adamczykiem,

Antonim Gruszczykiem, Józefem Wziętkiem i kierownikiem szkoły Józefem Kumorkiem - członkiem Koła Przyjaciół Harcerzy, który miał broń krótką. Pełniłem służbę w centrali telefonicznej w Urzędzie Gminnym w Radlinie, gdzie mieściła się kwatera Obrony Narodowej. Noc upłynęła spokojnie. O godz. 5-tej otrzymałem z nad granicy meldunek, że wszystko jest w porządku. Był to meldunek nieprawdziwy, gdyż sądzę, że ta placówka nadgraniczna była już zajęta przez Niemców i taki meldunek polecono nadać."

Na terenie ziemi wodzisławskiej nie było większych regularnych oddziałów Wojska Polskiego, gdyż zgodnie z planami polskiego Sztabu Generalnego Armia Kraków, która miała bronić województwa śląskiego zorganizowała linię obrony od Mikołowa - przez Wiry, Żory do Pszczyny. Gdy z nad granicy niemieckiej wczesnym rankiem pierwszego dnia wojny ruszyły doskonale uzbrojone niemieckie dywizje gen. Lista, do obrony ziemi wodzisławskiej pozostały tylko ochotnicze grupy samoobrony składające się z powstańców i harcerzy.

Mimo beznadziejnej sytuacji doszło do kilku potyczek ochotników z wojskiem niemieckim, świadczących o patriotyzmie a zarazem determinacji miejscowej ludności polskiej. Po zajęciu Wodzisławia czołówka Wehrmachtu skierowała się na południwszą w kierunku Mszany. Przed Jastrzębiem Niemcy zostali zatrzymani ogniem z ckm i działka przeciwpancernego z górującej nad okolicą Bożej Góry, gdzie zlokalizowany był polski punkt oporu w sile szwadronu ułanów pszczyńskich, aby wstrzymać napór i opóźnić marsz nieprzyjaciela. Do tej skromnej grupy polskich żołnierzy dołączyli uchodzący przed nieprzyjacielem powstańcy z Wodzisławia i Jastrzębia w liczbie około 30 osób, którymi dowodził Wojciech Prokop, oraz

kilkunastoosobowa grupa harcerzy wodzisławskich, wśród których znajdował się ich drużynowy Karol Szymura. Mimo nieporównywalnej przewagi sił niemieckich bohaterom z Bożej Góry udało się powstrzymać zmechanizowaną czołówkę nieprzyjaciela około 6 godzin (od godz. 8.00 do 14.00). Opór był zcięły, świadczący również o determinacji cywilnych obrońców. Oprócz kilku unieszkodliwionych niemieckich czołgów udało się udalo się przy pomocy karabinu ręcznego uszkodzić bak benzynowy samolotu wywiadowczego, który płonął zleciał pod Bziem Zameckim. Dokonał tego harcerze wodzisławscy Józef Kisiel i Franciszek Placzek. Wycofujących się w kierunku Pawłowic obrońców Bożej Góry osłaniał do ostatka przy pomocy karabinu maszynowego, jednoręki inwalida, powstaniec wodzisławski Wilhelm Ostrzałek. Wzięty do niewoli przez Niemców został rozstrzelany w obozie "Freikorpsu" w Nieborowicach. Pełniący dyżur w radlińskim urzędzie gminnym grupa harcerzy została otoczona przez regularne wojska niemieckie. Powstańcy radlińscy z naprzeciwległego budynku udalo się zbiec w stronę lasu, gdzie zostali jednak ujęci przez żołnierzy niemieckich. Józefa Wziętkę powiązano drutem i rozstrzelano pod olbrzymim dębem nad potokiem, za radlińską koksownią. Pozostałych czterech wraz z wieloma innymi Polakami (cywilami) używano jako "żywych tarcz ochronnych" w atak Wehrmachtu na Wojsko Polskie w bitwie pod Warszawicami. (cdn)

Błażej Adamczyk

Kontakty Rydułtów z czeskim miastem Orlova zostały nawiązane w zeszłym roku. Na zaproszenie władz miejskich przyjechali do Rydułtów starosta i wicestarosta Orlovej. Następnie przedstawiciele Rydułtów przebywali w Czechach z rewizytą.

Nawiązującą się współpracę postanowiono rozwijać poprzez kontakty przedstawicieli różnych grup branżowych. Na przykład Czesi już teraz wystosowali zaproszenie dla biznesmenów z Rydułtów do udziału w wystawie gospodarczej, która odbędzie się we wrześniu w ramach obchodów 770-lecia Orlovej.

Ostatnia wizyta przedstawicieli władz miejskich Rydułtów w Orlovej poświęcona była współpracy na płaszczyźnie kulturalno-oświatowej. Wymieniono programy planowanych imprez kulturalnych i rekreacyjnych. Kilka z nich wytypowano do przeprowadzenia wymiany kulturalnej. Czesi zaprosili maturzystów z rydułtowskiego liceum do udziału w Dniu Szkoły, który odbędzie się 7 maja. Jest to impreza o charakterze juvenaliów. Odbywa się wówczas tradycyjny korowód przechierańców oraz wiele różnych imprez towarzyszących. W czerwcu w Rydułtowach i Orlovej odbędą się imprezy dla dzieci. Do Czech pojadą najmłodszy Rydułtowie, a do nas przyjadą mali Czesi. Reprezentacja

dzieci z Orlovej weźmie udział w zabawach, grach i turniejach, które odbędą się w Rydułtowach z okazji Dnia Dziecka.

Rozmawiano także o możliwości zorganizowania w Orlovej "zielonej szkoły" dla rydułtowskich uczniów przez tamtejszą agencję turystyczną. Są to okolice piękne i atrakcyjne turystycznie. Koszt "zielonej szkoły" organizowanej w Czechach byłby niższy niż w Polsce. Przedstawicielka rydułtowskiej oświaty dyrektorka SP nr 1 Kornelia Newy uzgodniła z Czechami, że

Rydułtowy - Orlova

Współpraca przez granicę

po przygotowaniu odpowiednich propozycji do Orlovej przyjedzie delegacja, która oceni czy przedstawiona oferta będzie ciekawa i korzystna. Jeśli ocena wypadnie pomyślnie to już w przyszłym roku szkolnym uczniowie z Rydułtów będą mogli wyjechać do Czech w ramach "zielonej szkoły".

Poza tym pani Newy nawiązała kontakt z jedną ze szkół w Orlovej. Jest to szkoła nowoczesna, dobrze wyposażona. Szczególny podziw rydułtowskich gości wzbudził zwłaszcza gabinet do nauki języków obcych z nowoczesnymi urządzeniami i pomocami naukowymi.

Dyrektorkę szkoły w Orlovej zaproszono do odwiedzenia Rydułtów.

Nawiązano także kontakt z istniejącym w Orlovej Ośrodkiem Kultury Polskiej. Działa przy nim wiele chorów i zespołów artystycznych. Uzgodniono, że będzie możliwość zaproszenia ich do Rydułtów na występy. Przewidywane jest nawiązanie bliższej współpracy między tym Ośrodkiem a Towarzystwem Miłośników Rydułtów.

Delegacja władz miejskich Rydułtów odwiedziła także przedszkole i

podarowano ogromną maskotkę. W związku z tym, że władze Rydułtów nie mają możliwości finansowych pomocy dla przedszkola postanowiono działające na tym terenie polskie firmy zainteresować problemami naszych najmłodszych zaolziańskich rodaków. Podczas pobytu delegacji z Rydułtów w Orlovej dyskutowano także o nawiązaniu współpracy między dwoma liceami w celu wymiany doświadczeń. W Orlovej od niedawna istnieje odpowiednik tworzonej w Rydułtowach Rady Młodzieży. Czeska i

polska młodzież będzie mogła kontaktować się ze sobą i korzystać z różnorodnych pomysłów.

Przedstawiciele Orlovej są bardzo optymistycznie nastawieni do nawiązującej się współpracy z Rydułtowami. Wzajemne kontakty ułatwia niewielka odległość między obu miastami. Wyjazdy nie wiążą się z koniecznością noclegu - można załatwić wszystko w ciągu dnia i na noc wrócić do domu. Jest to prozaiczny, ale stosunkowo ważny problem.

(jak)

Zapiski przechodnia

We wtorek przed świętami pracownicy Zakładu Dróg i Mostów myli wszystkie znaki drogowe w mieście. Zawsze się dziwiłem, że znaki te są stale czyste. Zapytany o to jeden z pracowników ZDiM powiedział mi, że myją (wodą z płynem) te różne tarcze 4 razy do roku. To się nazywa troska o czystość i porządek w mieście - to cieszy!

Skwerki przy chodnikach wokół Szkoły Nr 15 od strony ulic: Matejki, a zwłaszcza Słowackiego są zaśmiecone (7 kwietnia) papierkami, różnymi opakowaniami, itp. (znalazłem ściągę i klasówkę). Zaśmiecone są też wewnętrzne trawniki, place oraz boisko. Przy wejściu do budynku szkoły czytamy na tablicy pamiętkowej, że w tym miejscu biwakowały wojska króla Jana Sobieskiego, gdy ciągnęły na Wiedeń. Zaśmiecenie nie pozostało z tamtych czasów, to świeże, po naszym "młodym wojsku" szkolnym.

Kuratorium Oświaty w Raciborzu zwróciło się z prośbą do społeczeństwa o zorganizowanie pobytu w Raciborzu dzieci polskich z Łotwy na 2-4 tygodniowy turnus. Chodzi o 44 uczniów klas II i IV z Polskiej Szkoły w Dangavpils. Przyjazd dzieci planuje się na 17 maja. Apel Kuratorium poparły parafie raciborskie.

Idąc ulicą Słowackiego na skwerkach przed blokami (prawa strona w kierunku Placu Wolności) razą przechodnia liczne białawe psie kupki. To mieszkańcy bloków wyprowadzają tu swoje psie pociechy. To dobrze, ale brzydko, że tego całego psińca nikt nie uprząta.

Pan Prezydent głosi w swoim "Rozporządzeniu o porządkach" o obowiązku czyszczenia chodników, skwerków przed domami i nawet grozi karą za nierespektowanie tego.

A nadto widok zanieczyszczonych przed blokami zieleniców nie świadczy dobrze o lokatorach. Przeprowadzają psie kupki blok Nr 32.

Na prośbę proboszcza od

Najświętszej Marii Panny księdza G. Kurowskiego, Uchwałą Rady Miejskiej w Raciborzu z dnia 25 marca 1993 r. nadano nazwę im. Księżnej Ofki Piastówny placówce w obrębie ulic: Gimnazjalna, Chopina i Rzeźnicza.

Strajkujący w dniach 5-6 kwietnia pracownicy PKM powiadomili mieszkańców o niekursowaniu autobusów. To ładnie. Odpowiednie wywieszki były przy tablicach rozkładów jazdy. A tak nawiasem: starsi pamiętają czasy, gdy w mieście czerwonych autobusów jeszcze nie było. Chodziło się pieszo, jeździło się na rowerach. Było mniej zawałów, było w mieście czystsze powietrze, a w naszych kieszeniach zostało więcej grosza. Teraz i działwa szkoła pcha się do autobusu - by przejechać dwa przystanki!

Skwerki przed gmachem Zespołu Szkół Ekonomicznych były w Wielkim Tygodniu zaśmiecone. Były też rekolekcje dla młodzieży, szkoda, że nie zadawano za pokutę - uporządkowanie na święta tych zaśmieconych skwerków!

We wtorek, 6 kwietnia o godzinie 10.48 kierowca auta jadącego z Placu Wolności w ulicę Drewnianą zmusił młodą kobietę z małym dzieckiem w wózku do zatrzymania się na pasach wózków jezdni - bo mu się widocznie bardzo spieszyło. O tempora, o mores!

Teren przed wejściem do "Labiryntu" mocno zaśmiecony. Coż! W nocy można wyrzucić różne śmieci prosto pod nogi, nie widać! Zaśmiecony jest też teren wokół "Labiryntu" z amfiteatrem włącznie. A zdawałoby się, że "Labirynt" zaliczany jest do placówek kulturalnych. ?!

Podoba nam się wystrój okna wystawowego sklepu "Multi Vitamina" przy ul. Ks. Londzina. Gustownie, czysto, świeżo i apetycznie. Tak trymać!

Odwiedziłem Przedszkole Nr 7 na Ostrogu, a w nim panią Elżbietę Stolarską,

właścicielkę pięknych, długich na 1m, blond włosów. Pani Elżbieta pracuje w przedszkolu od 5 lat, ostatnio z 3-latkami. Od 15 lat mieszka w

Raciborzu, pochodzi z Dolnego Śląska. Racibórz, powiada, bardzo jej się podoba. Co się jedynie nie podoba, to fatalny stan ulic. Dojeżdża do pracy samochodem, to dobrze ją wytrząśnie. A jeszcze do włosów, wymagają one bardzo troskliwej pielęgnacji. Ostatnio, mówi, brakuje zwykłych szamponów z poznańskiej Lechii i warszawskiej Polleny. Te przeklamowane w telewizji i prasie, zagraniczne i mieszańce polsko - zagraniczne, to nie to. Rozglądam się po otoczeniu przedszkola. Ułożono tu Brakuje sprzętu zabawowego, a ten skąpy, który jest - zepsuty. W piaskownicy od dawna nie zmieniany piasek, jest go tam zresztą niewiele. Brak pieniędzy! Kiedyś, za czasów opiekuństwa nad przedszkolem ze strony Browaru było komu zadbać o te rzeczy. A przydałby się nowy, chętny do pomocy opiekun. Blotniste jest też dojście do przedszkola - od strony ulicy Przejazdowej. Po lewej stronie wita codziennie maluchów obskurna, na wpół rozwalona, bez okien, mała rudera. To z pewnością nie wpływa wychowawczo na tych najmłodszych obywateli miasta. Będą długo pamiętali, że chodzili do przedszkola tam, gdzie stała taka stara, rozwalona huda. Potrzebujecie trochę "kapsy" dostojni Rajcy Miejscy. Ojcowie Miasta! Wszak wszystkie dzieci są nasze! Tak nawiasem: za plotem przedszkola, przy blokach Nowoczesnej (ul. Królewska) jest bogato zagospodarowane w sprzęt zabawowy podwórko, a piasek w piaskownicy tam czysty. Miłej właścicielce długich, ślicznych włosów, pani Elżbieto życzymy dużo radości i słonka z dziećmi własnymi i przedszkolakami.

Wierni wychodzący z kościoła farnego i dochodzący do niego od strony kiosków skracają sobie drogę, wydeptując skwerki. Na polowie zielenicy została już tylko goła ziemia, a w dni słotne błoto i kałuże. Kochani! Te Wasze "skrót" dają Wam zaledwie 15 kroków oszczędności (na wprost przez skwerki jest 28 kroków, chodnikiem 43 kroki). Z ziemi wydeptano już nagle korzenie drzew, przeciwko Xi VII - przykazaniom!

(Antoni Klima)

**ROLNICZA
SPÓŁDZIELNIA
PRODUKCYJNO-
USŁUGOWA
W PIETROWICACH
WIELKICH
z/s w KORNICY
PIETROWICE WIELKIE,
TEL. 54,
Racibórz, tel. (0335) 35-27
poleca usługi
ZAKŁADU
REMONTOWO-
BUDOWLANEGO
W PIETROWICACH WIELK.
UL. 1 Maja 87
47-480 Pietrowice Wielkie, tel. 32**

Usługi:

- * ogólnobudowlane
- * remontowe
- * wykonawstwo nowych obiektów kompleksowych (pod klucz)
- * instalacyjno-montażowe (c.o., wod. - kan., elektryczne)
- * tartaczne
- * stolarskie i szklarskie
- * prowadzimy sprzedaż materiałów budowlanych (deski, krokiew, krawędziaki)

tele - NOWINY

Piątek 16.04

TVP1

6.00 Kawa czy herbata? 9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja Domowe przedszkole 10.00
"Berlin Lady" (1) film przyg.-sens. fran-
niem-włos. 11.45 Kwadrans na kawę- pro-
gram dla otyłych 12.00 Wiadomości 12.10
Program dnia 12.15-16.00 Telewizja
Edukacyjna 12.15 Magazyn Notowań:
cukier krzepi, liście lepiej 12.45 Tylko u nas
12.55 Temat dnia : być tutaj 13.00 Inna
szkoła? - Tolerancja(2) 13.30
"Zarządzanie"(3) "Zasady" 13.45 Na
jawie i we śnie 13.55 Ustawy i ludzie -
prog. public. 14.10 Teleplastikon 14.30
Dokument trochę inny- "W tym
szaleństwie" 15.00 Euroturystyka-
Sandomierz 15.15 Takie jest życie(3)-
Bezpieczna rozstanie 15.35 Jeśli nie Oxford,
to co? 15.50 Jaka szkoła? 16.00 Program
dnia 16.05 Program dla
najmłodszych: Ciuchcia 16.50 Muzyczna
Jedynka 17.00 Teleexpres 17.20 "Martin
Luter King i jego dziedzictwo"(2) film ang.
18.05 Każdy ma prawo 18.25 Randka w
ciemno 19.00 Wieczorynka: Kacper i jego
przyjaciele 19.30 Wiadomości 20.15 "Ber-
lin Lady"(1)-film przyg.-sens. 21.55 Zapis
czasów - prog. publ. 22.45 Wiadomości
23.00 Muzyczna Jedynka 23.10 "Hotel
Terminus"- "Życie i czasy K. Barbiego"(5-
ost) 23.55 Jutro nowy dzień 0.05 Legendy
gitary(7) B. May, J. Satriani, S. Vai,
N. Rattencourt 1.05 Agnieszka Osiecka
zaprasza- "Listy śpiewające" 2.00 "Zakłęty
dwór"(5)- "Zagrozenie" ser. TP 2.55
Siudemka w Jedynce "Sto lat Jazzu" (4-
ost) 4.00 Zak. programu

TVP2

8.00 Panorama 8.05 Program lokalny 8.35
"Pole position"-ser. anim. 9.00 Transmisja
obrad Sejmu 15.55 Program dnia 16.00
Klub Yuppies?- prog. dla młodzieży 16.30
Panorama 16.35 Image- style w modzie
16.50 "Pole position"-ser. 17.20 "Kate i
Allie"- serial kom. USA 17.40 Reporterzy
dwójki przedstawiają 18.00-21.00 Program
regionalny 21.00 Panorama 21.30 Sport
21.45 Koło fortuny 22.20 "Czarownice z
Eastwick"-f. fab. USA 0.20 Panorama 0.25
Teatr sensacji "Alicja prowadzi śledztwo"
1.50 Zak. programu

CT-1

6.00 Studio 6 8.30 Dziennik Plus 9.00
Wiadomości 9.05 O tym nie wiesz 10.40
Dodajcie lat życiu 11.20 Romowie 11.40
Karel Gott i jego przyjaciele 13.10 Przygody
roślin 13/13 13.35 Teleturniej sportowy
13.45 Zabawki, panie król 14.05 Przyroda i
pytania; telet. 14.50 Waterlo 16.30
Przybysze ze Wszechświata 16.55
Przyśpiewki 17.00 Oaza 18.00 Wiadomości
18.10 Teleshopping 18.15 5 minut aerobiku
18.20 Hollywoodscy specjaliści 11/13 18.45
Simpsonowie 15/63 19.10 Makowa laleczka
19.30 Wydarzenia, sport, pogoda 20.05
Wojeck-ucieczka przed płomieniami-f. kan.
21.35 Videofashion: pokaz mody 22.05
Wydarzenia, komentarze 22.35 Kronika
policyjna 22.40 Chwila z piosenką 22.50
1966; f. ang. 0.25 Wiadomości 0.30
Teledyski 1.10 Jazz Club 1.40 Horror czyli
czytanka na dobranoc 2.00 Zak. programu.

CT-2

8.0 Wydarzenia, komentarze 8.30 Oaza
9.30 W poszukiwaniu zagubionego czasu

9.50 Z oczu do oczu 10.30 Magazyn
kuponowego akcjonariusza 10.45 Jana
Eyrova 2/4 11.45 Film i socjologia 12.45
Papiery wartościowe 12.50 Studio
reporterów 13.30 Aktualności słowackie
14.00 Jump OK 14.10 Dzienniki regionalne
14.55 AJR-magazyn lotniczy 15.30 Było nie
było-bajka 16.15 Złota kotlina 4/8 16.30
Jak schudnąć? 16.45 Teledyski 17.40
Niezwyczajna posiadłość w Korutanach 18.30
Wieczorynka 18.40 Wiadomości regionalne
19.00 Dziennik 19.20 Najlepsze z Moraw
20.05 W Pradze bywało błogo ... 21.05
Laurel i Hardy 21.30 Dziennik Plus 22.05
Sprawy wewnętrzne 1/4 - f. USA 22.55
Amerykańska hitparada 23.55 Praski
Montmartre; kabaret 1.05 Servis OKP 1.15
Zak. programu

**RTL
TELEVISION**

6.00 Aktualności 7.00 Dzień dobry Niemcy
9.00 Sześć 10.00 Bogaci i piękni 10.30 Der
Preis ist heiß, teleturniej 11.00 Riskant! 11.30
Familienduell 12.00 Punkt 12 12.30
Springfield Story, serial 13.20 Santa Barbara
14.10 Na hasło "Ratunek" 15.00 Dziwne
hobby serial krym. 16.00 Hans Meiser pro-
gram rozrywkowy 17.00 Kto jest szefem?
serial kom. 17.30 Ożeniony z dziećmi serial
18.00 Elf 99 magazyn 18.45 Wiadomości
19.15 Explosiv magazyn 19.45 Dobre czasy
złe czasy serial niem. 20.15 Melodie ze stron
ojczystych 21.15 Alpejska róża i śnieżny
puch serial niem. 22.15 Wie Bitte?! program
rozrywkowy 23.15 Gottschalk program
rozrywkowy 0.00 Gospodynie domowe.
Raport I film erot. niem. (1971) 1.30 Mr
Ricco film krym. USA (1975) 3.15
Gospodynie domowe. Raport I (powt.) 4.35
Na hasło "Ratunek" (powt.) 5.20 Film
rysunkowy.

SAT.1

5.30 5 razy 5 (powt. z 15.04) 6.00 Dzień
dobry z SAT.1 tel. śniadaniowa (6.15 i 7.15
sport) 8.25 Pod słońcem Kalifornii (powt. z
15.04) 9.15 Młody i niespokojny (powt. z
15.04) 10.00 Wojna miłosna jak z nut, Film
muz. niem. (1953) 11.35 Sąsiedzi (powt. z
15.04) 12.00 Koło fortuny (powt. z
15.04) 13.30 Młody i niespokojny 14.20
Sąsiedzi serial austral. 14.40 Mroki
sprawiedliwości (powt. z 15.04) 14.50 Pod
słońcem Kalifornii serial USA 15.45
Rewolwer i melonik serial ang. 16.45 5 razy
5 gra słów dla szybko myślących 17.20 Geh
aufs Ganze! 18.30 dran sport 18.45
Wiadomości 19.00 Pieniądze, miłość, śmierć
ludzie i ich losy 19.30 Koło fortuny 20.15
Mężczyzna w czarnym bucie film USA (1985)
22.00 ran piłka nożna Bundesliga, 26 kolejka
23.00 Gorące blondynki z zimnej północy
film erot. szwedz. /USA (1979) 0.20
Rewolwer i melonik 1.10 Schreinmarkers
live (powt. z 14.04) 2.30 Sprzeciw (powt. z
14.04) 3.25 5 razy 5 (powt.) 3.50 Geh aufs
Ganze! (powt.) 4.15 Punkt, Punkt, Punkt.
(powt.) 4.40 Pieniądze, miłość, śmierć
(powt.) 5.05 klipp-klapp 5.30 Bądź zdrow

PRO 7

5.00 Kosmita serial USA 5.45 Mój przyjaciel
Ben 6.10 Trick 7 (powt.) 9.25 Chłopiec na
delfinie film przyg. USA (1956) 11.30 12.30
Bill Cosby Show 13.05 Perry Mason 13.55
Matlock: Wieczorny dziennik (powt.) 0 15.25
Hart serial USA 16.20 Trick 7 18.05 Parker
Lewis nie może przegrać serial USA 18.35
Bill Cosby Show 19.05 Booker serial USA
20.00 Wiadomości 21.15 Złoto Alaski film
przyg. USA (1960) 22.20 Wiadomości 22.30

Mike Hammer serial USA 23.35 Leon film
sens. USA (1990) 1.25 Wiadomości 1.35
T.J. Hooker (powt.) 2.25 Wiadomości 2.35
Wzgórze w Korei film ang. (1956) 4.00
Wiadomości 4.10 Perry Mason (powt.) 5.00
Mistrzowie serial ang.

EUROSPORT

8.30 Gimnastyka 9.00 Jeździectwo turniej
skoków 10.00 Koszykówka ME drużyn
klubowych 12.00 Piłka nożna Eliminacje
MŚ 1994 14.00 NA ŻYWO Rugby Puchar
Świata (Edynburg, 16-18.04) 17.00 Hokej
na lodzie Liga NHL 18.00 International
Motosport 19.00 Wyścigi motocykli 19.30
Eurosport News 1, 20.00 NA ŻYWO
Kulturytyka Mistrzostwa Świata (Birming-
ham, 12-18.04) 23.30 Koszykówka NBA
0.00 Top Rang Boxen Najlepsi bokserzy w
USA 1.30-2.00 Eurosport News 2

Sobota 17.04

TVP1

7.25 Program dnia 7.30 Magazyn
informacyjno-gosp.- blok prog. rolnych 8.35
Wszystko o działce 9.00 Wiadomości 9.10
Znamo 9.35 5-10-15 program dla dzieci i
młodzieży oraz film "Opowieści z Nowego
Testamentu" 10.50 J. angielski dla dzieci
(15) 11.00 Po pięćdziesięciu latach: "Zapis
z przeszłości" 12.00 Wiadomości 12.10
Rodzina rodzinie- gdy praca nie sprzyja życiu
rodzinnemu 12.40 "Odyseja
zwierzęca"(15)- serial przyrod. USA Jan
Bo- live(1)- piosenki Jana Borysewicza
14.00 Walt Disney przedstawia 15.20

Konfrontacje filmowe '93 15.45
Telewizyjny teatr rozmaitości "Mgła" 17.00
Teleexpress 17.25 "Śpiochy"(3) serial
sens. ang. 18.15 Bonjour la France- telet.
18.30 Bo wszystko w nim grało(2)- piosenki
Henryka Warsa 19.00 Wiadomości DD
19.10 Wieczorynka "Strażak Sam" 19.30
Wiadomości 20.20 Polskie ZOO 20.30
"Stworzyć szpiega- sekret życia Iana
Fleminga"- film biogr. USA 22.10 Czar par
(3) - turniej z udziałem par małżeńskich
23.20 Wiadomości 23.30 Sportowa sobota
23.55 "Dillinger"- film gangsterski USA
1.25 Naftalinowy świątyni-recital "Pod Budą"
2.00 "Zakłęty dwór"(5) "Zagrozenie"-
serial TP 3.00 Noce w Las Vegas- noc
pierwsza 3.45 Zak. programu

TVP2

7.30 Peryskop-prog. wojsk. 8.00 Panorama
8.05 Ulica Sezamkowa 9.05 Tacy sami-
prog. w języku migowym 9.25 Lekcja języka
migowego 9.30 Powitanie 9.40 Na bocznych
drogach Europy 10.10 Halo Dwójka 10.20
Kobiety sukcesu- Agnieszka Duczmal 10.50
Róbta, co chceta 11.45 Benny Hill 11.40
Nauczyciele świata- człowiek matrzycią
rękę 12.30 Kaskaderskie ABC 13.00
Wzroczkwa lista przebojów Marka
Niedzwiedzkiego 13.30 Lekarz domowy
13.50 Co jest grane? 14.00 Kłasy polskie:
"Jableczyński Monaster" 14.30 Studiosport
- koszykówka zawodowa NBA 15.20
Zwierzęta świata - ściężki boga deszczu
"Przybrzeżne laguny"(2) 15.50 Halo
Dwójka 15.55 Za chwilę dalszy ciąg
programu- W. Mann i K. Materna 16.25
Losowanie gier liczbowych 16.30 Pano-
rama 16.40 Program dnia 16.45 "Pełna
chata"(40) - serial kom. USA 17.10 Razem
być- śpiewa Z. Wodecki 18.00 Program
lokalny 18.30 Halo dzieci- "Opowieści
kapitana Misia" 18.35 "Popioły"(1)- film
fab. TP 20.25 Wielki sport 21.00 Panorama
21.25 Słowo na niedzielę 21.35 Camerata

**SPRAWDŹ JAK SMAKUJE
SUPERGUMA**

BOOMER

**Truskawka
Mięta**

Tylko w:

**Superguma balonowa
o smaku truskawki i mięty**

**47-400 RACIBÓRZ ul. Staszica 22
tel/fax 0-335/ 3954**

macbh sp. z o.o.
Opole ul. Goławicka 2

INFORMUJE że z dn. 01.04.1993 uruchamia
filie przedsiębiorstwa w RACIBORZU ul. Kolejowa 20.
OFERUJE do sprzedaży po cenach fabrycznych
TŁUSZCZE ROŚLINNE min. Nadodrzańskich Zakładów
Przemysłu Tłuszczowego w Brzegu oraz
ARTYKUŁY SPOŻYWCZO NABIAŁOWE

2- magazyn muzyczny 22.15 Benny Hill 22.45 "Oberża na pustkowiu" (1) - serial ang. 23.30 Ostatni klaps filmu "Śmierć jak kromka chleba" 23.45 Poznańska wiosna muzyczna - studio festiwalowe 24.00 Panorama 0.05 Art-noc 2.35 Zak programu.

CT-1

8.00 Przegląd prasy 8.10 Teleshopping 8.15 Książki 8.30 Walt Disney przedstawia 9.20 Hip, hap, hop; telezabawa 9.55 Przysięwki 10.00 Złota kolumna 9/47 10.15 Lugano 10.30 Szorstka i zycziwa; Czesi w Toronto 10.50 5 minut aerobiku 10.55 Wiadomości 11.00 Liceum Alpejskie 9/18 12.00 Film i socjologia 13.00 Opuszczone zwierzęta szukają nowych panów 13.20 A tu miało być zytne pole 13.45 Naczeradec, król kibiców cz. film 15.25 Najlepsze z Moraw 16.05 Dziecięcia "tutovka" 16.50 Simpsonowie 15/63 17.15 O Teresce i pani Madam-kom. 18.00 Wiadomości 18.10 Przysięwki 18.15 Taz-mania (1) 18.40 Krok za krokiem (1) serial USA 19.10 Makowa laleczka 19.30 Wydarzenia, sport, pogoda 20.05 100 lat praskiego klubu SLAVIA 21.20 Wiadomości 21.25 Kto jest kto 21.55 Ośmiornica V (5) 23.35 Wiadomości 23.40 Lolita (erot. anim) 23.46 Różowa biblioteka 0.10 Lolita 0.12 Teleturniej par małżeńskich 0.50 Johnny Cash w Pradze; cz. 2 1.40 II Jazzowa noc 2.00 Zak programu

CT-2

8.00 Języki obce 8.45 Auto-moto-rewia 9.25 GEN 9.45 Kronika policyjna 9.50 Riwiera (11) 10.40 Zapraszamy 10.50 Jak schudnąć? 11.00 Kanafas; magazyn rodzinny 12.00 Wayne Gardner; portret motocyklisty 12.50 Co przyniósł tydzień 13.50 3x5 aerobiku 14.05 Reklama 14.10 Sport: Bmo-Praga, rugby 15.25 Szacunek Freddiego Mercuryemu 17.10 Teleturniej 17.20 Halo, targo 17.40 Poradnik przedsiębiorczych 18.30 Wieczorynka 19.00 Dziennik 19.20 Studio reporterów 20.05 Dwaj mężczyźni w mieście f. w. franc. 21.45 Bramki, punkty, sekundy 22.05 Kupiec Wenecki wg. W. Szekspira cz. 1 24.00 Kupiec Wenecki cz. 2 0.50 Zak programu

6.00-8.00 Blok filmów rysunkowych 8.00 Maus reiß aus 8.25-11.55 Filmy rysunkowe 11.55 Winspector serial s-f 12.20 Harry i Hendersonowie serial 12.45 Pełna chata 13.15 Książę z Bel Air serial kom. 13.45 Moja tajemnicza osobowość serial 14.10 Raport policyjny 14.40 Knight Rider serial 15.40 A-Team serial 16.40 21, Jump Street serial krym. 17.45 Plac Melrose serial USA 18.45 Wiadomości 19.15 Beverly Hills 90210 serial USA 20.15 Teatr TV "bliźniak" farsa w trzech aktach 22.00 Pamięć absolutna film s-f USA (1990) 0.10 Miłość, pożądanie i ekstaza film erot. grecki (1980) 1.35 Männermagazin "M" magazyn dla panów 2.05 Pamięć absolutna (powt.) 4.05 Miłość, pożądanie i ekstaza (powt.) 5.25 film rysunkowy

SAT.1

5.55 ran Piłka nożna (powt. z 16.04) 6.55 Reinhold Messner - między niebem i ziemią (powt. z 11.04) 7.25 alles capito? quiz dla dzieci 7.55 Bucky O'Hare serial rys. 8.25 Silverhawks serial rys. 8.50 Piotruś Pan i piraci serial rys. 9.30 Superboy serial 10.00 DROPS! quiz dla dzieci 10.30 Forum gospodarze 11.00 Kameleony ser. przyr. 11.15 Koło fortuny (powt. z 16.04) 11.55 Czarny opat film niem. (1963) 13.30 Złoty sokół film USA (1952) 15.00 Zabawka film USA (1982) 16.55 5 razy 5 gra słów dla szybko myślących 17.20 Geh aufs Ganze! teleturniej 18.00 ran Piłka nożna Bundesliga 26 kolejka 19.20 Wiadomości 19.30 Dziewczyna miesiąca film USA (1984) 22.00

Mann0oMann pr. rozr. 23.00 Czarny dekameron film erot. w. fr. (1972) 2.50 Czarny opat (powt.) 4.15 Herz ist Trumpf (powt. z 14.04) 5.55 Lessie serial 6.20 W królestwie dzikich zwierząt (powt.) 7.05 Kurz serial 7.55 Zagubieni w przestrzeni serial 8.55 Pies Baskerville'ów (powt.) 10.35 Złoto Alaski (powt.) 0.20 45 M.A.S.H. serial 13.15 Booker (powt.) 14.10 W królestwie dzikich zwierząt film dok. USA 15.05 Kosmita serial 16.00 Trap krym. USA 17.35 Dedektyw w sutannie serial USA 18.30 Siódma podróż Sindbada film przyg. USA 20.00 Wiadomości 20.15 Nastoletni wilkołak kom. USA (1985) 22.05 Pula śmierci krym. USA (1988) 23.45 Nero Wolfe serial 0.40 Wiadomości 0.50 Leon (powt.) 3.30 Wiadomości 3.40 M.A.S.H. (powt.) 4.05 Mój przyjaciel Ben (powt.) 4.30 Mistrzowie serial ang.

8.30 Gimnastyka 9.00 International Motosport 10.00 Wścigi motocykli Magazyn Grand Prix 10.30 Koszykówka NBA 11.00 Hokej na lodzie Liga NHL 12.00 Boks 13.00 Hokej na lodzie, Mecz tow. Szwecja - Finlandia 15.00 NA ŻYWO Kulturytika Mistrzostwa Świata (Birmingham, 12-18.04) 18.00 NA ŻYWO Rugby, Puchar Świata 20.00 Kulturytika MŚ - skróty wydarzeń dnia 22.00 Boks 23.00 Golf, Turniej w Rzymie 0.30-2.00 Hokej na lodzie: Szwecja - Finlandia

Niedziela 1004

6.55 Program dnia 7.00 "Podwodna odyseja ekipy kapitana Cousteau" - "Mississippi-przyjaźna czy niebezpieczna" serial dok. franc. 7.45 Rolnictwo na świecie 7.55 Przystanki codzienności 8.15 Notowania 8.40 Polskie Zoo (powt.) 9.00 "Zamek Eureka" serial USA 9.25 Teleranek oraz film z serii "Dusty" (2) 9.50 J. angielski dla dzieci (16) 9.55 Msza św. z Watykanu-beatyfikacja s. Faustyny Kowalskiej, s. Marii Truszkowskiej, ks. Stanisława Kazimierczaka 12.15 Tydzień- magazyn rolniczy 13.00 Telewizyjny koncert życzeń 13.55 Teatr dla dzieci: "Ten najpiękniejszy świat" 14.10 Z kamerą wśród zwierząt- co nowego przed sezonem 14.30 "Żegnaj Rockefeller" (1) - serial TP 15.05 Wiosna nasza- piekarz 15.30 Sto pytań do... 16.15 Country Ameryka-auto-biznes w stylu country 17.00 Teleexpress 17.30 "Dynastia" 18.20 7 dni-świat 18.50 Kontra kabaretu Klika- Pamiętasz 19.00 Wieczorynka: "Gumisie" 19.30 Wiadomości 20.15 "Kuchnia polska" (1) - serial TP 21.20 Meeting kabaretowy 22.05 Sportowa niedziela 22.50 Wokół wielkiej sceny- magazyn operowy 23.25 "Pan Hire"- dramat krym. franc. 0.45 Gorąca linia 0.55 Telewizyjny leksykon humoru- kabaret Kerna 2.00 "Zaklęty dwór" (6)- "Va banque"- serial TP 3.00 Program muzyczny 4.00 Zakonczenie programu

7.20 Przegląd tygodnia (dla niesł.) 7.50 "Tajemniczy opiekun" (11) - serial anim. jap. 8.15 Film dla niesł. "Kuchnia polska" (1) serial TP 9.15 Słowo na niedzielę (dla niesł.) 9.20 Powitanie 9.30 Program lokalny 10.30 Mini lista przebojów 11.00 Muzyka, moja miłość- Krystyna Zachwatowicz 12.00 "Rodzinny bumerang" (49) serial ang.-aust. 12.45 Krakowskie legendy 13.00 Podróż w czasie i przestrzeni- "Pawel apostoł" (1) serial dok. ang.-izrael. 14.10 Animals- program Ewy Banaszkiwicz 15.00 Wydarzenia tygodnia 15.30 Godzina z Hanna Barbera

16.25 Program dnia 16.30 Panorama 16.40 "Cudowne lata" - "Złamane serca i hamburgery" serial USA 17.10 Słowa i twarze- Andrzej Kijowski 17.50 Rozmowy Jerzego Markuszewskiego- prog. o Zbigniewie Raszewskim 18.20 Teatr Cinema- reportaż 18.30 Halo dzieci: "Opowieści kapitana Misia" 18.35 Sebastian i wróbel -film fab. austral. 20.10 Publicystyka kulturalna 21.00 Panorama 21.35 Koło fortuny 22.10 Stół Mardechaja Gebirtiga 22.35 "Moment" film dok. 23.15 Spielberg ukryta kamera- reportaż 23.30 Osobno i razem, czyli Semafor i piwnica we Wrocławiu 24.00 Panorama 0.05 Samuel Beckett "Co, gdzie..." 0.25 Zak programu.

CT-1

8.00 Studio Rosa 10.00 Obiektyw 10.30 Wiadomości 10.45 W świecie komputerów 11.00 Jana Eyrowa 3/4 12.00 Kalendarium 12.10 Informator 12.50 Debaty 13.50 Mądra królewna 15.05 Zielona wyspa 15.35 Śpiew trąbki 16.10 Tropami świadków przeszłości 16.20 Bajka 16.35 Przed startem 17.00 Dobry wieczór z Einsteinem 17.50 Szarada 17.55 Świąteczne słowo 18.00 Wiadomości 18.10 Album: Wiera Janouszkowa 18.50 Spotkania z małym ekranem 19.10 Makowa laleczka 19.30 Wydarzenia, sport, pogoda 20.05 Tutovka; telezabawa 20.45 Ogień Gabriela 5/22 21.35 Wiadomości 21.40 Bierz forsy i zmykaj! - f. USA 23.05 Wiadomości 23.10 Debaty 0.10 Zak programu

CT-2

8.00 Języki obce 8.45 Niedzielnny poranek 10.05 Tazmania (1) 10.30 Krok za krokiem 11.00 L. van Beethoven 12.00 Dom świętej rodziny 12.30 Nasza wieś 13.00 Magazyn chrześcijański 13.50 Koubowie 14.10 Ford Fiesta Cup 14.35 Przed startem 15.50 Szarada 16.50 Tropami J. Cooka (3) 17.50 Wieczorynka 18.00 Walt Disney przedstawia 19.00 Dziennik 19.20 Halo, muzyka 20.00 Hokej MŚ USA-Republika Czeska 22.30 Duel 23.00 Reklama 23.05 Futbol BBS 23.55 Propozycje programu CT 2 na przyszły tydzień 0.05 Zak programu.

6.00-7.35 Filmy rysunkowe 7.35 Winspector (powt.) 8.00 L. i. A. I. aunchär prog. dla dzieci 9.00 Hanna Barbera Party filmy rysunkowe 9.55 Sztuka i przesłanie 10.00 Dziwna kobieta serial s-f 11.00 Powrót do przeszłości serial s-f 12.00 Tropical Heat serial 13.00 Piłka nożna-Puchar Europy 13.30 Disney Filmparade - Pies który mówi kom. USA (1959) 15.45 Czerwony błysk serial s-f 16.50 Górny świat kom. USA (1990) 18.45 Wiadomości 19.10 Dzień jak żaden inny quiz 20.15 Zrobił to czy nie? prog. rozr. 21.15 Spigel TV mag. polit. 22.35 Prime Time mag. kult. 23.00 Playboy's Love And Sex Test erot. gry i zabawy 23.30 Playboy Late Night prog. erot. 0.00 Kanał 4 prog. publicystyczny 0.35 Ożeniony z dziećmi serial 1.05 Kto jest szefem? serial kom. 2.35 Hans Meiser (powt.) 3.30 Explosiv (powt.) 3.55 Dziwne hobby serial krym. 4.45 Czerwony błysk (powt.)

SAT.1

4.50 Złoty sokół (powt. z 17.04) 6.15 Bucky O'Hare (powt. z 17.04) 6.45 Superboy (powt. z 17.04) 7.15 Astro-Dino serial rys. 7.50 Punkt widzenia 7.55 Zabawka (powt. z 17.04) 9.45 Dziewczyna miesiąca (powt. z 17.04) 11.35 Cudowny świat zwierząt film przyr. 12.05 Śladami wszechmocnych Erich von Däniken 12.35 Czarna błyskawica serial kanad. fr. 13.05 Z zaciśniętymi zębami western USA (1974) 15.20 Królowa Wikingów film ang. (1966) 17.00 Za galaktyką w lewo serial aust. 17.30

Baywatch - ratownicy z Malibu serial USA 18.30 ranissimo Piłka nożna 19.20 Wiadomości 19.30 Koło fortuny 20.15 Awanturk z Rio Verde serial fr. 23.30 24 godziny reportaż 0.00 Z zaciśniętymi zębami (powt.) 2.20 Program na jutro 2.25 SAT 1 - Text

PRO 7

5.25 Lessie serial 5.50 World Safari (powt.) 6.35 Kurzserial 7.25 Zagubieni w przestrzeni serial s-f 8.30 Kawaler de Pardailan film przyg. fr. w. l. (1962) 10.10 Gdy dinozaury władowały światem ang. film przyg. (1970) 12.05 M.A.S.H. serial USA 12.35 Bill Cosby Show 13.05 Dedektyw w sutannie 14.05 World Safari 15.05 Pęknięta planeta film s-f USA (1964) 16.50 Mściciele film USA (1971) 18.35 Matlock serial USA 19.30 Reporterzy 20.00 Wiadomości 20.15 Most na rzece Kwia cz. 1 film USA (1957) 21.45 Wiadomości 21.55 Most na rzece Kwia cz. 2 23.30 Nero Wolfe serial USA 0.20 Wiadomości 1.55 Kurz (powt.) 2.50 Wiadomości 3.00 M.A.S.H. (powt.) 3.25 Mój przyjaciel Ben (powt.) 4.15 Lessie

8.30 Gimnastyka 9.00 Wścigi motocykli Grand Prix Suzuka (japonia) 11.00 Maratony w Londynie i Rotterdamie 15.00 NA ŻYWO Kulturytika, Mistrz Świata (Birmingham 12-18.04) 18.00 Kolarstwo Wścigi Liege-Bastogne-Liege (Belgia) 19.00 Golf Turniej w Rzymie 20.00 Hokej na lodzie MŚ Grupa A (Monachium Dortmund, 18.04-2.05) USA - Czecho-Słowacja 22.00 NA ŻYWO Indy Cars Mistrzostwa USA 0.00-1.30 Rugby, Puchar Świata (edynburg)

Poniedziałek 04

6.00 Kawa czy herbata 9.00 Wiadomości 9.10 Mama i ja 9.25 Domowe przedszkole 9.50 Porozmawiajmy o dzieciach 10.05 "Dynastia" (185) 10.50 Szkoła dla rodziców 11.10 Program muzyczny 11.40 Wiadomości 11.50 Pomnik ofiar Getta- historia pomnika 12.00 Złożenie wieńców przed pomnikiem ofiar Getta w 50 rocznicę powstania w getcie warszawskim 12.40 Program muzyczny 12.50 "Spatz" (8) serial ang. 13.15-16.00 Telewizja Edukacyjna 13.20 Co się stało? Kraków 3 maja 1946r. 13.40 Enigma- zagadki historii 13.50 Film dok. 14.20 Pasjonanci- modelarz 14.25 Rewizja nadzwyczajna- proces Doboszyńskiego 14.50 Moja historia 15.00 Sensacje XX wieku - nowe ślady w zamachu na papieża 15.30 Szkoły w Europie 16.00 Program dnia 16.05 Luz 16.50 Muzyczna Jedynka 17.00 Teleexpress 17.25 "Spitz" serial ang. 17.50 Antena 18.10 Magazynio- prog. satyr. 18.20 Nasi obok nas- "Widziane z Petersburga" 18.45 Polska z oddali Jan Nowak Jeżorański 19.00 Wieczorynka "Troskliwe misie" 19.30 Wiadomości 20.00 Transmisja uroczystości w 50 rocznicę powstania w getcie warszawskim 21.15 Teatr telewizyjny "A i B" 22.45 Wiadomości 23.00 Muzyczna Jedynka 23.10 "Kapitan Konrad" (1) serial franc.-pol.-hiszp. 0.05 Gorąca linia 0.15 Przeboje B. Kaczyńskiego - Marta Mirska 1.15 "Opowieści" (2-est) film fab. włos. 2.35 Studio sport 4.00 Zak programu

8.00 Panorama 8.10 Programy lokalne 8.40 "Tajemnicze Złote miasto" - ser. anim. 9.05 Studio Dwójki 9.10 "Pokolenia" ser. USA 9.35 Ona - mag. dla kobiet 10.00 J. Angielski

(57) 10.30 Hobby- magazyn 11.00 Panorama 11.05 Studio Dwójki 11.10 Studio sport - 7 dni polskiego sportu 12.00 Studio Dwójki 12.10 Godzina szczerości (powt.) 13.00 Panorama 13.05 "Klarysa"(1)- serial kost.ang. 14.00 Rock Study- serial muz.USA 15.00 "Nasz wiek"(1)- "Nowy świat" 15.55 Program dnia 16.00 Moje książki-Stefan Grajek(kardiocirurg) 16.30 Panorama 16.35 Studio sport 16.50 Tajemnicze złote miasto (33) ser. anim. 17.15 Przegląd kronik filmowych 17.50 Polska kronika filmowa 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.35 "Pokolenia"(powt.) 19.00 "Nasz wiek"(1)- "Nowy świat" 20.00 "Klarysa"(1)ser.kost.ang. 21.00 Panorama 21.30 Sport 21.40 Bez znieczulenia 22.00 Auto magazyn 23.00 Punkt widzenia 23.30 Noc i stres 24.00 Panorama 0.05 Zak programu.

CT-1

6.00 Studio 6 8.30 Nasza wieś 9.00 Wiadomości 9.05 Pisklęta-bajki i opowiadania 9.50 Wspinający się profesor-sens. 10.45 Piosenki z małego ekranu 11.05 Studio reporterów 11.45 Serwis dla seniorów 12.15 Chmelnice-Teatr Wrota 13.20 Auto-moto-rewia 14.05 Klub Keczup 15.00 Języki obce 15.20 Hip, hap, hop 16.00 Studio filmakt 18.00 Wiadomości 18.05 Teleshopping 18.10 MŚ w gimnastyce 19.10 Dobranocka 19.30 Wydarzenia, sport, pogoda 20.05 GEN 20.20 Odwrotna strona raju-fang. 21.15 Chwila z J. Szejcurem 21.20 Rockmapa 21.30 Wydarzenia, komentarze 22.35 Filmowe oczy 23.05 Muzyczna wizytówka 23.35 Wiadomości 23.40 Niezwykła posiadłość w Korutanach 0.10 Zak programu

CT-2

8.00 Obiektyw 8.30 Kalendarium 8.40 W świecie komputerów 9.00 Liczbie z Maciejem 9.20 Brno-Praga, rugby 10.35 Futbol BBS 11.30 Co przyniósł tydzień 12.30 Joseph Roth - Pochód Radeckiego 13.05 Ekonomia rynkowa w rolnictwie 13.45 Aktualności słowackie 14.00 Jump OK 14.10 Spotkanie z Jaroslavem Havliczkem 14.50 Duel 15.25 MŚ w hokeju: Kanada-Szwajcaria 18.00 Malownicze Podbeskidzie 18.30 Wieczorynka 19.00 Dziennik 19.20 Języki obce 20.05 Trochę szafranu z TV archiwum 21.25 Reklama 21.30 Dziennik Plus 22.05 Jak się rodzi osiedle f.cz. 23.45 Servis OKP 23.55 Zak programu.

6.00 Aktualności 7.00 Dzień dobry Niemcy 9.00 Szef serial krym. 10.00 Bogoci i piękni 10.30 Der Preis ist heiß teleturniej 11.00 Riskant! teleturniej 11.30 Familienduell 12.00 Punkt 12 12.30 Springfield Story serial 13.20 Santa barbara serial 14.10 Na hasło Ratunek serial USA 15.00 Dziwne hobby serial krym. 16.00 Hans Meiser progr. rozr. 17.00 Kto jest szefem? serial kom. 17.30 Ożeniony z dziećmi serial 18.00 Elf99 mag. 18.15 Piłka nożna - Puchar Europy (powt.) 18.45 Wiadomości 19.15 Explosiv mag. 19.45 Dobre czasy, złe czasy serial niem. 20.15 Colombo serial USA odc. pt.Umrzyj za mnie 22.10 Quincy serial krym. 23.05 10 przed 11 mag. kult. 23.35 Gong Show progr. rozr. 0.15 Topical Heat (powt.) 1.15 Ożeniony z dziećmi serial 1.50 Kto jest szefem serial kom. 2.25 Szef serial krym. 3.25 Hans Meiser (powt.) 4.45 Dziwne hobby serial krym. 5.35 Bogaci i piękni serial

SAT.1

5.30 5 razy 5 gra słów dla szybko myślących (powt.z 17.04) 6.00 Dzień dobry z SAT 1 tv śniadaniowa (6.15 i 7.15 sport) 8.25 Pod

słońcem Kalifornii (powt. z 16.04) 9.15 Młody i niespokojny (powt. z 16.04) 10.00 Awanturki z Rio Werde (powt. z 18.04) 11.35 Sąsiedzi serial austr. (powt. z 16.04) 12.00 Koło fortuny (powt. z 18.04) 12.40 Baywatch - ratownicy z Malibu (powt. z 18.04) 13.30 Młody i niespokojny serial USA 14.20 Sąsiedzi serial austral. 14.50 Pod słońcem Kalifornii serial USA 15.45 Rewolwer imelonik ser. ang. 16.45 5 razy 5 gra słów dla szybko myślących 17.20 Geh aufs Ganze! teleturniej 18.30 dran sport 18.45 Wiadomości 19.00 Drauf & Dran progr. rozr. 19.30 Koło fortuny 20.15 Wspinaczka serial wł. 22.15 AKUT afery, analizy argumenty 23.00 News & Stories program publicystyczny 23.45 Kanał 4 serial dok. 0.45 Rewolwer imelonik serial ang. (powt.) 1.40 Program na jutro 1.45 SAT.1 - Text

PRO 7 PRO 7

5.05 Zagubieni w przestrzeni (powt.) 5.55 Mój przyjaciel Ben serial USA 6.19 Trick 7 (powt.) 8.05 Parker Lewis nie może przegrać (powt.) 8.35 Hart (powt.) 9.35 Siódma podróż Sindbada (powt.) 11.15 Matlock (powt.) 12.15 Reporterzy (powt.) 12.45 Shortlist nowinki ze świata reklamy 13.05 Scarecrow i pani King serial USA 13.55 Nastoletni wilkołak (powt.) 15.25 Hart serial USA 16.20 Trick 7 serial anim. 18.05 Parker Lewis nie może przegrać serial USA 18.35 Bill Cosby Show 19.05 Ulice San Francisco serial USA 20.00 Wiadomości 20.15 Barrakuda thriller USA (1977) 22.05 Wojownik krym. fr. (1982) 23.55 Nero Wolfe serial USA 0.45 Wiadomości 0.55 Mike Hammer (powt.) 1.40 Wiadomości 1.50 Mściciele (powt.) 3.30 Wiadomości 3.40-4.25 Nero Wolfe (powt.)

EUROSPORT

8.30 Gimnastyka 9.00 Golfturniej w Rzymie 10.00 Maraton w Rotterdamie 11.00 Hokej na lodzie MŚ - skrót z niedz. 13.00 International Motosport 14.00 Tenis Turniej ATP w Hongkongu 17.00 Wyścigi motocykli Grand Prix Suzuka 18.00 Indy Cars Mistrzostwa USA- podsumowanie 19.00 Eurofun - Nietypowe sporty 20.00 NA ŻYWO Hokej na lodzie MŚ grupy A: Finlandia - Francja 22.00 Piłka nożna Eurogole 23.30 Golf Magazyn - aktualności 1.00-1.30 Euro sport News

Wtorek 04 TVP1

6.00 "Opowieść"(2-ost) film fab.włoski 7.15 Antena 7.35 Bill Cosby Show 8.00 Przeboje B.Kaczynskiego- Marta Mirska 9.00 Wiadomości 9.10 Mama i ja 9.25 Domowe przedszkole 9.50 Porozmawiajmy o dzieciach 10.00 "Kapitan Konrad"(1) serial franc.-pol.-hiszp. 11.00 Giełda pracy-giełda szans 11.20 Przyjemne z pożytecznym 11.40 Gotowanie na ekranie 12.00 Wiadomości 12.15-16.00 Telewizja Edukacyjna 12.15 Magazyn Notowań - tak trzymać- wieś mlekiem płynąca 12.45 "Sięgnąć nieba" 13.40 Kuchnia-hydraulicy 13.55 Nasz Bałtyk 14.10 Rysuj z nami 14.20 Spotkania z cywilizacją 14.35 Gra muzyka 14.50 3-2-1 kontakt - Stłuczone kolano i miniaturowe mebelki 15.20 My w kosmosie-historia astronautyki 15.35 Telekomputer 16.00 Program dnia 16.05 Tik-tak 16.50 Muzyczna Jedynka 17.00 Teleexpress 17.25 "Bill Cosby Show" 17.50 Automania- magazyn motor. 18.10 Rewizja nadzwyczajna 18.40 Armie świata - Izrael 19.00 Wieczorynka "przygody kaczorka Alfreda Jonatana Kwaka" 19.30 Wiadomości 19.55 5 minut dla ministra pracy 20.15 "Słyszysz moje myśli" film

obycz. ang. 21.45 Listy o gospodarce 22.15 Wieczór w teatrze- Teatr Powszechny z Łodzi 22.45 Wiadomości 23.00 Muzyczna Jedynka 23.10 Wieczór z... 23.50 Powrót Bardów - Grzegorz Bukala 0.20 Gorąca linia 0.30 To lubię 1.15 Telekino wspomnień- "Zajęcia dydaktyczne" film fab.TP 2.15 Miłość po polsku "Mgiełka" 3.40 Zak programu.

8.00 Panorama 8.10 Program lokalny 8.40 "Przygody Guliwera" - "Wyzwanie" - serial anim.USA 9.00 Studio Dwójki 9.10 "Pokolenia" 9.35 Świat kobiet- magazyn 10.00 Publicystyka kulturalna 10.30 J.Francuski(22) 11.00 Panorama 11.05 Studio Dwójki 11.15 Ojczyzna-polszczyzna 11.30 Studio Dwójki 11.35 "Manon"- balet akt I i II 13.00 Panorama 13.05 "Manon" akt III 13.30 Z cyklu "Kawalerki"- "Słodkiego miłego życia" serial prod.pol. 14.00 Studio otwarte 15.00 "James Cagney" - film biogr.USA 16.15 Program dnia 16.20 Magazyn przechodnia 16.30 Panorama 16.35 Image - style w modzie 16.50 "Przygody Guliwera"- "Wyzwanie" ser.anim. 17.15 Ojczyzna-polszczyzna 17.40 Moja wiara 18.00 Programy lokalne 18.30 Panorama 18.35 "Pokolenia" 19.05 "James Cagney"-film biogr.USA 20.25 "Dire Straits" w Izraelu 21.00 Panorama 21.30 Sport 21.45 Koło fortuny 22.20 Perły z lamusa "Podwójna gra" film krym. franc.-włoski 0.15 Panorama 0.20 Zak programu.

CT-1

6.00 Studio 6 8.30 Dziennik Plus 9.00 Wiadomości 9.05 Naczradec, król kibiców; fcz. 11.05 MŚ w łyżw. figurowym 12.05 Obiektyw 12.35 Koncert Filharmonii Czeskiej 13.05 A.Dworzak:koncert na skrzypce i orkiestrę 13.40 Romowie 14.05 Teledyski 14.45 Poradnik przedsiębiorczych 15.25 Klub Keczup 15.50 Koralowa rafa 7/14 16.20 Klebuszek:mag. maluchów 17.00 Vega:bajki, filmy, ciekawostki 18.00 Wiadomości 18.10 Zakupy w sklepie TV 18.15 Przyroda a przyszłość 18.45 Spit MacPhee 1/8 ser.ang. 19.10 Dobranocka 19.30 Wydarzenia, sport, pogoda 20.05 Szymon i Mateusz jadą na Riwierę; komed. włoska 21.40 Szwedzki spadek atomowy 22.00 Wydarzenia, komentarze 22.40 Jana Eyrova 3/4 23.40 MŚ w hok.: Kanada-Szwecja 0.40 Wiadomości 0.45 Zak programu.

CT-2

8.00 Wydarzenia, komentarze 8.30 Tutovka 9.10 Rockmapa 9.55 Gazeciarz 10.40 Studio Kontakt 12.30 MŚ w gimnastyce 13.30 Aktualności słowackie 14.00 Jump OK 14.10 Prywatyzacja kuponowa 14.25 Liceum Alpejskie(9) 15.25 MŚ w hokeju: Rep. Czeska-Niemcy 18.05 Papiery wartościowe 18.10 Polityka socjalna 18.30 Wieczorynka 19.00 Dziennik 19.20 Języki obce 20.05 Brudy; dokument o współczesności 20.45 Spotkanie muzyczne 21.30 Dziennik Plus 22.05 Zaproszenie z Wolnej Europy 22.45 Superrio 23.40 Romowie 0.00 Papiery wartościowe 0.05 Zak programu.

6.00 Aktualności 7.00 Dzień dobry Niemcy 9.00 Szef serial krym. 10.00 Bogaci i piękni 10.30 Der Preis ist heiß teleturniej 11.00 Riskant! teleturniej 11.30 Familien duel teleturniej rodzinny 12.00 Punkt 12 mag. południowy 12.30 Springfield Story serial 13.20 Santa barbara serial 14.10 Na hasło Ratunek serial USA 15.00 Dziwne hobby serial krym. 16.00 Hans Meiser progr. rozr. 17.00 Kto jest szefem? serial kom. 17.30 Ożeniony z dziećmi serial 18.00 Elf

99 magazyn 18.45 Wiadomości 19.15 Explosiv magazyn 19.45 Dobre czasy, złe czasy serial niem. 20.15 Nieśmiertelny serial USA odc. pt. Obcy 21.15 Bez śladu poszukiwanie osób zaginionych 22.15 Explosiv magazyn 23.15 Gottschalk progr. rozr. 0.00 Prawo i porządek serial krym. 1.05 Ożeniony z dziećmi serial 1.45 Szef serial krym. 3.15 Hans Meiser (powt.) 4.35 Dziwne hobby serial krym. 5.30 Bogaci i piękni serial

SAT.1

5.30 5 razy 5 (powt. z 19.04) 6.00 Dzień dobry z SAT 1 tel. śniadaniowa (6.15 i 7.15 sport) 8.20 Pod słońcem Kalifornii (powt. z 19.04) 9.10 Młody i niespokojny (powt. z 19.04) 9.55 Wspinaczka (powt. z 19.04) 11.35 Sąsiedzi (powt. z 19.04) 12.00 Koło fortuny (powt. z 19.04) 12.40 Tenis turniej ATP w Monte Carlo 16.45 5 razy 5 gra słów dla szybko myślących 17.20 Geh aufs Ganze! teleturniej 18.30 dran sport 18.45 Wiadomości 19.00 Klipp - Klapp 19.30 Koło fortuny 20.15 Parada przebojów muzyki ludowej 21.10 Przystęstwo w celowniku mag. krym. 22.00 Sprzęciw progr. publicystyczny 23.00 Powrót na atol Bikini film dok. niem. 23.40 Tracy Lords Show cz.1 serial erot. 1.15 Mann-o-Mann progr. rozr. (powt. z 25.07.1992 2.05 Drauf & Dran (powt. z 20.04) 2.35 program na jutro 2.40 SAT.1-Text

PRO 7 PRO 7

5.00 Zagubieni w przestrzeni (powt.) 5.50 Mój przyjaciel Ben serial USA 6.14 Trick 7 (powt.) 8.05 Parker Lewis nie może przegrać (powt.) 8.35 Hart (powt.) 9.35 Pęknięta planeta (powt.) 11.25 Ulice San Francisco (powt.) 12.30 Bill Cosby Show (powt.) 13.00 Przypadki Harry'ego Foxa serial USA 13.50 Barracuda (powt.) 15.25 Hart serial USA 16.19 Trick 7 serial anim. 18.05 Parker Lewis nie może przegrać serial USA 18.35 Bill Cosby Show 19.05 Ulice San Francisco serial USA 20.00 Wiadomości 20.15 Pole cebuli krym. USA (1979) 22.25 Partnerzy serial ang. 23.40 Małe miasteczko w Teksasie film sens. USA (1976) 1.20 Wiadomości 1.30 Przypadki Harry'ego Foxa (powt.) 2.15 Wiadomości 2.25 Wojownik (powt.) 4.05 Wiadomości 4.15 Nero Wolfe (powt.)

8.30 Gimnastyka 9.00 Kulturystyka MŚ - podsumowanie 11.00 Hokej na lodzie MŚ grupy A - skrót z poniedziałku 13.00 Piłka nożna Eurogole 14.00 Tenis turniej ATP w Hong-Kongu 15.30 NA ŻYWO hokej na lodzie MŚ grupy A: Czecho-Słowacja - Niemcy 18.00 Piłka nożna Eurogole 19.00 Eurofun Nietypowe sporty 19.30 Eurosport News 1 20.00 NA ŻYWO Hokej na lodzie MŚ grupy A: Finlandia - USA 23.00 Snooker 1.00-1.30 Eurosport News 2

Środa 04

TVP1

6.00 Kawa czy herbata 9.00 Wiadomości 9.10 Mama i ja 9.25 Domowe przedszkole 9.50 Porozmawiajmy o dzieciach 10.00 "Słyszysz moje myśli"(powt.z wtorku) 12.00 Wiadomości 12.10 Program dnia 12.15-16.00 Telewizja Edukacyjna 12.15 Magazyn Notowań - Co słychać w szuflce 12.45 Opowieści dziwnoluda - w dżungli 13.05 "Nasz wiek"(1)- Nowy świat 14.00 Postawy-twarze z Riazana 14.30 Fotografia i fotoedytor 14.50 Na planie filmu "Arizona dream" 15.00 Obmyślam świat 15.30 Film dok. 16.00 Program dnia 16.05 Mój program na antenie oraz film "Oddział

dziesięć" 16.50 Muzyczna Jedynka 17.00 Teleexpress 17.25 "Szczęścia nie można kupić"(6)ser. kanad.-franc. 18.15 Akademia zdrowego człowieka 18.35 Laboratorium: atom 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Studio sport 22.15 Nasze polskie... - polski półzłoty kontrolowany 22.45 Wiadomości 23.00 Studio sport(c.d.) 23.35 Linda po kolei "Płatki, kwiaty, wieniec" film fab. węgierski 1.20 Punkt widzenia(4)-ser. TP 2.10 To lubię - jazz: M. Szablowska 3.05 Największe wydarzenia XX wieku "Dyktatorzy" film dok. franc. 4.00 Zak. programu.

8.00 Panorama 8.10 Program lokalny 8.40 "Przygody Hucka Finna" - "Huck się gubi" serial anim. jap. 9.05 Studio Dwójki 9.10 "Pokolenia" 9.35 Świat kobiet - magazyn 10.05 J. Angielski (25) 10.35 J. Niemiecki (25) 11.00 Panorama 11.05 Studio Dwójki 11.15 Trzy kwadransy ze sportem 12.00 Studio Dwójki 12.10 Róbita, chcąceta (powt.) 12.30 Auto magazyn 13.00 Panorama 13.05 "Orzeł czy reszka" (1) ser. obycz. austr. 14.00 Studio otwarte 15.00 Z ziemi polskiej: "Czerwona ziemia - misjonarze" film dok. 15.55 Program dnia 16.00 Artysta i jego świat "Toulouse-Lautrec" (2) film dok. ang. 16.30 Panorama 16.35 Sport 16.50 Losowanie gier liczbowych 16.55 "Przygody Hucka Finna" (powt.) 17.20 Meandry architektury 17.40 Skrzydła bliżej marzeń - magazyn lotniczy 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.35 "Pokolenia" 19.00 "Nadzieja umiera ostatnia" film dok. 20.00 "Orzeł czy reszka" (1) ser. obycz. austr. 21.00 Panorama 21.30 Ekspres reporterów 22.00 Rewelacja miesiąca "Cyganeria" Giacomo Puccini 0.20 Panorama 0.25 Rewelacja miesiąca (c.d.) 1.00 Zak. programu.

CT - 1

6.00 Studio 6 8.30 Dziennik Plus 9.00 Wiadomości 9.05 W Pradze bywało błogo 10.05 Wielka rewia mody 10.25 Spotkanie muzyczne 11.05 Nota bene Jan; komedia 12.20 Zbliżenia 12.50 Na zaproszenie Wolnej Europy 13.30 AIR-magazyn lotniczy 14.05 Klub Marmolada 14.20 Weekend z Nadią Urbankową 15.00 Oaza 16.00 Studio Kontakt 17.50 Teleturniej 18.00 Wiadomości 18.20 Koralowa rafa 8/14 18.45 Wilhelm Tell (10) 19.10 Przedziwna przygoda Szymonka i Penelopki 19.30 Wydarzenia, sport, pogoda 20.05 Naszyjnik 20.55 Prima Donny 21.25 Świat tajemnych sił 21.55 Wydarzenia, komentarze 22.25 Kronika policyjna 22.35 Wspinający się profesor; kom. 23.25 Liga mistrzów - fragm. spotkań 0.10 Wiadomości 0.15 Zak. programu.

CT - 2

8.00 Wydarzenia, komentarze 8.30 Posiadłość w Korutanach 9.00 Kraj i my 9.20 Polityka socjalna 9.30 Kłębusek 10.10 Włóczęgi po kraju 10.20 Odwrotna strona raju 1/4 film ang. 11.15 Muzyczna wizytówka 11.50 Poranek 13.05 Opuszczone zwierzątka 13.25 Rynek papierów wartościowych 13.30 Aktualności słowackie 14.00 Jump OK 14.10 Dzienniki regionalne 14.55 Trąbka śpiewa 15.30 Chodź z nami pobawić się 15.50 Znak czystej wody 16.10 Program publ. 16.55 TV Klub Niesłyszących 17.30 Servis OKP 17.45 Videofashion 18.15 5 minut aerobiku 18.20 Reklama 18.25 Wieczorem w CT 2 18.30 Wieczorynka 19.00 Dziennik 19.20 Country Express Praha-Nashville 20.00 MŚ w hokeju: Republika Czeska-Norwegia 22.25 Dziennik Plus 23.00 Gabinet muz. 0.00 Servis CKP 0.10 Zak. programu.

Do 20.15 układ programu identyczny jak we

wtorek 20.15 Bliźniaki kom. USA (1988) 22.45 Piłka nożna skrót spotkań pucharowych 23.15 Gottschalk prog. rozr. 0.00 Właśnie Alaska serial USA 1.00 Ożeniony z dziećmi serial 1.40 Kto jest szefem? serial kom. 2.10 Szefer serial krym. 3.10 Hans Meiser (powt.) 4.05 Explosiv (powt.) 4.30 Dziwne hobby serial krym. 5.30 Bogaci i piękni serial

SAT.1

Do 20.15 Układ programu podobny jak we wtorek 20.15 Bliźnięta z Immenhof film niem. (1973) 21.55 Schreimakers live prog. publicyst. 23.20 Powrót na atol Bikini cz.2 film niem. 0.15 Zawodowcy film ang. 1.15 AKUT (powt. z 19.04) 1.55 24 godzin (powt. z 18.04) 2.25 Program na jutro 2.30 SAT.1 Text

PRO 7

Do 20.15 ramowy układ programu podobny jak we wtorek 20.15 Matlock: Zabójstwo krym. USA (1992) 21.55 Wiadomości 22.05 Gliniarz i prokurator 23.00 Truck Tuner krym. USA (1974) 0.20 Wiadomości 0.30 Partnerzy (powt.) 1.20 Wiadomości 1.30 Pole cebuli (powt.) 3.30 Wiadomości 3.40-4.25 Nero Wolfe

EUROSPORT

8.30 Gimnastyka 9.00 Kulturytyka MŚ - podsumowanie 11.00 Hokej na lodzie MŚ grupy A - skrót z wtorku 13.00 Piłka nożna Eurogole 14.00 Maraton w Bostonie 15.30 NA ŻYWO Hokej na lodzie MŚ grupy A: Niemcy - Francja 18.00 Koszykówka mecz ligi NBA 19.30 Eurosport News 1 20.00 NA ŻYWO Hokej na lodzie MŚ grupy A: Czecho-Słowacja - Norwegia 23.00 Piłka nożna 0.00 Kickboxing 1.00-1.30 Eurosport News 1

Czwartek 22.04

TVP 1

6.00 Punkt widzenia(4) ser. TP 6.50 Akademia zdrowego człowieka 7.15 "Klinika w szwarzwaldzie" (12) - ser. niem. 8.00 To lubię - Leszek Długosz 9.00 Wiadomości 9.10 Mama i ja 9.25 Domowe przedszkole 9.50 Porozmawiajmy o dzieciach 10.00 "Kojak" - serial krym. USA 10.50 Sto lat - magazyn ubezpieczeń społecznych 11.00 Reportaż 11.30 Azymut - pr. wojsk. 12.00 Wiadomości 12.10 Program dnia 12.15-16.00 Telewizja

Rzeźba Polski - Trias 15.05 Przez lądy i morza - Namibia 15.35 My dorosli 16.00 Program dnia 16.05 Kwart 16.50 Muzyczna Jedynka 17.00 Teleexpress 17.25 "Klinika w Schwarzwaldzie" (12) - "Zawal" 18.10 Magazyn katolicki 18.40 Zulu gula 19.00 Tęczowy mini box 19.10 Wieczorynka "Wesoła siódemka" 19.30 Wiadomości 20.15 "Kojak" - ser. krym. USA 21.10 Tylko w jedyne 21.45 XIV Przegląd Piosenki Aktorskiej - Wrocław '93 - recital D. Lulki 22.15 Pegaz 22.45 Wiadomości 23.00 Muzyczna Jedynka 23.10 Film dokumentalny 23.50 Wiech na dobranoc "Maj w komisariacie" 23.55 Gorąca linia 0.10 To lubię Leszek Długosz 1.10 Barwy miłości "Przeznaczenie" film fab. TP 2.45 "Outsider, czyli portret Romana Maciejewskiego" 3.55 Zak. programu.

8.00 Panorama 8.10 Program lokalny 8.40 "Życie w zoo" - serial przyrod. USA 9.00 Studio Dwójki 9.10 "Pokolenia" 9.35 Świat kobiet - magazyn 10.05 Słowa i twarze - A. Kijowski (powt.) 10.50 Teatr Cinema (powt.) 11.00 Panorama 11.05 "Mathias Sander" - film przyg. franc. 12.45 Przeboje Dwójki 13.00 Panorama 13.05 Seans filmowy 13.35 Muzyka rockowa 14.00 Studio otwarte 15.00 Truskawkowe studio 15.25 Film dokumentalny 15.55 Program dnia 16.00 Wielka piłka 16.30 Panorama 16.35 Powtórka z przeszłości 16.50 "Życie w zoo" ser. przyrod. USA 17.15 W cieniu Kremla: Gorąca wiosna 1993 - report. 17.50 Rozmowy o Rzeczypospolitej A. Małachowskiego 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.35 "Pokolenia" 19.00 Kobiety jazzu 20.00 Koncert ze studia koncertowego S-1 - Marta Ptaszyńska 21.00 Panorama 21.30 Sport 21.45 Koło fortuny 22.20 "Nadzieja przychodzi o świcie" film fab. USA 0.10 Panorama 0.15 Zak. programu.

CT - 1

6.00 Studio 6 8.30 Dziennik Plus 9.05 5 minut aerobiku 9.10 Trochę szafranu z TV archiwum 10.25 Magazyn chrześcijański 11.15 Naszyjnik 2/12 12.05 Koncert orkiestry dętej 12.45 TV Klub Niesłyszących 13.15 Prima Donny 13.45 Lekarz i jego chorzy 14.05 Hip, hap, hop 14.50 Kanafas; magazyn rodzinny 15.50 Kronika policyjna 15.55 Vital 16.05 Rockmapa 16.45 Klub Marmolada 17.00 Magion; bajki, filmy, ciekawostki 18.00 Wiadomości 18.08

SKLEP WIELOBRANŻOWY w Raciborzu

ul. ODRZAŃSKA 4 tel. 44-38
oferuje:

- dzins światowych firm RIFLE, BIG-STAR, LEE-COOPER, LEVI'S, PEPE, DALLAS
- odzież skórzana w szerokim wyborze
- modne obuwie i konfekcje
- szeroki asortyment wyrobów kaletniczych (torby podróżne, walizki, dyplomatki, portfele, paski, itp.)
- szeroki wybór damskich torebek ze skóry
- szeroką gamę kosmetyków

ZAPRASZAMY

codziennie od 10⁰⁰ do 18⁰⁰

w soboty od 9⁰⁰ do 13⁰⁰

w soboty robocze od 10⁰⁰ do 16⁰⁰

Edukacyjna 12.15 Magazyn Notowań - Instytut Zootechniki proponuje 12.50 "Książę i żebrak" - film dok. 13.15 Z. Kolumbem po przygodę 13.35 Mieszkamy w Polsce - Pojezierze Kaszubskie 13.55 Nie tylko dinozaury - gady współczesne i historyczne 14.15 Zwierzęta świata 14.45

Teleshopping 18.10 Urządzamy dom 18.40 Janusz Kubiczek malarz z Brna 19.10 Dobranocka 19.30 Wydarzenia, sport, pogoda 20.05 Pan Dodd ma spotkanie; kom. 21.25 Gazeciarz 22.05 Wydarzenia, komentarze 0.05 Wiadomości 0.10 Zak. programu

DIAGNOSTYKA SAMOCHODOWA

KRZYSZTOF MORĄŃSKI
Racibórz
ul. Bydgoska 14 (Płonia)

prowadzi
sprzedaż ratową z gwarancją
i serwisem nowych samochodów
firmy

RENAULT

oraz
używanych samochodów zachodnich
za gotówkę i na raty

CT - 2

8.30 Country Express Praha-Nashville 9.10 Na zaproszenie Wolnej Europy 9.50 HIPS 10.10 Portret piosenki Ewy Randovej 10.55 GEN 11.20 Studio Kontakt 13.00 Servis CKP 13.10 Wychowanie zdrowotne 13.30 Aktualności słowackie 14.00 Jump OK 14.10 Dzienniki regionalne 16.00 Ekonomia rynkowa w rolnictwie 16.30 TV czytanka: Vercors 17.00 Fragmenty najciekawszych spotkań piłk. Pucharów Europy 17.30 Rynek papierów wartościowych 17.40 Auto-moto-rewia 18.30 Wieczorynka 19.00 Dziennik 19.20 Piosenki w kwietniu 20.05 Cudowna planeta 10/12 20.55 OKO - spojrzenie na współczesność 21.30 Dziennik Plus 22.05 Anna i wilki; film hiszp. 23.40 Zak. programu.

Do 20.15 układ programu identyczny jak we wtorek 20.15 Zawód na nowe życie serial kom. niem. 20.45 Moja rodzinka zwirowała ser. niem. 21.15 Notruf 22.15 Dr Marcus Welby ser. USA 23.15 Gottschalk 0.00 Prawo Los Angeles ser. USA 1.05 Ożeniony z dziećmi ser. 1.45 Kto jest szefem ser. kom. 2.15 Szefer ser. krym. 3.15 Hans Meiser (powt.) 4.35 Dziwne hobby ser. krym. 5.30 Bogaci i piękni

SAT.1

Do 20.15 układ prog. identyczny jak we wtorek 20.15 American Inferno film USA (1992) 23.00 Umiera się dwa razy film krym. fr. (1985) 0.55 Program na jutro 1.00 SAT.1 Text

PRO 7

Do 20.15 układ jak we wtorek 20.15 Panna młoda film ang. (1984) 22.20 Wiadomości 22.30 T.J. Hooker 23.30 Morderstwo na Via Veneto krym. wł. (1968) 1.20 Wiadomości 1.30 Gliniarz i prokurator 2.15 Wiadomości 2.25 Małe miasteczko (powt.) 4.00 Wiadomości 4.10 Vegas

EUROSPORT

9.00 Golf 10.00 Snooker 11.00 Hokej 13.00 Piłka nożna 15.30 Hokej 22.30 Piłka nożna Europejskie puchary 0.00 Jeździectwo 1.00-1.30 Eurosport News 2

Legenda czy tajemnica starego Raciborza ?

Do dziś krąży wśród raciborzan legenda o tajemniczym przejściu od zamku do zakonu dominikanek. Niektóre osoby twierdzą, że znane jest im wejście. Hipotezy te kierują często uwagę na ulicę Londzina, gdzie znajdują się pozostałości po zakonie franciszkańskim (budynki dawnej kartoniarni) oraz budynki firmy Henkel-Polska, gdzie znajdują się rzekomo zamurowane dwupoziomowe piwnice. Podobnie rzecz się ma z niepozornym wejściem do kanału w parku nad Odrą tuż naprzeciw Technikum Mechanicznego.

Wszystko są to tylko przypuszczenia, których nie można traktować poważnie. Chodzi tu o zwykłe, stare, zapomniane piwnice, których i tak wiele jeszcze pozostaje nie odkrytych. Są one dodatkowo dużo młodsze od zamku, wielu kościołów czy klasztoru dominikanek czyli od obiektów, w których tajemnicze przejście może mieć swoje ujście. Przekonanie o jego istnieniu jest jednak tak mocno zakorzenione w świadomości raciborzan, że już być może samo to każe po części przypuszczać, iż może ono faktycznie istnieć.

Ze sfery legendy do faktów pozwoliło przejść odkrycie na raciborskim zamku dokonane tuż przed rozpoczęciem jego renowacji. We wstępnej fazie prac w neogotyckiej sygnaturce na szczycie dwuspadowego dachu, wybudowanej prawdopodobnie w połowie XIX wieku, odkryto starą mapę Raciborza pochodzącą, jak wszystko na to wskazuje, z pierwszej połowy ubiegłego stulecia. Mapa jest więc starsza od pożaru, który strawił kaplicę i był bezpośrednią przyczyną rozpoczęcia prac, w wyniku których wybudowano sygnaturkę. Na mapie zostały odręcznie naniesione nowe budynki, które wybudowano w okresie od jej powstania do pożaru. Najistotniejsza była jednak kreska, którą pociągnięto od zamku do klasztoru dominikanek. Dodatkowo przy małym punkcie umieszczonym na terenie zamku napisano, iż oznacza on wejście do tajemnego przejścia pod Odrą do klasztoru. Mapa ta znajduje się w zbiorach raciborskiego muzeum.

Znalazł się więc jedyny przekaz, który potwierdza faktyczne istnienie przejścia. Dziwne natomiast, że nie znalazło się ich więcej. Informacje są nader skromne a dodatkowo żaden znany historiograf Raciborza nie pisze o przejściu ze stuprocentową pewnością, jeśli w ogóle pisze. Do czasu odkrycia mapy wszystko było niepotwierdzoną legendą przekazywaną z pokolenia na pokolenie.

Mapa przekreśliła wszelkie domysły, że wyjście znajduje się w miejscach, o których wspominałem na początku. Zresztą i bez odkrycia należało je wykluczyć. Koncentruje natomiast uwagę tylko na dwóch obiektach - zamku i klasztorze. Powstaje więc pytanie, gdzie mogą znajdować się wyloty ?

Trudno popierać tezę, że wyjście było gdzieś na dziedzińcu zamku. Raczej mogło być usytuowane w piwnicach dawnych baszt lub nawet samej zabudowy zamku. Ostatnie badania naukowców z Łodzi potwierdziły wstępnie istnienie na terenie zamku jakiegoś zejścia. Nie zdecydowano się jednak odgruzować tego miejsca.

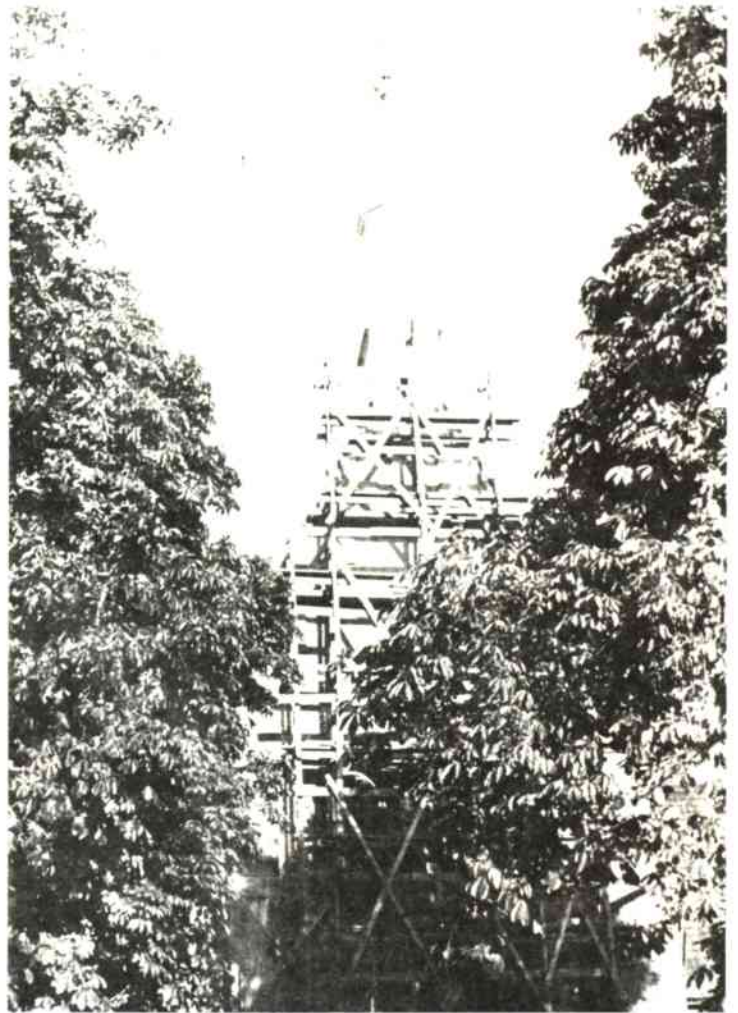
Gdy chodzi o klasztor to pojawia się

jeszcze większa niewiadoma. Ponownie wykluczmy tezę, że wylot był na dziedzińcu zabudowy. Jedną z hipotez każe go szukać gdzie indziej, w miejscu pierwotnej kaplicy św. Dominika lub w podziemiach istniejącego do dziś kościoła św. Ducha. Rozwiązanie zagadki mają przynieść badania archeologiczne w miejscu pierwotnej kaplicy.

Póki co pozostaje wiele niewiadomych, z których najważniejsza niesie z sobą pytanie, kiedy owe przejście budowano ? Czy w okresie 1299 do 1334 czyli od budowy samego prezbiterium do konsekracji kościoła św. Ducha ? Czy może było to później ? Jeśli wszystko okaże się prawdą, to dlaczego nie pozostawiono żadnych przekazów, planów czy map ? Pozostaje także kwestia, w jaki sposób tego dokonano ? Czy ówczesna technika budowlana pozwalała na rozpoczęcie prac o tak dużej skali ? Jak podkopano się pod Odrę i zabezpieczono przejście przed wodą i zawaleniem ? Kto tego dokonał ? Czy byli to osadnicy flamandzcy, być może dysponujący odpowiednią wiedzą ? Prawdą jest, że w ówczesnej Europie potrafiono budować skomplikowane systemy piwnic i kanałów.

Z drugiej strony ciekawi także w jakim celu przejście powstało. Pojawiła się ostatnio hipoteza, że dzięki niemu stęskniona córka - Eufemia - mogła przychodzić na zamek do swojego ojca, księcia Przemysława. Wydaje się, że domysł ten mógłby jedynie stanowić temat literacki, bo nie zgadzają się tu zasadniczo daty. Eufemia urodziła się przecież w roku 1299. Wówczas to Przemysław złożył ślubny fundacji klasztoru. W tym samym roku rozpoczęto prawdopodobnie budowę samego prezbiterium. Do zakonu Eufemia wstąpiła w roku 1313 czyli prawie siedem lat po śmierci Przemysława (1306)! Nie mogła więc tęsknić za ojcem bo gdy żył była jeszcze na zamku.

Wszystko wskazuje na to, że przejście mogło mieć tylko i wyłącznie charakter obronny. Zakon dominikanek w Raciborzu do roku 1580 był ze swej istoty bardzo ekskluzywny. Przyjmowano doniego córki i wdowy po książętach raciborskich,

opolskich i bytomskich. Być może to dla nich stworzono furtkę odwrotu w razie niebezpieczeństwa. Sam zamek, skoro wytrzymał najazdy Tatarów, musiał być dobrze ufortyfikowany i należycie spełniał rolę warowni.

W końcu pytanie najważniejsze. Jeśli przejście faktycznie istnieje i zostanie odkryte, to w jakim stanie zastaną go archeolodzy ? Na ile będzie można odtworzyć jego konstrukcję ?

Problem jest bardzo pasjonujący a ostatnie odkrycia krypt w budynku dzisiejszego muzeum pozwala przypuszczać, że jeszcze wiele tajemnic historii Raciborza może ujrzeć światło dzienne. Nie można jednak przesadzać sprawy i przyjąć istnienie przejścia jako pewnik. Na razie zbyt mało przesadza o jego istnieniu a odrębna kreska na mapie może być równie dobrze wymysłem fantazji człowieka, który ją naniósł. W dzisiejszych czasach wydaje się nieprawdopodobne, by średniowieczna technika pozwalała na wybudowanie takiego przejścia. Wiązało się to poza tym ogromnymi kosztami i czasochłonnością.

Ostateczną odpowiedź na nurtujące nas pytania mogą przynieść tylko i wyłącznie badania archeologiczne. Miejmy nadzieję, że podczas prac na miejscu dawnej kaplicy św. Dominika archeolodzy natrafią na tajemnicze zejście.

Grzegorz Wawoczny

PS. O różnorakie informacje w tej kwestii prosimy również naszych Czytelników. Z nadzieją oczekujemy na listy lub telefony (47 27) od osób, które szczególnie podczas działań wojennych przebywały na terenie zamku lub kompleksu klasztornego. Być może uda się ustalić nowe fakty.

GS KRZYŻANOWICE

MAGAZYN przy stacji PKP Tworków
oferuje:

NAWOZY AZOTOWE w cenach fabrycznych:

- mocznik
- saletra amonowa
- oprócz tego cały asortyment innych nawozów po rewelacyjnych cenach

MATERIAŁY BUDOWLANE takie jak:

- cement, wapno, stal zbrojeniowa, stolarka, płyty, blachy, szkło
- kamionka, rury, koryta
- płyty pilśniowe, wiórowe, wełna mineralna
- gips, kreda malarska, eternit faliasty, suprema
- papa, dacholeum, lepek, rury ocynk. i czarne
- szkło zbrojeniowe, ornament i okienne
- blacha cynkowa, trapezowa (4 i 7 metrowa) w cenach zaopatrzeniowych

OPAL:

- WĘGIEL - OD CENY 760 TYS. ZŁ
- KOKS - MIAŁ - MUŁ -

ZIEMNIAKI SADZENIAKOWE

Mila Falna w cenie 320 tys. zł/1q

MAGAZYN CZYNNY OD 7.00 - 17.00
TEL. 6225, 6294, 6212

PRYWATNY GABINET STOMATOLOGICZNY

DR DR BARBARA I ZBIGNIEW
SZABLEWSKY

Jastrzębie Zdrój, ul. Leśna (Hotel
Diamant) tel. 63042 wew. 244
poniedziałek - czwartek 9.30 - 12.00 i
15.00 - 18.00

Wykonujemy nowoczesne
- mosty i kanały z porcelany
glazurowanej (rewelacyjna
estetyka i trwałość)
- protezy natychmiastowe
- leczenie zębów (złamania,
przebarwienia) w znieczuleniu

ZAKŁAD PRODUKCJI TRUMIEN "WANIEK"

RACIBÓRZ - STUDZIENNA ul. BOGUMIŃSKA 41, TEL. 5652

USŁUGI POGRZEBOWE JERUZALEM

RACIBÓRZ ul. OCICKA 100 TEL. 5703

USŁUGI POGRZEBOWE CZESŁAW MARCINKÓW

KIETRZ ul. GŁOWACKIEGO 14 TEL. 4920

USŁUGI POGRZEBOWE RYSZARD WOJCIECHOWSKI

GŁUBCZYCE (CMENTARZ KOMUNALNY) TEL. 3395

posiadający filie:

- Racibórz - Budynek Prosektorium Szpitala Miejskiego
(wejście od ul. Opawskiej)
- Pietrowice Wielkie - ul. Wyzwolenia 21
- Maków - ul. Raciborska 73
- Baborów - ul. Głubczycka (kiosk)
- Branice - dawny pawilon meblowy

CZYNNIE CAŁĄ DOBĄ!!!

Oferują po konkurencyjnych cenach:

1. szeroki wybór trumien i akcesoriów pogrzebowych
2. przewozy żurka na terenie całego kraju i zagranicę
3. załatwianie wszelkich formalności pogrzebowych
wraz z zasiłkiem ZUS
4. organizacja konduktów
5. wieniec i wieżanki
6. pielęgnacja grobów

AUTO - PLAC

SKUP SAMOCHODÓW:

- na części
 - wypadkowych
- Sprzedż części, komiś**

STAROWIEJSKA

MICHEJDY

GŁUBCZYCKA

MARIAŃSKA

RZĘDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO -
HANDLOWE

STYL

41 400 RACIBÓRZ/
UL. ODRZAŃSKA 2 TEL. 20 12

czególnie POLECAMY:

**zegarki i biżuterię
na prezenty**

nadto:

- ceramike
- wyroby ze skóry
- złoto i srebro

Przeprowadzamy renowację starych zegarów
Gwarantujemy serwis, precyzję i solidność
Zakładom pracy udzielamy rabatu

NAPRAWA I STROJENIE PIANIN

I INNYCH INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH

CZYNNY W CZWARTKI OD 15⁰⁰ DO 17⁰⁰

Uprawniony W. Marcyaniak

Racibórz ul. Opawska 82b/1

PPHU "Sawko"

Kuźnia Raciborska
ul. Powstańców 21
tel. 0-335/1274

Sawko

**Zakładu
Produkcji Dachówek
PRO-DACH**

Przedstawiamy
rozwiązanie dachówki

DACHÓWKA PODWÓJNA RZYMSKA

wymiary - 420 x 330 x 12 mm
masa ca - 4,2 kg
powierzchnia krycia - 10 szt./m²
rozstaw lat - 320 mm

ATTEST INSTYTUTU BUDOWNICTWA

OWIADANIE PRACOWNIKÓW W LAT

ZNANA I CENIENA
RÓWNIEŻ NA ZACHODZIE

GASIORY

3 szt./1mb. kalenicy

**DACHÓWKI
KRAWĘDZIOWE**
prawie, lewe

**DACHÓWKI
WENTYLACYJNE**
wykonane metodą
ciśnieniową,
barwione w całej
masie, główna
produkcja w kolorze
czerwonym, inne
kolory na życzenie
klienta

notatka z półświatka

Motywy przewodnim tej historii są dzieje pewnego festynu i wyrosłe z niego komplikacje. W maju ubiegłego roku niegdys walczące związki postanowiły zorganizować dla dzieci swoich członków wielki festyn z okazji Dnia Dziecka. W ścisłym gronie organizacyjnym znaleźli się pan Józek, pan Stasiu- przewodniczący,

GŁOS ZA BIUROKRACJĄ

pan Lucek- skarbnik i pan Gucio. Oni to mieli dopiąć wszystko na przysłowiowy ostatni guzik. Józkowi przypadła odpowiedzialna rola zakupu wszystkich potrzebnych fantów. Miał je nabyć za kwotę 20 mln. otrzymaną od Lucka z kasy związku. Resztę pieniędzy miały dać raciborskie zakłady pracy w formie wolnych datków. Festyn odbył się w maju w Oborze. Nie o jego przebiegu tu jednak chodzi, ale o to, co działo się po jego zakończeniu. Okazało się, że po zabawach dzieci na podobne rozrywki mieli ochotę również organizatorzy, w końcu też kiedyś było się młodym. Zaprzyjaźnione grono znalazło się więc w restauracji. Był Józek, Stasiu, Lucek, Gucio, kilku szeregowych członków oraz strażacy. Po obiedzie Lucek dał Józkowi 10 mln. na uregulowanie rachunków za obiad. Stosownego pokwitowania nie otrzymał, bo do Józka miał zaufanie. Ten za posiłki zapłacił blisko 1,5 miliona, a resztę przeznaczył na uregulowanie innych rachunków, bo do dziś związek nie otrzymał żadnych roszczeń finansowych. Jedyny kwitek jaki ostał się po Józku opiewał na kwotę 1 mln. złotych. Z reszty mieli się panowie rozliczyć do 10 czerwca. Gdy termin minął Stasiu, Lucek i Gucio zaczęli się martwić nie tyle o Józka, co o pieniądze czyli o 20 mln. jak twierdzą. Do dziś nie wiadomo jaka była to dokładnie kwota, bo nie sprawdzono ile dały zakłady. Jedynym faktem było to, że Józek gdzieś znikł. W drzwiach mieszkania była

karteczka, że leczy się w szpitalu na wrzody żołądka. Tam jednak informacji nie potwierdzono. Sprawa trafiła więc do Prokuratury Rejonowej w Raciborzu, na której wezwania Józek nie reagował. Zaczęto go więc ścigać listem gończym. Z zakładu pracy zwolniono go za bumelancstwo, nie pobrał nawet ostatniej pensji. Rychło

przypomniano sobie, że Józek kiedyś siedział. Kamień spadł z serca działaczom, gdy Józka zatrzymano 10 marca 1993r w jego mieszkaniu. Z przesłuchania w Prokuraturze wynika, że po festynie został okradziony z wszystkich pieniędzy, nie posiadał także kwitów. Postanowił więc zlikwidować mieszkanie. Meble dał sąsiadowi, któremu winny był pieniądze. Potem wyjechał do Warszawy, gdzie pracował u sadowników. Twierdzi, że do zatrzymania nie wiedział, iż był poszukiwany listem gończym. Po zatrzymaniu Józkowi uchylono areszt tymczasowy. W zamian za to wstawia się regularnie dwa razy w tygodniu na KRP Racibórz. Okazało się, co ciekawe, że w mieszkaniu znalazł kwity i rachunki. Pozostaje więc kwestia nieterminowego rozliczenia się z nieznaną kwotą. Rachunki opiewają na 17 mln. Bałagan po obu stronach był tak wielki, że nie można z całą pewnością stwierdzić, czy Józek zawłaszczył 17 milionów czy 21 jak twierdzą działacze związku. Zastanawia dlaczego nie zgłosił kradzieży przed wyjazdem do Warszawy. Rozwiązanie przyniesie rozprawa, na którą Józek oczekuje w przytułku dla bezdomnych, bez żadnych środków do życia. Zawinił brak biurokracji lub formalności - jak kto woli, a stara paremia łacińska mówi: "Neglegentia culpa est" co znaczy, iż niedbalstwo jest winą * (personalia zostały zmienione)

G. Wawoczny

POLICJA PROSI O POMOC

2 kwietnia o godz. 20.30 na ulicy Piecowskiej w Rydułtowach kierujący samochodem Fiat 126p koloru białego, potrafił dwóch pieszych. W wyniku odniesienia obrażeń jeden z poszkodowanych zmarł w szpitalu. Kierowca "malucha" nie zatrzymał się i zbiegł z miejsca wypadku. Wydział Ruchu Drogowego wodziśławskiej policji prosi o pomoc osoby, które widziały ten wypadek lub mogą udzielić o nim jakichkolwiek informacji. Kontaktować się w tej sprawie należy pod numerami tel. 551601, 997 lub bezpośrednio z naczelnikiem Wydziału Ruchu Drogowego 551001 wewnątrz 260.

(m)

RSP ofiarą włamywaczy.

7 kwietnia około godz. 1400 miało miejsce włamanie do budynku RSP Ocice. Złodzieje wyłamali drzwi, otworzyli kasę i skradli 7.3 miliona złotych. Ogólnie straty oceniono na 15 milionów.

Włamanie do poradni.

5 kwietnia ofiarą włamywaczy padła Poradnia Psychologiczna przy ulicy Jana w Raciborzu. Skradziono materiały biurowe i radiomagnetofon na łączną sumę 4 milionów złotych.

Potrzebna siatka.

Również 5 kwietnia skradziono mieszkańcowi Raciborza siatkę maskującą o wymiarach 12 na 9 metra. Wartość łupu 9.2 miliona złotych.

Wybita szyba.

W budynku przy ulicy Szczęśliwej wybito szybę. Strat powstałych w ten sposób nie ustalono.

Okradają auta.

4 kwietnia z zaparkowanego przy ulicy M.C. Skłodowskiej opła skradziono dwa reflektory na łączną sumę 1 miliona złotych. Trochę mniej kosztował akumulator, który skradziono na szkodę mieszkańca Raciborza z fiata 125 p, którego zaparkowano przy ulicy Długiej. Także 4 kwietnia okradziono samochód marki lada. Złodzieje połaski się o radiomagnetofon i komplet kluczy. Straty oceniono na 1.5 miliona złotych.

W Kolegium.

W trybie przyspieszonym skierowano do Kolegium D/S Wykroczeń trzy wnioski o ukaranie obywateli RFN za prowadzenie samochodu w stanie nietrzeźwym. Kolegium orzekło grzywny w wysokości 1,3 i 5 milionów złotych.

Volkswagen dla prewencji.

Nowy samochód marki volkswagen jaki otrzymał Komisariat Rejonowy Policji w Raciborzu został przydzielony kompanii prewencji. Problem czy należy się drogówce, czy prewencji rozstrzygnął komendant.

oprac.g.w.

PO PIJANEMU DO ROWU

1 kwietnia ok. godz. 13.00 w Godowie na ulicy 1 Maja kierowca Fiata 126p. będący w stanie nietrzeźwym nie opanował pojazdu i zjechał do przydrożnego rowu. W wyniku wypadku ranny został pasażer malucha. Badanie na alkomacie wykazało u kierowcy 2,26 promila alkoholu.

(m)

DZIKI ZACHÓD W "ARIZONIE"

2 kwietnia ok. godz. 20.00 do lokalu gastronomicznego "Arizona" przy ulicy Rybnickiej w Wodzisławiu wszedł pijany mężczyzna. Potencjalnemu klientowi baru nie spodobała się dochodząca z głośników muzyka. Poszedł więc do bufetu i zażądał jej ściszenia. Odpowiedziano mu, że nie ma powodu, gdyż innym klientom muzyka nie przeszkadza. Wówczas mężczyzna domagał się podania mu piwa. Jednak i tego żądania nie spełniono. Nie dam panu piwa, bo jest pan pijany - usłyszał. To wprawilo go we wściekłość. Chwycił znajdujący się w lokalu wzmacniacz i uderzył nim o ziemię, a następnie zaczął niszczyć inne elementy aparatury nagłaśniającej. Wyrazził szkody o wartości 20 mln. zł. Awanturnik został ujęty przez policję a prokurator zastosował wobec niego areszt tymczasowy. Okazało się, że jest to recydywista i ma na swoim koncie inne przestępstwa przeciwko mieniu.

(m)

... I DZIKI WSCHÓD

Tej samej nocy ok. godz. 0.30 i pod tym samym lokalem doszło do bójki na chodniku. W jej wyniku ugodzony został nożem obywatel Białorusi. Mężczyzna ten zmarł po przewiezieniu do szpitala. Policja zatrzymała uczestników bójki.

(m)

POSZUKUJE WSPÓŁPRACOWNIKÓW

P O L A N D

Znana w Europie
szwajcarsko-austriacka
firma zajmująca się
sprzedażą
niepowtarzalnych
naczyń kuchennych
z wieczystą gwarancją

"ZEPTER" zatrudni tylko
NAJLEPSZYCH: wykształconych,
energicznych, ambitnych, pragnących zarobić w/g
europejskich standardów.

Preferowane osoby posiadające samochód i tel.
Spotkanie informacyjne i początek szkolenia
20.04.1993r. RACIBÓRZ Dom Kultury
ul. Chopina godz. 17⁰⁰

RESTAURACJE, KAWIARNIE, BARY, SKLEPY

dodatki
dekoracyjne
do lodów,
deserów,
drinków,
koktajli,
napojów itp

zapraszamy do hurtowni
szkła gospodarczego
w RACIBORZU
ul. Cegielniana 3
(boczna ul. Głubczyckiej)
tel. 38 - 56

OFERUJEMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY

szklanki, kieliszki,
pokale, kufle,
popielniczki, salaterki,
czarki na lody.

OFERTA SPECJALNA

szkło żaroodporne, oprawione w skórę,
lustra i zegary w skórze oraz szkło metalizowane

PH "Jubilat" Pszów

oferuje państwu szeroki asortyment towarów:

AGD

RTV

meble zabawki

sprzęt oświetleniowy

konfekcja

art. sportowe

art. papirnicze

wykładziny i dywany

dzielnarstwo

obuwie

PSZÓW

ul. Traugutta

tel. 558637

czynny 9-19

sobota 9-14

UWAGA!!!

Tylko u nas możesz nabyć **WSZYSTKIE** towary na **RATY!**
Informacja bezpośrednio w PH JUBILAT

*W naszym pawilonie handlowym
znajduje się kiosk spożywczy
do którego serdecznie zapraszamy*

**PUNKT
DORABIANIA KLUCZY**

Ośrodek Psychofizjologii Kierowców Samochodowych

47-400 Racibórz, ul. BATOREGO 7 tel. 49-87

Przeprowadza

badania kierowców samochodowych:

- wstępne,
- okresowe,
- wypadkowe,
- badania wysokościowe,
- maszynistów itp.

Wstępne jazdy na Auto - SYMULATOR
AT-90

Codziennie łącznie z wolnymi sobotami.

Zakład Działalności Gospodarczej NSZZ

Prac. Zakł. Pracy "RAFAKO" w Raciborzu

świadczy **USŁUGI** dla zakładów pracy,
instytucji oraz osób fizycznych

w zakresie wykonania:

- stolarki otworowej (okna i drzwi typowe i nietypowe)
- mebli do biur i mieszkań (wszelkiego typu)
- zabudowy wnęk i pawlaczy
- boazerii z drewna lub płyt meblowych
- imitacji belek stropowych
- sufitów podwieszanych
- listew podłogowych, profilowanych itp.
- ślusarstwa i spawalnictwa (z montażem lub bez)
- gięcia rur różnych średnic
- dokumentacji technicznej różnego typu
- pomiarów instalacji elektrycznych (izolacji, skuteczności zerowania itp.)
- badań i pomiarów wytrzymałości materiałów
- ponadto organizujemy wszelkiego typu kursy szkoleniowe i kwalifikacyjne.

Ewentualne zlecenia kierować na adresy w Raciborzu

ul. Bosacka 58 tel. (0335) 20-19

ul. Łakowa 33 tel. (0335) 21-71 wew. 203

WYPOŻYCZALNIA SAMOCHODÓW

Blacharstwo Samochodowe oraz Autokomis

- skup i sprzedaż samochodów osobowych i ciężarowych
- przyjmowanie samochodów do sprzedaży komisowej
- naprawy wypadkowe samochodów osobowych i ciężarowych
- przy kupnie samochodu możliwość dokonania dokładnych oględzin pod względem mechaniki, blacharki, korzystając z kanałów najazdowych
- fachowe doradztwo przy kupnie i sprzedaży samochodu
- możliwość dokonania na miejscu drobnych napraw lub usunięci usterek
- możliwość wglądu do notowań giełd samochodowych z całego kraju
- części używane do samochodów osobowych i ciężarowych

**STAWIAJĄC SAMOCHÓD DO SPRZEDAŻY
NIE PŁACISZ PŁACOWEGO!**

**PRZYJEDŹ
KUP - SPRZEDAŻ**

**RACIBÓRZ UL. KATARZYNY 6
47-400 RACIBÓRZ tel. 4877, 5235**

AUTO - KOMIS

Sprzeda:

- Fiata Kombi rok 1989
- Tarpan skrzynia rok 1981
- Żuk skrzynia 1981
- Mercedes 200 D rok 1982 po remoncie kapitalnym
- Mercedes 115-220 D w całości lub na części oraz inne

Racibórz ul. Katarzyny 6 tel. 4877, 5235

MP W ZAPASACH

ZNÓW ZŁOTO DLA UNII

Pod względem sportowym kryzys sekcji zapasów Unii Racibórz jakoś się nie ima. Procentuje wieloletnia, dobra praca z młodzieżą. W kraju dla raciborzan nie straszny jest żaden przeciwnik, a i na arenie międzynarodowej indywidualnie radzą sobie z najlepszymi. Podczas niedawnych indywidualnych mistrzostw Polski, które zakończyły się w Lukowie, nasi juniorzy starsi, kolejnierz sięgnęli po tytuł mistrzów Polski. Do zawodów stanęło 201 zawodników z 41 klubów. Wśród nich byli reprezentanci Unii Racibórz. Na najwyższym podium stanęło 2 z nich, natomiast pozostali wywalczyli wysokie punktowane miejsca. W

finale wagi 74 kg- Adam Jaroszek pokonał Marcina Letkiego z Śląska Wrocław przez tusz. W tej samej kategorii Mirosław Turkiewicz wywalczył V lokatę, a Andrzej Kuc uplasował się na IX miejscu. Natomiast w wadze 130 kg królował Grzegorz Pieronkiewicz, który w walce finałowej pokonał na punkty Jakuba Pietrzaka z PTC Pabianice. W kategorii wagowej 57 kg w której startowało 25 zawodników, Marek Reiter zajął VIII miejsce. Tyle w skrócie. Przypomnijmy, że zapasników Unii do turnieju przygotował Piotr Starzyński wspólnie z Bogdanem Merkle. Gratulujemy. (B.W.)

SPORT SZKOLNY

Na basenie Kolegium Nauczycielskiego Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego w Raciborzu, rozegrano międzynarodowe zawody pływackie w kategorii młodzików. Stawką był puchar prezydenta miasta Raciborza.

Racibórz w czasie 0:37,56. 50m styl dowolny- Anna Stankiewicz / Victoria/ wynik 0:30,39. 100m styl dowolny- Kamila Klaczek /Unia Oświęcim/-1:06,93. Dziewczeta - rocznik 1981 Aleksandra Wilk / Górnik Radlin/-100m st. dowolnym-1:09,23. Dorota Snadny /Unia Oświęcim/-100m stylem klasycznym-1:27,67. Agnieszka Wdowczyk /

STARTOWALI NAJMŁODSI PŁYWACY

W imprezie startowało 6 zespołów, w tym drużyna niemiecka OSC Lobau. Drużynowo, bezapelacyjnie zwycięstwo odniosła raciborska młodzież z "15". Zespół zgromadził 231 pkt. TABELA 1. SP-15 Racibórz /Victoria/2. Unia Oświęcim 3. Górnik Radlin 4. SP-1 Zabrze 5. OSC Lobau 6. MOSM Tychy -231 punktów -197 punktów -137 punktów -83 punktów -67 punktów -59 punktów Indywidualnie wśród dziewcząt i chłopców najlepsze rezultaty uzyskali: 50m styl klasyczny- rocznik 1980- Joanna Kowalczyk /Victoria SP-15

Victoria/- 50m st. klasycznym 0:40,74. Chłopcy-rocznik 1980 Paweł Matusiak /MOSM Tychy/- 50m st. klasycznym 0:36,13. Paweł Wiertel / Unia Oświęcim/- 200m st. zmiennym 2:36,74. Tomasz Stankiewicz / Victoria Racibórz/- 50m st. klasycznym 0:37,17. Chłopcy-rocznik 1981 Artur Kapuściak /Victoria Racibórz/- 50m st. klasycznym 0:37,54. Łukasz Kowalczyk /Victoria Racibórz/- 50m st. dowolnym 0:30,05. Krzysztof Jakubowski /Victoria Racibórz/- 50m st. motylkowym 0:33,72.

(b)

INFORMATOR PIŁKARSKI

- Podokręg Racibórz przypomina zainteresowanym klubom, iż rozgrywki trampkarzy rozpoczynają się 17.04.1993 roku. - Drużyna LZS Pawłów odwołała swoją decyzję o rezygnacji z rozgrywek i tym samym uczestniczy normalnie w rozgrywkach klasy "B" gr.II. - Kolejna runda Pucharu Polski

podokręgu Racibórz odbędzie się 20.04.1993 r. o godz. 17.00. W wyniku losowania spotkają się: KS "Czarni" Nowa Wieś - zwycięzca meczu KS "Górnik II" Pszów-KS "Kolejarz" Chałupki. Natomiast LZS "Czarni" Gorzyce podejmować będzie zespół Unii Racibórz.

(b)

Bardzo sympatyczną imprezę zorganizował Amatorski Klub Sportowy w Borucinie: I mistrzostwa gminy Krzanowice w Pool Bilardzie. Turniej odbył się w Domu Kultury w Borucinie. Start w zawodach był bezpłatny.

MISTRZOSTWA W POOL BILARZDIE

W turnieju wzięło udział 23 zawodniczek i zawodników. I miejsce zajęła Klaudia Waniczek. Drugi w kolejności był Henryk Gorzalski. Na trzecim miejscu uplasował się Sebastian Waniczek. Zawody sponsorował kierownik Domu Kultury Marian Wasiczek, który ufundował nagrody dla najlepszych zawodników. (b)

N A B Ó R ZAPASNIKÓW

Wszyscy sympatycy zapasów, chłopcy mający ukończone 11 lat, mogą spróbować swoich sił na zapasniczej macie. Oczywiście, jeśli skorzystają z oferty Sekcji Zapasów prowadzonej przez Klub Sportowy "Unii" Racibórz. Nie ma co ukrywać, treningowa droga do adepta do zapasnika jest trudna i wymaga wielu wyrzeczeń, ale jeśli ktoś lubi ten sport może zgłosić się do hali sportowej, pl. Jagielly 5. Tam codziennie w godz. 16.00-18.00 uzyska wszelkie informacje (tel. 25-44). Szczególnie poszukiwani są kandydaci do wagi ciężkiej. (b)

ZE SPORTU RODZINNEGO

SPOSÓB NA WIOSENNE ZMĘCZENIE

Prowadząc siedzący tryb życia i pracy (wiele godzin przy biurku, przed komputerem, a w domu fotel i oglądanie telewizji), odczuwamy specyficzny rodzaj zmęczenia, objawiający się przede wszystkim właśnie niechęcią do ruchu, pragnieniem udania się na kanapę, aby poczytać i pospać... Słowem-jesteśmy senni, znużeni, jakby bezwolni. Stany te dają o sobie znać szczególnie wyrażając teraz, kiedy do innych przyczyn kłępskiego samopoczucia i braku energii dochodzi zespół tzw. zmęczenia wiosennego. Jedyna na nie rada, to nie poddawać się obezwładniającej ospałości i - dla wypoczynku właśnie, dla pobudzenia vitalności organizmu - spędzać dużo czasu w ruchu na świeżym powietrzu. W ciągu tygodnia jest to raczej niewykonalne, spróbujcie zatem Państwo zmobilizować się do wykonania np. poniższego zestawu ćwiczeń, po pracy w domu, kiedy oczy zaczynają się kleić i w żaden sposób nie można zebrać myśli. Potrzebne są: podłoga, najlepiej wysłana dywanikiem lub wykładziną, drążek metrowej długości, ściana. Nieco determinacji i dyscypliny w uprawianiu tej gimnastyki jest rękojmią sukcesu.

Stanąc na "czworakach", ramiona proste, plecy także, szyja wyciągnięta, nogi pod kątem prostym, zgięte w kolanach. Wdech głęboki z jednoczesnym napięciem mięśni brzucha; wytrzymać kilka sekund. Wydech z jednoczesnym maksymalnym rozluźnieniem mięśni brzucha. 5 razy.

Położyć się na plecach; ręce wzdłuż tułowia, ale nie przylegające do niego, dłonie oparte kantem o podłogę, kolana zgięte i stopy wparte w ścianę ("siedzenie" w ok. półmetrowej odległości od ściany). Podczas głębokiego wdechu dłońmi wprzeć się w podłogę, z całej siły

napinając mięśnie brzucha i nóg oraz pośladków. Po kilku sekundach wydech z jednoczesnym rozluźnieniem pracujących mięśni. 3-5 razy.

W tej samej pozycji podsunąć się do ściany jeszcze bliżej, do ok. 30 cm. Kark i plecy płasko przywierają do podłogi. Ręce tak ułożone, aby móc oprzeć się na łokciach. Wyprostować nogi, pięty oprzeć o ścianę, i- robiąc głęboki wdech - wyciągnąć brzuch, oderwać nogi od ściany i wyciągnąć je w górę do pionu. Wytrzymać kilka do kilkunastu sekund; podczas wydechu rozluźnić mięśnie. 5 razy.

Usiąść w rozkroku, plecy i kark wyprostowane, nogi ugięte w kolanach. Na wysokości dołu pleców trzymać z tyłu drążek. Przy głębokim wdechu, odchylić ramiona do tyłu nie unosząc ich w górę i napiąć mięśnie ramion przy samej podłodze zarazem, ciągnąć drążek w przeciwnych kierunkach (jakby się go miało wydłużyć). Wydech i rozluźnienie mięśni po kilku sekundach. 5 razy.

Stanąc blisko ściany w rozkroku. Drążek trzymać w dłoniach, opierając go z tyłu na ramionach. Oprzeć się o ścianę tak, aby plecy, ramiona i głowa dokładnie do niej przylegały. Nie odrywając ciała od ściany zrobić głęboki wdech i jednocześnie mocno ściągnąć mięśnie brzucha i pośladków oraz unieść się na palce; na czubkach przesunąć do ściany pięty, ale nie dotykać jej nimi. Po kilku sekundach- wydech i rozluźnienie. 3-5 razy.

opr.(B.W.)

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWE

RAGOS spółka z o.o.
w RACIBORZU

oferuje:

- **WZASZY** krajowe i zagraniczne
- **WYPOCZYNEK** dla dzieci i młodzieży
- **WYCIECZKI** w kraju i za granicą
- **WYJAZDY** do Niemiec

zaprasza:

- **DO KANTORU WYMIANY WALUT** w B.U.T.
w Raciborzu ul. Drzymały 38 tel. 22 72

**Wszelkie informacje można uzyskać
pod powyższym numerem tel. oraz
w sekcji wczasów tel 2171 wew 833**

PAWILON HANDLOWY

RACIBÓRZ MARKOWICE tel. 6120

OFERUJE:

w cenach hurtowych **FARBY** zakładu
"POLIFARB CIESZYN"

**GRZEJNIKI ŻELIWNE
I STALOWE**

TYLKO U NAS:

GRZEJNIKI ALUMINIOWE

produkcji KĘTY

(bez podatku obrotowego)

KLEJE wszelkiego rodzaju

TAPETY krajowe i zagraniczne

oraz **ARTYKUŁY AGD**

Stosujemy ulgi

na cele zaopatrzeniowe i inwestycyjne

SEMET

**Przedsiębiorstwo
Produkcyjno-Handlowe**
44-313 Wodzisław Śl. Radlin II,
ul. B Chrobrego 13a
tel./fax (0-36) 55-22-02, 55-36-80
czynne w godz. 6.00-14.00

Hurtownia wyrobów Hutniczych

oferuje w ciągłej sprzedaży:

- blachy czarne 2-60 mm
- blachy pokryciowe ocynkowane
- stalobrojeniowe gładkie i żebrowane fi 6-27
- kątowniki, ceowniki, teowniki, płaskowniki
- profile zamknięte
- elektrody
- wyroby śrubowe i nakrętki w cenie zbytu Fabryki Śrub "Śrubena" w Żywcu

Dla stałych odbiorców dogodne warunki płatności
oraz wysokie zniżki!

zapewniamy własny transport!

ZAPRASZAMY!

HAGAT

47-411 RUDNIK
TEL. 64-24
w siedzibie GS

**Przedsiębiorstwo Wielobranżowe
Spółka z o.o.**

**TO PRODUCENT WYSOKIEJ
JAKOŚCI**

**I KONKURENCYJNYCH CENACH
NASTĘPUJĄCYCH WYROBÓW:**

Ubrania robocze,
Koszule flanelowe
Fartuchy bawełniane, stylonowe
Ścierki podłogowe i do kurzu,
Ręczniki frotte na cele BHP
Bieliznę pościelową i stołową
Odzież ochronną produkujemy w szerokim
asortymencie i w/g indywidualnych zamówień.
Zapewniamy krótkie terminy realizacji i
dogodne warunki płatności

Zapraszamy
od godz. 6.00 do 14.00

**TELEWIZORY, VIDEO,
ANTENY SATELITARNE**

Racibórz ul. Pracy 21 tel. 4839

Salon ROMAR

w nowym wystroju
zaprasza na zakupy

polecamy:

**Bezkonkurencyjne w swojej klasie
TV ROYAL i OTV THOMSON**

**W związku z zakończeniem remontu salonu
do Świąt Wielkiej Nocy wielka obniżka cen.**

**Jeżeli gdzieś jest taniej powiedz-
u nas kupisz lepiej**

**Najkorzystniejszy system ratalny.
Serwis gwarancyjny i pogwarancyjny.**

OFERUJE:

PKM

- całodobową sprzedaż paliw i produktów firmy "QUAKER STATE" z USA
- rejestracje i przeglądy pojazdów różnych typów oraz pojazdów specjalnych
- remonty i naprawy silników i pojazdów ciężarowych oraz autobusów,
- wymiana silników, remonty maszyn i ciągników rolniczych
- naprawy wulkanizacyjne
- naprawy blacharskie pojazdów ciężarowych i autobusów
- wykonywanie i wożenie reklam na pojazdach
- sprzedaż biletów jednorazowych i miesięcznych
- sprzedaż rozkładów jazdy autobusów PKM
- sprzedaż losów krajowej loterii pieniężnej
- wymianę walut w kantorze kolektury PKM na Świńskim Rynku

PKM

Racibórz ul. Komunalna 2
tel. (0335) 3181, tel.3837, telex 36-629

WOKÓŁ LITERATURY

John Stranton, wykładowca literatury na Amherst University w USA, przedstawił studentom receptę na sukces opowiadania. Otóż jego zdaniem, opowiadanie musi być intrygujące, nie może mówić wprost o co chodzi, lecz raczej dawać do zrozumienia, powinno pokazywać osoby dobrze urodzone, zawierać jednocześnie elementy erotyczne i religijne. Po serii wykładów prof. Stranton ogłosił konkurs na opowiadanie spełniające te warunki. Pierwszą nagrodę zdobyła studentka, autorka następującego utworu: "Na miłość Boga, książę arcybiskupie - wyszeptala hrabina - proszę zdjąć rękę z mojego kolana."

- Czy książki przydają się do czegoś? - spytała kiedyś Marka Twaina młoda, naiwna panienka. - Ależ oczywiście - odpowiedział pisarz. - Tom oprawiony w skórę nadaje się do ostrzeżenia brzytwy, broszura z powodzeniem podeprze stolik, wielkim tomem skutecznie można odprawić napastnika, natomiast atlas o szerokich kartach zastąpi stłuczoną szybę w oknie.

- Prawdziwą perelkę niezamierzonego humoru zawiera jedno z

dawnych wydań encyklopedii Larousse'a. Pod hasłem "Kozacy" zamieszczono informację, która niejednego z czytelników zbija z nóg swym bezpretensjonalnym wdziękiem. Brzmi ona: "Wojownicze plemię rosyjskie, które rzuca się na wroga z okrzykiem "job twoju mać" co znaczy "Bóg z nami!"

- Rouen jest miastem rodzinnym autora "Cyda", Corneille'a, a zarazem miastem, w którym zginęła na stosie Joanna d'Arc. W tym mieście stał w charakterze świadka w procesie, Aleksander Dumas. - Pański zawód? - spytał sędzia - Pisarz dramatyczny, jeśli wolno mi tak siebie nazwać w mieście które wydało na świat wielkiego Corneille'a. Z kolei staje przed sądem młoda aktorka. - Pani stan cywilny? - pyta sędzia - Dziewica, jeśli wolno mi to wyznać w mieście, gdzie paliło się je na stosie.

- Pewnego razu rozszalała się plotka o śmierci Marka Twaina. Redakcja jednego z dzienników amerykańskich zatelegrafowała do niego celem stwierdzenia ile jest prawdy w tej plotce. Pisarz odpowiedział telegraficznie: "Pogłoska mocno przesadzona".

Trzeba pieniędzy, pieniędzy i jeszcze raz pieniędzy

Uważa się powszechnie, że odpowiedział tak Napoleon Bonaparte na pytanie, jakich to trzech, najważniejszych rzeczy trzeba do prowadzenia wojny. Nie on był jednak naprawdę ich autorem. Odpowiedź była bowiem przeróbką znacznie dawniejszego, bo pochodzącego z połowy IV wieku przed n.e. powiedzenia wielkiego ateńskiego mówcy i działacza politycznego, Demostenesa. Kiedy go zapytano, jakie są trzy najpoważniejsze rzeczy w sztuce krasomówczej, powtórzył trzykrotnie - "hipokrisis". To greckie słowo w swej długiej historii znaczyło kolejno: odpowiedź, przemawianie, deklamację, grę na scenie i udawanie. W znaczeniu dzisiejszym hipokryzja, to właśnie obłuda, dwulicowość, nieszczerłość. W ustach Demostenesa znaczyło to oczywiście, że nauczyć się krasomówstwa można tylko przemawiając, przemawiając i jeszcze raz przemawiając. Znając już ten wzorzec, łatwo rozpoznamy dalsze odmiany.

Oto na przykład jeden z przywódców Rewolucji Francuskiej, Danton, przemawiając w sierpniu 1792 we Francuskim Zgromadzeniu Narodowym oświadczył, że tylko trzy rzeczy mogą zbawić Francję: odwaga, odwaga i jeszcze raz odwaga. W 1835 r. polityk i patriota irlandzki Daniel O'Connell, przemawiając do wyborców w Dublinie powiedział, że trzy rzeczy mogą wyzwolić Irlandię: agitacja, agitacja i jeszcze raz agitacja. Nie bez racji nazwano go później Wielkim Agitatorem. Wreszcie Leon Gambetta, polityk francuski przemawiając w roku 1872 powiedział, że trzy rzeczy potrzebne są do osiągnięcia sukcesu: praca, praca i jeszcze raz praca. Historia tej formuły jest klasycznym przykładem na to, jak z powiedzenia zaskakującego trafnością i lapidarnością tworzy się w ustach kolejnych naśladowców banalny frazes.

PRZEBŁYSKI GENIALNOŚCI J TUWIMA

NIECZYTELNY CHARAKTER PISMA - recepta pisana w autobusie przez pijanego, piórem skradzionym na pocztę

MOWA JUBILEUSZOWA - umiejętność rozpuszczania jednodominutowej idei w dwugodzinnym słowniku

DOBRE MANIERY - dźwięki których unikamy przy jedzeniu zupy

SPRZĄTANIE MIESZKANIA - przenoszenie kurzu z jednego miejsca na inne

PRZYCZYNEK DO DZIEŁA O POMNIEJSZANIU POJĘĆ - "patrz Ewusiu, bocian leci!" - Nieprawda! Nie ma bocianów! "

KIESZEŃ - kołyska pobudek i trumna sumienia

KOMAR - owad stworzony w tym celu, abyśmy nabrali sympatii dla much

NIECIERPLIWOŚĆ - czekanie w wielkim pośpiechu

UŻYWANIE WYRAZÓW CUDZOZIEMSKICH - to rzecz szczęścia. Czasem się trafi powiedzieć dobrze.

SKRZYPCE - przyrząd do łaskotania wnętrza ucha za pomocą tarcia końskiego ogona o wnętrze barana

DO KOBIETY - "jaka szkoda, że nie znalazłem pani 20 kilo temu"

TRAWIATA - opera dla jarosłów

TRAGEDIA - zakochać się w twarzy, a ożenić z całą dziewczyną

Tatuaż od tahitańskiego "tatau", czyli znak, uważano przez długi czas za oznakę "prymitywizmu duchowego", należał on bowiem do domu człowieka dzikiego o pralologicznym sposobie myślenia. W Europie dostrzegano go tylko w związku ze światłem przestępstwa i prostytucji. Ale gdy zaczęto tę sprawę badać w sposób naukowy, poglądy takie okazały się błędne.

ZAKAZANE ZNAKI

Odkrycia na Morzach Południowych, gdzie tatuaż doprowadzono do perfekcji, przyniosły metodę do Europy w XVIII wieku. Było to jednak tylko odświeżenie zwyczaju sięgającego czasów przedhistorycznych. W Egipcie tatuowano się już około roku 1000 przed naszą erą. U starożytnych Żydów tatuaż miał związek z kultem zmarłych, podobnie jak i obecnie u wielu ludów. Mieszkańcy Wysp Brytyjskich w III wieku wykluwali sobie na skórze postacie zwierzęce, zapewne do oznaczenia pochodzenia szlacheckiego. Krzyżowcy w XII wieku tatuowali sobie znak krzyża. Dopiero w późnym średniowieczu teologowie potępili tatuaż jako dzieło diabła. Do dziś wśród wielu plemion afrykańskich lub mieszkańców innych stron świata, obowiązuje wszystkich członków społeczności tatuaż wykonywany w sposób ustalony przez tradycję.

Ludy o jasnej skórze wolą nakłuwać skórę igłą, cierniem, spiczastą kością lub drewnianym grzebieniem dla uzyskania pożądanego rysunku, który otrzymuje się przez wcieranie w nakłute miejsca farby indygowej, sadzy lub innych barwników. Badania medyczne wskazują, że farba taka przez naskórek przenika całą grubość skóry, niekiedy aż do tkanki podskórnej. Ludy ciemnoskóre, dla których tatuaż nakłuwany na czarnym tle jest nie dość widoczny, stosują technikę cięcia skóry i to głęboko, często aż do kości. Ci których zadowala delikatny, jedwabistie lśniący rysunek, stosują na nacięcia gorącą wodę i masło, co prowadzi do szybkiego zablizniania się. Można jednak przez użycie pewnych soków roślinnych lub gliny utrudnić gojenie się ran, aby osiągnąć szerokie i głębokie blizny lub twarde guzy znane pod nazwą keloidów. Istnieje też możliwość łączenia obu technik, dla uzyskania szczególnych efektów artystycznych. Oczywiście kryteria estetyki są u różnych plemion całkowicie odmienne. Każde plemię wydrwiwa ideal urody innego, jako okaz odpychającej brzydoty, co jest jednym z powodów rzadkości małżeństw międzyplemiennych.

Większość plemion afrykańskich stosuje swoisty, oryginalny typ tatuażu, będący oznaką przynależności do plemienia, a zatem wiążący jednostkę w sposób nierozdzielny, na całe życie ze swoją społecznością. Próby wyłamania się z niej, emigracji, szukania nowej ojczyzny są nie do pomyślenia, bo tatuaż będzie zawsze sygnałem obcości w nowym otoczeniu. Także bractwa mężczyzn, związki siostrzane kobiet i tajne stowarzyszenia wycinają swym spryskiwanym znaki na skórze wiążąc ich z sobą na zawsze. Tylko śmierć może być wystarczającym powodem wystąpienia ze związku. Wytatuowany symbol jest wyrazem wzajemnej zależności wszystkich uczestników. Dziewczynkom plemienia Bele, z nadejściem dojrzałości a więc w wieku lat mniej więcej trzynastu, tatuuje się się wargi zmieniając je w jatrzące się rany. Ale hańbą dla dziewczyny byłoby wydanie westchnienia, nie mówiąc już o łzach. Operacja i rekonwalescencja odbywa

się w ostrej klauzurze, w szalasie, dokąd wstęp mężczyznom jest surowo wzbroniony. Chłopcom plemienia Nu, nad górnym Nilem, w wieku lat czternastu nacina się skórę na czole aż do kości. I znowu rekonwalescencja trwająca około dwóch miesięcy, odbywa się w ustronnym szalasie, dokąd wstęp mają tylko niektóre osoby stanu wolnego. Przykładów takiego bolesnego tatuażu, będącego częścią składową inicjacji - symbolicznego przyjęcia do społeczności dorosłych, można by

przytoczyć bez liku. Na szczęście w wielu krajach został on już zakazany. Niektórzy wstydy się dziś swych oznak plemiennych i próbują pozbyć się tatuażu lub uczynić go mniej widocznym przy pomocy operacji kosmetycznej. Następne pokolenia będą już zapewne od tego wolne. Założenia psychologiczne tatuażu europejskiego są oczywiście całkowicie różne od chociażby afrykańskiego. Jest on bowiem objawem chęci zyskania prestiżu lub stania się kimś innym, czy wreszcie wynikiem poczucia mniejszej wartości, nie ma jednak, według naukowców, nic wspólnego ze skłonnościami do przestępstwa. Świadczy zwykle o fantazji, choć raczej nie o dobrym smaku.

O.K.

WYNALEZKI, KTÓRE ZMIENIŁY ŚWIAT

KONSERWY - Wymyślił je w 1810 r. Francuz, Pierre Durand. Jego patent odkupili Brytyjczycy, którzy udoskonalili go, stosując do wyrobu puszek białą blachę.

MASZYNA DO SZYCIA - Wymyślona została w 1830 r. przez Barthelemy'ego Thimonnier, Isaac Singer przystosował ją do użytku domowego

ZMYWARKA DO NACZYŃ - Wymyślona została w 1850 r. w USA. W 1912 r. wyposażono ją w silnik elektryczny. Do Europy przybyła w 1960 r. w wersji automatycznej

PRANIE NA SUCHO - J.B. Jolly miał powody, aby się cieszyć ze swej niezręczności. Wylewając przypadkowo butelkę terpentyny na suknię odkrył pranie na sucho. Pierwszy zakład usługowy otworzył w 1855 r. w Paryżu.

DOMY TOWAROWE - Dają szczęście od otwarcia w Paryżu "Belle Jardiniere" przez Pierre'a Parissot. Wielkie magazyny rozpowszechniły się w USA w 1879 r. Pewien właściciel sklepu z Oklahoma City w 1937 roku wymyślił koszyk. Ale to już przeszłość. W 1983 r. Japończycy otworzyli sklep obsługiwany przez roboty.

ZAMEK BŁYSKAWICZNY - Zauważamy go wyobraźni Amerykanina Whitecoma Judsona (1890). We Francji rozpowszechnił go spółka "Eclair"

ŁODÓWKI - Wbrew ogólnym przekonaniom "Fridigaire" (1919) nie był pierwszym aparatem tego typu. Miał dwóch poprzedników: "Dolmelre" - zbudowany w Chinach w 1913 r. i "Kelrinator" z 1918 r. Produkcja przemysłowa zaczęła się jęknąć dopiero w 1930 r.

PRALKI - Elektryczna, pojawiła się w 1901 r. W 1830 była jeszcze drewnianą belką, mając w środku obracające się, skrzyżowane "skrzydełka".

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO - USŁUGOWE

RAFAKO

Nędza k/Raciborza
ul. 22 Lipca 2
tel. 518
BIURO HANDLOWE
RAFAKO - EKO
Racibórz ul. Łąkowa 33
tel. (0335) 2171 wew. 216
fax 0048 (335) 3427

oferuje:
RURY
PREIZOLOWANE

Systemu RAFAKO-EKO

ORAZ KSZTAŁTKI PREIZOLOWANE W
ZAKRESIE ŚREDNIC Dn 20-600 (1200 MM).
NAJNOWSZA TECHNOLOGIA I WYSOKA
JAKOŚĆ.
UMOŻLIWIA REALIZACJĘ SIECI CIEPLNYCH
DO PRZESYŁU WODY O TEMP. DO 130°C
(140°C)

FIRMA HANDLOWA

Celmet

PROWADZI
SPRZEDAŻ

DETALICZNĄ I HURTOWĄ
ELEKTRONARZĘDZI
I NARZĘDZI RĘCZNYCH
RENOMOWANYCH FIRM:
MAKITA, HITACHI,
BLACK & DECKER,
BOSCH, STANLEY

ul. Odrzańska 2
47-400 RACIBÓRZ
tel. (0335) 48-71
czynne 9⁰⁰-18⁰⁰

SZYK

ZAKŁAD USŁUGOWY
MALARSKO -
TAPECIARSKI
PIOTR DANICKI
ul. Kościuszki 4c/1

świadczy usługi w zakresie
MALOWANIA
I TAPETOWANIA:

- mieszkań
- sklepów
- zakładów produkcyjnych
- elewacji dekoracyjnych

SZKIE TERMINY
NISKIE CENY
zamówienia
poniedziałek i wtorek
od 8.00-10.00
pozostałe dni od 19.00-22.00
(prócz sobót i niedziel)

Firma **ZYTEX**

Tworów

ul. Ogrodowa 48, tel. 62-22
POLECA SPRZEDAŻ I WYMIANĘ
opon nowych i używanych
renomowanych firm zachodnich
do samochodów osobowych i
dostawczych oraz elektroniczne
wyważanie kół.

POLAN

TEL.: 577 770
552 045

ZAPRASZAMY: SKLEPY, ZAKŁADY, PRODUCENTÓW
ORAZ SZANOWNYCH KLIENTÓW BO WARTO...

HURTOWNIA-PATRONACKA

CENY FABRYCZNE

Wrocław

Domgos z Myslowic

SKŁEP W RYDUŁTOWACH

ul. Miła 10

wszystko dla domu m. in. meble, dywany, RTV
wykładziny, sprzęt AGD, sprzęt oświetleniowy, itp.

SKŁEP W WODZISŁAWIU

Rynek 7

sprzęt oświetleniowy, sprzęt RTV itp.

USŁUGI TRANSPORTOWE

na terenie kraju samochodami od 1T do 3T

TELEGRAM:

P.H. "POLAN" oferuje do wynajęcia powierzchnie przeznaczone
na działalność handlowo-usługową w tworzonej CENTRUM
HANDLOWO- USŁUGOWYM Rydułtowy ul. Miła 10 w różnych
branżach.

Ewentualni zainteresowani chętni do prowadzenia działalności
gospodarczej (firmy, instytucje etc.) informacje o ewentualnych
wolnych powierzchniach użytkowych uzyskać mogą pod
telefonem 577-770 lub osobiście pod podanym wyżej adresem.

PROPONUJEMY:

sprzedaż kredytowa
nawet bez zryntów,
termin spłat
do 18 miesięcy

książeczki stałego
klienta
upoważniające
do bonifikaty
przy zakupach

sprzedaż premiowa
z losowaniem Bonu
Towarowego o wartości
5.000.000,- wśród
klientów, którzy
jednorazowo kupili towar
za co najmniej 800.000,-
lub dokonywali zakupów
w ciągu 1 miesiąca za
przynajmniej 1.500.000,-

HOROSKOP

UKOŚNIK

BARAN (21.03 - 20.04)

Jeżeli marzysz o wielkiej, romantycznej przygodzie, to czas już wyjść z domu i poszukać odpowiedniej oferty wyjazdu. Na wiosenne szaleństwa nie ma bowiem odpowiedniejszej chwili niż ta. Krótką przerwę w pracy trzeba będzie odrobić i nie wykluczone że pociągnie ona za sobą drobne nieprzyjemności. W tym tygodniu będziesz miał w sobie tyle energii, że i to pokonasz.

BYK (21.04 - 21.05)

Jeśli będziesz umiejętnie gospodarzyć, jakoś dociągniesz do końca miesiąca. Oczywiście nie ma już mowy o wiosennych zakupach - i tak żyjesz ostatnio ponad stan. W piątek pojawi się interesująca propozycja wakacyjnego wyjazdu. Nie będziesz musiał się nad nią długo zastanawiać, nie podejmij jednak decyzji sam. Twój partner może poczuć się urażony.

BLIŹNIĘTA (22.05 - 21.06)

Jeżeli poczyniłeś już jakieś plany na nadchodzący tydzień, to wszystko trzeba będzie odwołać. Czwartkowa wiadomość od "starego" znajomego wprowadzi w twoje życie taki zamęt, jakiego już dawno nie miałeś. Będziesz miał z tego również korzyści i to niebylejakie, ale na owoce trzeba będzie jeszcze trochę poczekać. Nie wpadaj w panikę, wyjdiesz z tego z tarczą.

RAK (22.06 - 22.07)

Wojowanie mieczem nie jest twoją specjalnością, skończ więc z tym przedstawieniem i postaraj się załagodzić konflikt. To, jaki będzie nadchodzący weekend zależy wyłącznie od ciebie, możesz jednak zawsze liczyć na partnera, który potrafi znieść twoje humory. W pracy - niespodzianka, szykuje się dla ciebie coś bardzo interesującego, ale... lepiej nie zapeszać.

LEW (23.07 - 22.08)

W tym tygodniu bez trudu pokonasz wszystkie przeciwności. Rozpierać cię będzie energia, młodość i radość. Czy sprawi to tylko wiosna? Już niedługo przekonasz się że nie tylko ona wprawi cię w tak dobry nastrój. Szkoda tylko, że zdrowie od czasu do czasu przypomni ci o zaległej wizycie u lekarza i będziesz się musiał ratować, jak zwykle, domową apteką.

PANNA (23.08 - 22.09)

Do podjęcia ostatecznej decyzji pozostało ci już niewiele czasu. Możesz go odpowiednio spżytkować zasięgając rady i opinii znajomych, którzy mają w tej dziedzinie coś do powiedzenia. Atmosfera w domu da ci wiele do myślenia, w końcu nie zawsze możesz liczyć na wyrozumiałość, miłość i tyle czułości. Czy na pewno nic się za tym nie kryje?

WAGA (23.09 - 23.10)

Na brak pracy nie będziesz narzekał, zwłaszcza, że ty sam wyszukujesz sobie ciągle nowe zajęcia. Niech cię więc nie zdziwi nagła zmiana w zachowaniu partnera, który kolejny weekend wolałby spędzić na łonie natury, nie zaś samotnie przed telewizorem. To dziwne, że przy tak wyczerpujących zajęciach twoje zdrowie nigdy nie odmawia ci posłuszeństwa, a w tym tygodniu będziesz wprost tryskał energią i vitalnością!

SKORPION (24.10 - 22.11)

Wiosna już w pełni ci sprawiasz wrażenie jakbyś się dopiero zbudził ze snu zimowego i nie bardzo umiał znaleźć miejsce w otaczającym cię środowisku. Ten tydzień będzie najodpowiedniejszym na zdjęcie zimowego futerka i zajęcie się własnym wyglądem. O pieniądze nie musisz się martwić, rodzina będzie o tobie pamiętać i prześle ci odpowiednie co nieco.

STRZELEC (23.11 - 21.12)

Nic tak nie poprawia humoru jak wydawanie pieniędzy. Jeżeli odpowiednio podejdziesz do partnera, przyszły tydzień minie pod znakiem udanych zakupów. Święta były trochę męczące więc najlepiej zaplanuj krótki wyjazd w odpowiednim towarzystwie. Środa zapowiada się pracowicie, warto więc odłożyć wtorkową kolację i dobrze się wyspać.

KOZIOROŻEC (22.12 - 20.01)

W ciągu najbliższych dni dobrze byłoby uporządkować sprawy finansowe. Niezapowiedziana wizyta kogoś bliskiego przyniesie bowiem interesującą propozycję, która może w dużym stopniu poprawić twój budżet. Zanim podejmiesz odpowiednią decyzję musisz to skonsultować z przełożonym. Później może już być za późno.

WODNIK (21.01 - 20.02)

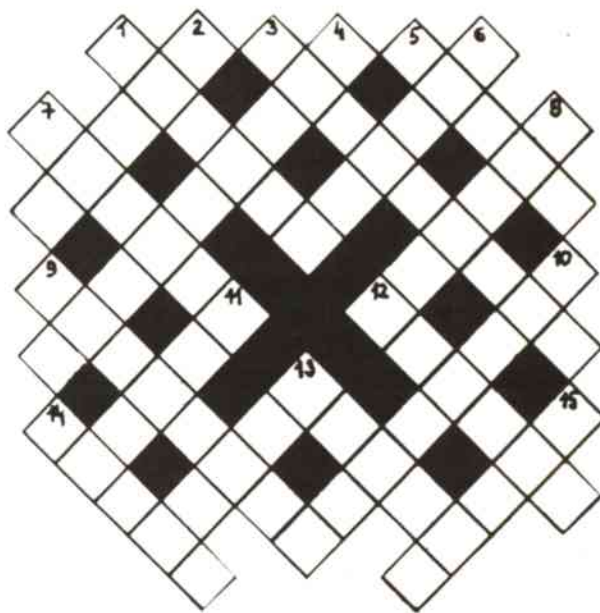

W sobotę szykuje się przyjęcie jakiegoś już dawno nie było. Będzie okazja do nawiązania nowych znajomości i odnowienia starych kontaktów. Wkrótce wszystko może ci się przydać. Okaze się zupełnie przypadkowo, że ktoś ma wobec ciebie poważne plany. Dobrze by było pozostawić po sobie miłe wrażenie!

RYBY (21.02 - 20.03)

Ci, którzy sądzą, że ryby głosu nie mają, będą w tym tygodniu bardzo zaskoczeni. W końcu uda ci się przeformułować własne zdanie i to w niebylejakim stylu. Swoją stanowczością wprawisz w zakłopotanie nawet szefa, który w końcu ci ulegnie. W domu na szczęście, nie czekają cię żadne emocje, jedynie błogi spokój i odpoczynek. Ale tego ci właśnie trzeba.

KRZYŻÓWKA NR 15

Prawoskrętnie: 1) fabryka kotłów w Raciborzu 3) odbiornik telewizyjny 5) we IX 1939r. toczyły się tam ciężkie walki Wołyńskiej Brygady Kawalerii z niemiecką 4 dywizją pancerną 7) może być tak, gdy wspinamy się na szczyt góry 9) idziesz na nią, gdy chcesz coś łatwo załatwić 12) proces rozpadu więzi społecznej zachodzący wskutek rozkładu norm społecznych 13) nazwa używana w Ameryce na określenie mieszaney, indiańsko-murzyńskiej ludności 14) jeden z najdłuższych tuneli świata (8,6 km) zbudowany w Nowej Zelandii

Lewoskrętnie: 2) sztywna tkanina jedwabna, mieniąca się w dwóch barwach 4) człowiek, posiadający wygórowane wyobrażenie o własnej wartości 6) krótka kamizelka męska w ludowych ubiorach hiszpańskich 8) kraina historyczna w Słowenii 10) rękopisy, dokumenty, druki związane z Polską 11) zalicza się do niego retorsje i represalia 13) tytuł rzymskich samowładców i następców tronu 15) Białoszewski

Za prawidłowo rozwiązane krzyżówki nagrody książkowe otrzymują:
Krzyżówka nr 7 Justyna Bajer z Raciborza, Dominika Jurczyk z Raciborza, Bogdan Wydra z Głubczyc
Krzyżówka nr 8 Maria Kowalewska z Gliwic. Nie byłowięcej prawidłowych rozwiązań.

PODPORA DOMATORA

Złote rybki w naszym domu

Posiadanie i hodowanie złotych rybek nie wyszło z mody od ponad tysiąca lat. Należą one do ulubionego gatunku ryb ozdobnych hodowanych zarówno w sadzawkach przed domem, jak i w akwariach. Złota rybka wywodzi się od karasia srebrzystego i złotej orfy z rodziny karpiowatych, pochodzących z Azji Wschodniej. Te srebrzysto połyskujące ryby wydają potomstwo o łuskach mieniących się wieloma kolorami: od żółci do odcieni pomarańczowych. Nie wymagają one dużo pracy i troski. W zasadzie wystarczają im skromne warunki. Należy jednak pamiętać o kilku zasadach.

AKWARIUM

Winno się je trzymać w odpowiednio dużym akwarium. Ich piękne welony zyskują bowiem na atrakcyjności dopiero w dużych pojemnikach. Trzymanie rybek w szklanych kulach nie jest zalecane. Konieczna wymiana powietrza odbywa się przez zbyt małą powierzchnię wody, nie mówiąc już o tym, że w takim okrągłym akwarium jest prawie niemożliwe

zamontowanie koniecznego wyposażenia - filtru, ewentualnego ogrzewania czy oświetlenia.

TEMPERATURA

Złote rybki są w stanie dopasować się do niemal każdej temperatury wody. W ekstremalnych warunkach wytrzymują jeden stopień poniżej 0 oraz 30 stopni ciepła. Jednak najlepiej czują się w temperaturze między 16 a 35 stopni. Należy je jednak chronić przed nagłymi zmianami temperatury. Ważne jest też, by podczas zmiany akwarium obchodzić się z nimi delikatnie, dostosowując je powoli do nowych warunków.

KARMIENIE

Złote rybki najlepiej karmić dwa razy dziennie wartościowym pokarmem. Można go kupić w sklepach zoologicznych lub akwaryistycznych. Prawdziwym przysmakiem złotych rybek są jednak żyjątka wodne i larwy much, które mogą zdobywać samodzielnie.

OLKA

P.H. RAF-SKI

oferuje:

komputery, monitory,
drukarki, joysticki, dyskietki
TELEWIZORY
(produkcji krajowej i zagranicznej)

**ZAPRASZAMY DO NASZYCH
SKLEPÓW**

RACIBÓRZ ul. Drzymały 36 vis a vis Banku Śląskiego
BIERTUŁTOWY ul. Rymera 4 tel. 558-313
RYDUŁTOWY ul. Ofiar Terroru 24 tel. 557-187

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE

s.c. "TM TROL"

47 - 400 Racibórz, ul. Mickiewicza 6/4
tel. (0-335) 23-84, magazyn 64-92

zaprasza
do hurtowni
materiałów
budowlanych
i instalacyjnych

1. Cement, wapno, gips
2. Wyroby hutnicze
3. Porcelana i armatura sanitarna
4. Rynny, rury PVC
5. Materiały izolacyjne
6. Łączniki i żeliwo kanalizacyjne
7. Szeroki asortyment zaworów w cenach fabrycznych i armatury kołnierzej
8. Rury do wody i gazu z PE w cenach fabrycznych

UWAGA:

Realizujemy indywidualne zamówienia. Dysponujemy własnym transportem. Polecamy usługi transportowe samochodami o ład. do 25 ton i dług. ładunku do 12 metrów

DLA PRZEDSIĘBIORSTW I FIRM SPRZEDAŻ BEZ
PODATKU OBROTOWEGO

Zapraszamy do naszych punktów sprzedaży:
HURTOWNIA: Rudnik k/Raciborza ul. Kozielska 21
(droga nr 49-wylot do Opola 2 km za Raciborzem),
SKLEP KOMINDEX ul. Londzina (agencja)
SKLEP FIRMOWY Racibórz ul. Rudzka 30

Fotooptyka
UL. DŁUGA 17/18,
47-400 RACIBÓRZ
TEL. 3888

komputerowe badanie wzroku
dobór szkieł kontaktowych
pn. ár. pt. od 16-taj

realizacja recept
okularowych
usługi zegarmistrzowskie
sprzęt fotograficzny
ZAPRASZAMY

10-18
w każdą sobotę 9-13

RACIBÓRZ
ul. Długa 17
tel. 3888

sp z o.o.

**Przedsiębiorstwo
Produkcyjno - Usługowe**

47 - 400 Racibórz ul. Marlańska 134
tel. 38-49, fax 33-07 skr. poczt. 183

WYKONUJEMY INSTALACJE

1. wodociągowe:

- w technologiach tradycyjnych
- jak i PCV, PP, PE

2. wewnętrzne:

- z zastosowaniem materiałów tradycyjnych ocynkowanych
- z zastosowaniem rur i elementów miedzianych
- z zastosowaniem rur i kształtek polipropylenowych, polibutylenowych oraz systemu DEKADUR-c

HEWLETT PACKARD

Nowy oddział STUDIA KOMPUTEROWEGO "BIT"
47-400 Racibórz, ul. Królewska 26

**BIURO HANDLOWE
I SERWIS** tel. 23-16

- ATRAKCYJNE ceny - wysoka jakość
- serwis gwarancyjny - DO 24 GODZIN - także u użytkownika
- gwarancja 12 - 18 - 24 - 30 miesięcy
- naprawa i modernizacja sprzętu
- oprogramowanie komputerów

- systemy operacyjne
- instalacje sieciowe
- księgi handlowe i finansowo-księgowe
- zbytki i faktury (hurt i magazyn)
- księgi podatkowe
- gospodarka magazynowa
- kadry i płace
- inne oprogramowanie wg potrzeb klienta

dowolna konfiguracja
wg życzenia klienta

szkolenia i wdrażania

konserwacja i opieka
nad sprzętem i
oprogramowaniem
u użytkownika

DLA FIRM NA ZAOPATRZENIE 3% UPUSTU

Seagate Microsoft

Instaplast

47-400 RACIBÓRZ ul. Głowackiego 13

tel. 0-335-3970

PRODUCENT KOMPLETNYCH INSTALACJI

Z POLIPROPYLENU TYP I I TYP 3
Do ZIMNEJ I CIEPŁEJ WODY. O.O.,
OGRIEWANIA PODŁOGOWEGO

OFERUJEMY:

Kompleksowy materiał w w/w zakresie wraz ze sprzętem montażowym.
GWARANTUJEMY KURSY I SZKOLENIA TEORETYCZNO - PRAKTYCZNE
DLA INSTRUKTORÓW I PROJEKTANTÓW.

Nasz DEALER:
DEKAF sp. z o.o.
WARSZAWA
Sklep ul. Ciolka 35
pawilon 49 tel. 368961
Sklep ul. Smolna 11
tel. 278789